

Debatten van de provincieraadszitting

26 november 2015

OPENBARE ZITTING 26 NOVEMBER 2015**De heer voorzitter**

Ik verklaar de zitting van de provincieraad van Oost-Vlaanderen voor geopend. Op de agenda staan de beleidstussenkomsten economie, POM, middenstand en EROV. Het woord is aan de heer Van Duyse.

De heer Van Duyse

Dank u, voorzitter. Collega's, de eerste vraag van een lange reeks. Het gaat over de economie en de investeringen die daarin gebeuren. Investeringen die in het globale plaatje van de begroting 2016 zeer belangrijk zijn, want de algemene tendens is dat de investeringen stijgen met 2 miljoen van 55,4% naar 55,7%, dus dat is met 0,3%. Maar die kleine stijging verbergt wel een serieuze aardverschuiving. In die zin dat er natuurlijk 10 miljoen investeringen bijkomen voor de Gentse Haven of de sluis in Terneuzen. Er worden heel wat minder investeringen voorzien voor pakweg onderwijs, cultuur en welzijn. Dat zijn zaken die waarschijnlijk op een ander moment in deze discussie naar voren zullen komen. Meer voor economie. Duidelijk twee pijlers waar men meer op gaat inzetten. Dat is dus de sluis en dat zijn de Interreg-projecten. Dat zijn de duidelijke stijgers in de economie. Dat zijn twee zaken die de plek verruimen van de provincie die dus eigenlijk gaan over internationale samenwerking, samenwerking over de grenzen van de provincie heen en dat vinden wij natuurlijk zeer goed. Opvallend is wel dat er natuurlijk ook een keerzijde is aan die investeringen en dat er binnen de economie serieuze verschuivingen zijn. Die verschuivingen gaan meer naar het weefsel van de provincie zelf. De provincie heeft zes economische regio's: Aalst, Dendermonde, Waasland, Vlaamse Ardennen, Gent-Zeehaven en Meetjesland-Leiestreek. Maar als we gaan kijken naar de investeringen, dan zien we bijvoorbeeld dat vooral de POM serieus moet inleveren als we de investeringen vergelijken tussen 2015 en 2016. Subsidies om acties te ondernemen in het kader van Oost-Vlaanderen uitmuntende kennisregio, van 140.000 euro naar 49.000 euro. Toelage voor uitbouw Oost-Vlaanderen tot logistieke topregio, toch een van de tien belangrijke punten, van 152.000 euro naar 49.000 euro. Subsidie voor ontwikkeling en revitalisering van bedrijventerreinen en bedrijvenmanagement, van 411.000 euro naar 143.000 euro. Subsidie voor projecten van revitalisering van brownfields, van 80.000 euro naar 27.000 euro. Subsidies voor ondersteunend beleid en werkingskosten, van 670 naar 664, dus dat is een kleine vermindering. Het is dus duidelijk dat er een trend is dat we meer gaan inzetten op internationalisering en minder op de spreiding van investeringen op algemeen provinciaal vlak. Daar komt nog bij dat niet minder dan 100.000 euro minder subsidie voorzien is voor het ondersteunen van initiatieven van gemeenten van het sociaaleconomisch middenveld en van de organisaties die de lokale detailhandel versterken. 100.000 euro minder om de fijnmazigheid van de kolonie van KMO en van initiatieven op het gehele lokale vlak te ondersteunen. Wij merken dat op, wij stellen dat vast. We hadden graag een tweesporenbeleid gezien: én het één, én het ander.

De heer voorzitter

Dank u. Mevrouw Vervliet.

Mevrouw Vervliet

Dank u, voorzitter. Het is nobel dat de provincie initiatieven neemt en ondersteunt die het ondernemerschap in onze provincie stimuleren. Bij het uitwerken van een beleid en het voeren van acties rond ondernemerschap is het belangrijk dat men ook onderzoekt waarom bepaalde ondernemers en zelfstandigen hun zaak aan de wilgen hangen. Uit de oorzaak van het stopzetten van een zaak kun je veel informatie halen over hoe je nieuwe zaken dient te begeleiden en te stimuleren. Het is immers opvallend dat 31% van de starters na vijf jaar hun activiteiten stopzet. Wanneer men weet wat hiervan de oorzaken zijn, kan men doelgericht ondersteuning bieden aan opstartende zelfstandigen en stimuleert men ook het ondernemerschap. Toen ik in de commissie informeerde of er ook gekeken werd naar de

DEBATTEN

oorzaken van het stopzetten van zelfstandige zaken, werd er vooral verwezen naar detailhandel. Echter, ondernemerschap gaat verder dan detailhandel en behelst ook vrije beroepen, retail, horeca en KMO's, naast de grote bedrijven. Zelf heb ik het eerder over de kleine zelfstandigen, vrije beroepen en horeca. Hier situeren zich volgens de cijfers heel wat pijnpunten.

Ik concludeer uit het antwoord op de commissie dat de provincie zelf geen onderzoek doet naar de oorzaken, maar ik stel de vraag of er dan een beroep gedaan wordt op bestaande studies. Zo ja, op welke manier inspireren zij de ondersteuning van het ondernemerschap, de kleine zelfstandigen, vrije beroepen en horeca in het bijzonder? Wordt er bovendien rekening gehouden met het feit dat startende zelfstandigen weinig tijd voor opleidingen hebben en hun tijd vooral investeren in hun klanten en directe economische activiteiten, hetgeen inkomsten genereert en belangrijk is voor de uitbouw van een sterke zaak? Niet dat men blind is voor de voordelen op lange termijn. De meesten zijn zich hier wel degelijk bewust van, maar geven voorrang aan de korte termijn. Hun primaire bekommernis is om geld in het laadje te krijgen. Zonder inkomsten kunnen zij immers niet overleven. De kosten dienen ook te worden betaald. Het is voor mij duidelijk dat er een zeer specifieke ondersteuning nodig is.

De heer voorzitter

De heer De Vis.

De heer De Vis

Dank u, de heer de voorzitter. Collega's, de dienst Economie beschikt over een dynamische inventaris voor bedrijventerreinen, waardoor het huidige aanbod in kaart is gebracht. Ik refereer ook aan de inventaris van het agentschap Ondernemen van de Vlaamse overheid. In de sociaaleconomische situatieschets van Oost-Vlaanderen worden gedegen analyses en gegevens gebracht omtrent de conjunctuur, indicatoren, de slimme specialisatiestrategieën, demografische aspecten, werkgelegenheid en zo verder. Maar een ruimtelijke context, een strategie, ontbreekt. Nochtans zijn vele Oost-Vlaamse KMO's en bedrijfsleiders op zoek naar betaalbare bedrijfsruimte en in dezen is er soms echt sprake van een calvarietocht of een lijdensweg. Het ontbreken aan bedrijfsgronden ondermijnt de ondernemingszin en werkt remmend voor de ontwikkeling van onze economie.

Concreet mijn vragen. Waarom wordt er geen werk gemaakt om een strategie te ontwikkelen met onze Oost-Vlaamse gemeenten om de bestaande zones op het gewestplan met bestemming bovenlokale of regionale bedrijventerreinen aan te pakken? Honderden hectaren liggen al tientallen jaren onaangeroerd en worden door gedeeltelijke aansnijding of verkoop gehypothekeerd om tot een optimale ontwikkeling te komen. Weet men eigenlijk precies hoeveel hectare onaangeroerd ligt? Zou naast het herwaarderen van oude industrieterreinen een dynamisch en gericht ruimtelijk beleid op de desbetreffende gronden aangeduid op onze gewestplannen geen efficiënte en daadwerkelijke ondersteuning zijn van onze Oost-Vlaamse ondernemingen? Graag zag ik daar werk van gemaakt worden door onze administratie. Dank u.

De heer voorzitter

De heer Van Duyse.

De heer Van Duyse

Dank u. De provincie stelt, zoals al gezegd, 10 miljoen euro extra ter beschikking voor de Gentse Zeehaven, meer bepaald voor de sluis in Terneuzen. Maar wij vinden niets terug, noch actief, noch passief, voor de Waaslandhaven. Nochtans is het belang van deze haven ook zeer groot en staan er plannen in de steigers die de leefbaarheid, de mobiliteit en de toekomst van het Waasland sterk kunnen veranderen, verbeteren. Het Waasland is overigens nog altijd een deel van Oost-Vlaanderen. Het is dan ook logisch dat de strategie en de structuur voor de Waaslandhaven moet gebaseerd zijn op een volwaardig partnership tussen Beveren, het Waasland, het Antwerps Havenbedrijf en Oost-Vlaanderen zelf. Ik zou willen informeren naar de strategie van de provincie in het algemeen om een voet aan de grond te krijgen in gans die problematiek van de Waaslandhaven. Een strategie die verder gaat dan alleen lippendienst om te zeggen dat we o zo belangrijk zijn met onze twee havens.

De heer voorzitter

De heer De Vis.

De heer De Vis

Dank u, de heer de voorzitter. De inbreng in het Gentse Havenbedrijf stijgt van 3 naar 13 miljoen euro. Het is het grootste investeringsbedrag dat voorkomt in ons provinciaal budget van 2016. Deze inbreng van kapitaal komt er om de financieringsbehoefte te ondersteunen van het Gentse Havenbedrijf in haar aandeel om de nieuwe zeesluis in Terneuzen te bouwen. Ook onze fractie onderschrijft het belang van de uitbouw van de Gentse Haven voor onze streekeconomie en tewerkstelling. Onze provincie wordt door deze financiële transactie vertegenwoordigd in bestuursorganen van het Havenbedrijf. Hoe gaat deze vertegenwoordiging vormkrijgen en wat zullen de prioritaire beleidspunten zijn op korte en lange termijn van deze participatie?

Een tweede onderliggende vraag in verband met de haven. De Vlaamse regering voorziet steunmaatregelen voor palletvervoer via binnenvaart. Het doel van deze steunmaatregelen is om op duurzame wijze een zo groot mogelijk volume aan palletvervoer van de weg naar de waterweg te verschuiven. Om het bestaande kostenaandeel van de binnenvaart ten opzichte van het wegtransport weg te werken zijn bijkomende investeringen nodig, vooral voor de overslagprocessen. Onze waterwegen in aansluiting met onze haven hebben zeker potentie om palletvervoer te ontwikkelen en zo de doelstelling van de logistieke topregio waar te maken. Gaat de provincie in dezen een project opzetten waarbij door Vlaanderen een financiële tegemoetkoming voorzien is van 80% van de investeringskosten? Dank u.

De heer voorzitter

De heer Fiers.

De heer Fiers

Dank u, voorzitter. Het provinciebestuur heeft twee bijzondere doelstellingen vooropgesteld: logistieke topregio, wat hier al een aantal keer vermeld is, en aan de andere kant een, naar eigen invulling ambitieus, klimaatbeleid. Ik wil peilen naar de homogeniteit van die beide doelstellingen als je die met elkaar moet verenigen. Want op het eerste gezicht lijkt de logica er niet te zijn. Wij zijn altijd al voorstander geweest van cradle to cradle, probeer uw keten zo kort mogelijk te houden. Dat zou betekenen dat we inzetten op lokale productie en veel minder op overslag en logistiek. Als je dat wel doet en je maakt daar een speerpunt van, dan zet je in op iets dat gemiddeld minder tewerkstelling genereert dan productiebedrijven en dat bovendien ook meer vervuiling veroorzaakt. Zolang we nog altijd hoofdzakelijk via containervervoer werken, belasten we daar ook nog eens de wegen mee. U zult ongetwijfeld zeggen dat er wordt ingezet op modal shifts en ik zal dat niet tegenspreken, alleen is die modal shift niet van die aard dat ze op het ogenblik in absolute cijfers of zelfs relatief ervoor kan zorgen dat er minder vervoer op de weg komt, of zelfs maar evenveel. Nee, je krijgt altijd een toename van vervuilende vervoersmodi. Overigens is binnenvaart ook niet zo milieuvriendelijk. Het is milieuvriendelijker dan vrachtwagentransport uiteraard, maar eigenlijk zouden we in zijn totaliteit naar minder moeten gaan, terwijl we stimuleren naar meer. Ik had graag vernomen van de deputatie hoe zij die twee gerijmd ziet worden.

De heer voorzitter

We zullen ook de tussenkomsten over buitenlandse betrekkingen en Europese projecten hieraan koppelen. Dan kunnen de gedeputeerden dat in één cluster afhandelen, waarna we zullen overgaan tot landbouw en platteland. De heer Van Duyse.

DEBATTEN

De heer Van Duyse

Dank u, voorzitter. Het is niet nieuw dat wij vragen stellen over de rol van de provincie inzake buitenlandse betrekkingen. Wij denken dat daar eenheid van activiteit voor nodig is en dat Flanders Investment & Trade (FIT) daar het best voor in aanmerking komt. Wij hebben nagevraagd wat Flanders Investment & Trade als doelstellingen of als ervaringen ziet voor een gelukke handelsmissie. Dat zijn drie elementen:

- A. De coördinatie en de voorbereiding van het geheel moet door één partij gebeuren. Daar zetten zij zichzelf vanzelfsprekend naar voren.
- B. Een sterke wervende actie naar de Vlaamse bedrijven in functie van de missie. Daar zien zij heel veel actoren op het veld aanwezig.
- C. De mogelijkheid om in het buitenland een interessant afsprakenprogramma op te stellen voor de deelnemende bedrijven. Ook daar denkt Flanders Investment & Trade – niet ten onrechte – dat zij daarvoor het best geplaatst zijn.

In deze verklaring van Flanders Investment & Trade zien we een rol weggelegd voor de provincie als wervend element voor de activiteiten van Flanders Investment & Trade. Niet meer zozeer om zelf nog buitenlandse handelsmissies te organiseren naar waar die ook leiden. Men schermt soms met het element: we bereiken zo KMO's die we anders niet zouden kunnen bereiken. Nu, we zien uit ervaring dat in tweeënhalf jaar tijd amper honderd KMO's worden bereikt inzake programmatie van buitenlandse activiteiten. Het gaat dus niet alleen over handelsmissies zelf, maar ook over netwerkmomenten, opleidingen, werkbezoeken enzovoort. Nauwelijks honderd KMO's in tweeënhalf jaar tijd kan men moeilijk een groot succes noemen om het zelf te organiseren. Vandaar dat wij ons gedachtegoed herhalen om vooral als wervend element aanwezig te zijn in het grotere geheel van Flanders Investment & Trade, eerder dan het zelf nog te organiseren.

De heer voorzitter

De heer Otte.

De heer Otte

Dank u wel, de heer voorzitter. Het provinciebestuur is sinds vele jaren actief in de Europese programma's. Ik denk in het bijzonder aan de programma's van het regionaal beleid, zoals doelstelling 2, EFRO Vlaanderen en Interreg. De Europese programmeringsperiode loopt van 2014 tot 2020. Hoewel deze programma's inmiddels zijn gestart en de nodige engagementen zijn gegeven, is er nog heel weinig bekend over de producten die worden ingediend en goedgekeurd in deze programma's. Deze ontvangen niet enkel Europese financiële steun, maar in vele gevallen ook cofinanciering van de provincie. Hoe komt dit? Kan hier toelichting op gegeven worden? Dank u.

De heer gedeputeerde Versnick

Voorzitter, griffier, collega's. Allereerst collega Van Duyse. Hij maakt zich zorgen over de vermindering van de subsidies voor de werking van de POM in het budget 2016. Ik zou onze collega willen verwijzen naar de bedragen die vermeld staan in het meerjarenplan. Daarin zie je dat er inderdaad voor de jaren 2016 en 2017 een vermindering voorzien is van de werkingstoelage aan de POM, maar dat die daarna wordt hersteld tot het normale niveau vanaf 2018-2019 en verder. Hoe komt dat? Dat heeft te maken met de inschatting die we gehad hebben bij het opstellen van het meerjarenplan dat de POM in 2016 en 2017 inkomsten zou genereren uit de verkoop van gronden die door de provincie in de POM waren ingebracht. Meer bepaald gaat het hier over de gronden op het regionaal bedrijventerrein Het Eiland. Tegenwoordig is dat niet meer Het Eiland, maar heeft het terrein een nieuwe naam gekregen.

De POM zal dus niet over minder werkmiddelen beschikken. Wel valt te bezien of de inkomsten uit de valorisatie van de gronden wel degelijk vanaf 2016 gerealiseerd zullen kunnen worden. Dat is nog altijd mogelijk. Is dat 100% zeker? Dat was een inschatting die we gemaakt hebben op het ogenblik dat het meerjarenbeleidsplan werd opgesteld. Indien dit niet het geval is, dan schuift de subsidievermindering op in de tijd en zullen we dat corrigeren via een budgetwijziging.

Er zijn nog een aantal vragen gesteld over de vermindering van budgetten voor het ondersteunen van initiatieven van gemeenten en nutsorganisaties die detailhandel versterken. Daarvoor verwijst ik naar collega-gedeputeerde Dauwe tot wiens bevoegdheid dit behoort.

Dan was er ook een vraag van collega De Vis in verband met de bedrijventerreinen. Collega, de POM levert via haar activeringsteam informatie over bedrijventerreinen aan het agentschap Ondernemen die alle bedrijventerreineninformatie centraliseert en ter beschikking stelt van het grote publiek. U vindt al die informatie op de webstek van het agentschap Ondernemen. Als je zoekt op het agentschap Ondernemen dan vind je dat zeker. Ik zal u uitleggen hoe de methodiek van het projectactiveringsteam functioneert, want die bestaat uit een aantal fasen. Een eerste fase is het voortraject of liever gezegd de verfijning van de inventarisatie van de onbenutte gronden. Dit omvat terreinonderzoek uiteraard, maar ook analyse van knelpunten en opportuniteiten door deskresearch, bezoek aan gemeentebesturen en intercommunales en contact met de eigenaars. Alle bekomen informatie wordt verwerkt in het GIS (het geografisch informatiesysteem) van het agentschap Ondernemen. Dit voortraject zal eind 2016 volledig klaar zijn. In de fase van het voortraject vormt de informatie die we verkregen hebben de basis van het onderzoek naar nieuwe potentiële projecten. Hiervoor onderscheiden we twee groepen. Enerzijds zijn er zaken waarvoor geen uitvoerig studiewerk vereist is en dan gebeurt het binnen via het project van de activeringsteams en de subsidies die we daarvoor beschikbaar hebben gekregen van het agentschap Ondernemen. Er wordt vooral gefocust op de bereidheid en de medewerking van eigenaars, het akkoord van de betrokken overheden en de financiële haalbaarheid. Indien evenwel blijkt dat er uitvoerig studiewerk vereist is om te remediëren aan een bepaalde situatie om tot ontwikkeling van de gronden te komen, dan kan dit door de aanvraag van een bijkomend subsidievoortraject bij het agentschap Ondernemen of eventueel de aanvraag van een brownfieldconvenant. Dit studiewerk leidt vervolgens tot de concrete ontwikkeling van onbenutte gronden op bedrijventerreinen of de ontwikkeling van verouderde bedrijventerreinen. Deze ontwikkelingen door de POM Oost-Vlaanderen ofwel door of in samenwerking met partners, zoals intercommunales. In sommige gevallen Waterwegen en zeekanalen. In sommige andere gevallen zijn dat gemeenten, maar het kunnen ook privépartners zijn. Een aantal voorbeelden waar de POM actief is: Dendermonde. Oude Briel, daar zitten we in de fase van de subsidie van het voortraject. Ninove-Burchtdam, daar hebben we een brownfieldconvenant. Kluisbergen-Ruien, daar zitten we in de fase van de aanvraag van een brownfieldconvenant. Sint-Niklaas-Westakkers, daar zitten we nog in de ontwikkelingsfase, de eerste studiefase. We volgen natuurlijk ook de status op van een aantal andere projecten. Waarschoot, Hoekje-Kapellestraat, hier gaf de gemeente aan intercommunales Veneco voor de verwerving. Erpe-Mere, Evenbroekveld, de gemeente heeft 5 ha ontwikkeld. Bedrijfsgebouwen in oprichting. Geraardsbergen Schendelbeke 2. Het AGB van Geraardsbergen ontwikkelt. De gronden zijn verworven en er is een akkoord van het AWV voor de ontsluiting op de N42. Brakel, Industrielaan. Solva ontwikkelt daar. De verwerving is lopende en een deel gaat gebeuren via desaffectatie zou het een andere bestemming krijgen. Nu, als finaal uit dit studiewerk blijkt dat een ontwikkeling van de onbenutte gronden op bedrijventerreinen niet mogelijk of niet wenselijk is, dan is het aangewezen om deze gronden te desaffecteren, zoals in Brakel Solva beslist heeft om een deel van deze gronden in desaffectatie te geven. De POM Oost-Vlaanderen heeft hiervoor een methodiek uitgewerkt en een bijkomende subsidie verkregen van het agentschap Ondernemen. Momenteel wordt deze methodiek in samenwerking met de dienst Ruimtelijke planning uitgevoerd op acht terreinen. In overleg met de betrokken gemeenten wordt een RUPS opgemaakt om een nieuwe bestemming effectief vast te leggen. Tegelijk wordt onderzoek gedaan naar het bepalen van wat er moet gebeuren met de vrijgekomen hectares. Dus de kwantitatieve optie zagezegd aan bedrijventerreinen. Hierbij wordt onderzocht of planologische ruil kan toegepast worden. Daarnaast wordt tevens een onderzoek gestart naar de behoefte aan bedrijventerreinen per regio, zodat deze bijkomende kwantitatieve optie op de juiste locatie kan gerealiseerd worden. Het uiteindelijke doel is de volledige inventaris maken van alle onbenutte gronden op bedrijventerreinen inclusief de informatie waarom gronden onbenut zijn, want de oorzaken daarvan kunnen veelvuldig zijn, en een bijbehorend plan van aanpak. Verder vormt deze informatie een basis voor onderzoek naar potentiële nieuwe projecten en samenwerking met publieke en private partners.

Dat brengt mij bij de vraag van collega Van Duyse in verband met de Waaslandhaven. Collega, ik moet zeggen, u zegt: lippendienst bewijzen. Ik kan u zeggen: in elk contact, zij het binnenlands, zij het buitenlands, benadruk ik met fierheid dat wij de grootste havenprovincie van dit land zijn. In elke presentatie wordt naast de haven die in Gents grondgebied ligt, ook de Waaslandhaven uitdrukkelijk vermeld als een van de belangrijkste economische groeipolen. De vaststelling is dat dit uiteindelijk het enige deel van de Antwerpse Haven is waar nog grond ligt die veilig kan ontwikkeld worden, zodat er nieuwe economische mogelijkheden ontstaan. Dus zomaar zeggen: dat is lippendienst, dat is niet juist. U kunt er alle presentaties op nagaan, telkenmale, ook als buitenlandse ambassadeurs hier komen, in elke presentatie komt dit naar voren. En dat wij niets zouden doen, is ook niet juist. Zeer terecht heeft de woordvoerder van de Vld in zijn tussenkomst opgemerkt dat wij via Interwaas participeren, op een

DEBATTEN

getrapte wijze weliswaar, in de Maatschappij Linkerscheldeoever die bevoegd is voor het grondbeleid en het industrialisatiebeleid op de Linkerscheldeoever van het havengebied. Samen met LMSO, dus de Maatschappij Linkerscheldeoever, en Interwaas leveren we aanzienlijke inspanningen voor de Waaslandhaven. De gemeenschappelijke studie over de baten en lasten van de Waaslandhaven is een schoolvoorbeeld van deze goede samenwerking. Er zijn tevens veel concrete projecten waar zowel provinciale diensten, in zonderheid economie, milieu, ruimte en de POM, bij betrokken zijn. Belangrijke thema's zijn logistiek en mobiliteit, en bedrijventerreinmanagement en energie. Recent vond er een inspanning plaats tussen de POM en de Maatschappij Linkerscheldeoever om onder meer bij de ontwikkeling van het Logistiek Park Waasland samen te kunnen werken. Ook in het kader van het flankerend beleid via het EGTS Linieland zijn er gemeenschappelijke projecten. En recent werden tussen LMSO en de piva eGov afspraken gemaakt inzake GIS-ondersteuning. Ik wil ook graag benadrukken dat we in het verleden op elke concrete vraag van het Waasland om een volwaardig partnerschap uit te bouwen met andere stakeholders zijn ingegaan. Dus ik zou de stelling formeel betwisten dat we geen aandacht zouden besteden aan de problematieken op het vlak van mobiliteit en weginfrastructuur. Ik zou dit absoluut willen betwisten. Overigens hebben wij naar aanleiding van de weginfrastructuur die men rond Antwerpen wil ontwikkelen, vanuit de provincie een negatief advies gegeven. Waarom? Juist om bescherming van de mobiliteit in de Waaslandhaven. Collega, ik kan nog verder gaan. U zegt eigenlijk: het is alleen voor Gent dat u iets doet en die Waaslandhaven, daar gebeurt eigenlijk veel te weinig voor. Collega, we zijn voor 30% aandeelhouder in Interwaas. Interwaas is voor 34% aandeelhouder in de Maatschappij Linkerscheldeoever. Dat betekent dus dat deze provincie op een indirecte manier voor meer dan 10% eigenaar is van de Linkerscheldeoever en de ontwikkelingen die daar aanwezig zijn. Welnu, wanneer wij inderdaad onze participatie in de Gentse Haven zullen waarmaken in de eerste fase, zal dat maar een besteding zijn van 2,24%. Dus eigenlijk hebben we een veel bescheidener aandeel in de Gentse Haven dan in de Waaslandhaven. En ik ga nog verder, collega. U spreekt over een volwaardig partnerschap tussen de provincie, de Waaslandhaven en het Havenbedrijf. U weet dat momenteel de bestuursorganen van het Antwerpse Havenbedrijf herzien worden. Welnu, ik wil graag met u inspanningen leveren om volwaardige en sterke bestuurders vanuit het Waasland in het Antwerpse Havenbestuur te krijgen. Laat ons dit samen aanpakken. Ik ben overtuigd, als gij uw invloed aanwendt, als wij samen onze invloed aanwenden vanuit de provincie, dat wij erin zullen slagen om Waaslanders in dat Antwerpse Havenbestuur te krijgen. Dat is niet meer dan terecht. Ik denk dat dat absoluut zou moeten gebeuren en dat we daar samen voor moeten ijveren dat we daar goede en sterke Waaslandse ondernemers in het Havenbestuur krijgen.

Collega De Vis, u heeft mij ook ondervraagd over de haven van Gent. U weet, de participatie sluit aan bij de belangrijkste speerpunten van het Oost-Vlaamse economische beleid. Doelstellingen die we met deze participatie willen bereiken, zijn dan ook terug te vinden onder de doelstellingen die we in het provinciaal meerjarenbeleidsplan hebben geformuleerd. De havens zijn een bepaald element in de uitbouw van Oost-Vlaanderen als logistieke topregio. Om optimaal te blijven functioneren als zeehaven en als logistieke draaischijf is de realisatie van de nieuwe sluis in Terneuzen voor de haven van Gent van primordiaal belang. Het Kanaal Gent-Terneuzen is voor de zeevaart cruciaal en de sluis is daarvoor het sluitstuk. Maar ook de binnenvaart is belangrijk. De binnenvaart maakt ook gebruik van de sluis en is voor het goederenverkeer tussen Nederland, België en Frankrijk zeker in relatie tot de Seine-Scheldeverbinding een grote opportuniteit. Dit is ook belangrijk voor de realisatie van de modal shift die een belangrijke subdoelstelling is in ons beleid rond logistiek waarbij goederentransport van de weg moet worden gehaald. Ik kom daar verder nog op terug, bij de tussenkomst van de heer Fiers. Bij een van de voorbeelden daarvan stellen we vast dat we meer goederenverkeer via de binnenvaart willen laten gebeuren. Dat is inderdaad het palletvervoer, u heeft dat zeer terecht opgemerkt. Het is een van de mogelijkheden die wordt onderzocht om de modal shift te vergroten. De Haven Gent beschikt daarnaast over een sterk cluster van bedrijven die gespecialiseerd zijn in biogebaseerde activiteiten. We participeren nu reeds in de POM in het samenwerkingsverband Ghent Bio-Energy Valley met de haven en Gent als partners. U weet dat we ook sterk geïnvesteerd hebben in de Bio-Planet die met Europese Interreg-steun en een belangrijke provinciale cofinanciering werd uitgebouwd. Wij zijn ervan overtuigd dat we via de participatie de positie en de ontwikkeling van de haven mee versterken. We geven onze betrokkenheid een meer structurele basis en via die betrokkenheid zullen we werken aan het verder stimuleren van de binnenvaart om effectief die modal shift te kunnen verbeteren. We zien het zo dat we het niet alleen via de binnenvaart zullen kunnen realiseren. U weet dat we ook ambities hebben op het vlak van meersporenvervoer. Maar daarbij zijn we natuurlijk afhankelijk van overheden waar wij niet onmiddellijk competenties hebben of kunnen op inspelen.

Dan heb ik finaal in het luik Economie de vraag van collega Fiers. Hij zegt: hoe kunt u dat rijmen, u wilt aan de ene kant de logistieke topregio zijn, en aan de andere kant hebt u uw klimaatbeleid? U wilt een klimaatgezond Oost-Vlaanderen gaan realiseren. Nu, als we logistiek in een Vlaamse context willen

situëren, dan kan deze logistiek enkel duurzaam en slim zijn. Ik wil de logistieke sector even duiden in zijn belang voor de economie en voor de welvaart in Vlaanderen. In totaal verschaft alles wat men logistiek te maken heeft, werk aan 200.000 Vlaamse werknemers. Dat is volgens mij een enorm aantal. Dat is niet toevallig, want Vlaanderen heeft heel veel troeven om een logistieke topregio te zijn. We hebben havens, luchthavens, treinverbindingen en autosnelwegen. Bovendien, ook niet onbelangrijk: goedopgeleide en meertalige mensen. Dat is de voornaamste reden waarom logistiek hier zo belangrijk is. Om de toekomst van deze logistieke sector die zoveel mensen tewerkstelt veilig te stellen enerzijds en zelfs te versterken, is het belangrijk dat we al onze troeven uitspelen en alle soorten van sport zo efficiënt mogelijk benutten. Met goedopgeleide jongeren die interesse hebben in de boeiende logistieke wereld kan Vlaanderen nog meer de poort naar de rest van Europa worden. Nu, u stelt een vraag. Wij hebben uiteraard ons ook die vraag gesteld, collega. Sinds 2009 wordt er inderdaad een actief debat gevoerd over de Vlaamse brede economische focus naar logistieke uitbreiding versus klimaat. Onder andere de volgende vragen komen steeds terug in dit debat:

- Gaan de files niet nog langer worden door meer logistiek, zodat onze bedrijven helemaal niet meer bereikbaar zijn?
- Welke impact zal meer logistiek hebben op het klimaat, de uitstoot van CO₂ en op onze gezondheid?
- Gaat meer logistiek ook gepaard met meer jobs of alleen met meer containers?
- Is er meer duurzame logistieke ontwikkeling mogelijk?

Nu, collega, tal van experts hebben sindsdien een bijdrage geleverd aan het debat. Een kort, maar bijzonder heldere en begrijpbare publicatie door Flanders DC, Logistiek in Vlaanderen: ook morgen op de goede weg, gaat voor de optie die wij ook onderschrijven in Oost-Vlaanderen. En dat is, zoals ik u gezegd heb, de optie duurzaam en slim. Duurzame logistiek beperkt zowel kosten als milieu-impact. Vrachtwagens optimaal laden of vervoer via water of spoor combineren. Smart logistics maakt het gemakkelijker om goederen te traceren, opslag te beheren en beslissingen te nemen.

Nu, welke activiteiten doen wij om die slimme logistiek in Oost-Vlaanderen te realiseren? Ik ga u een aantal voorbeelden geven waarbij de dienst Economie en POM Oost-Vlaanderen voor een logistiek zijn, maar die duurzaam en slim is, in het kader van een logistiek die gericht is op de toekomst. Wel, vooreerst de slimme specialisatiestrategie van de provincie Oost-Vlaanderen. We hebben in 2013 een studie laten uitvoeren door IDEA Consult naar slimme specialisaties op het Oost-Vlaams grondgebied. Het finale rapport is de aanzet tot die slimme specialisatiestrategie en heeft acht clusters opgeleverd. Deze vormen de basis voor ons economisch beleid. De Europese Unie beschouwt overigens de slimme specialisaties als een stuwende kracht achter de duurzame toekomstige economische groei in de Europese regio's. Voor deze clusters worden actieplannen gemaakt. Slimme logistiek zit onder meer vevat in horizontale thema's, zoals ICT en eco-innovatie. De POM is hierin een bevoorrechte partner voor de uitvoering van het provinciale beleid. Onze logistieke acties zetten in op biomassa als grondstof. Biomassa wordt dus inderdaad een grondstof en daar start de biogebaseerde groene economie van de toekomst. Beschikbare biomassa wordt grotendeels gekenmerkt door een sterke spreiding van kleine volumes en een beperkte houdbaarheid. Dat betekent dat voor een succesvolle afzet de biomassaproductie omgezet moet worden in een constante aanvoer met een constante kwaliteit en aan een redelijke prijs. Daar ziet u onmiddellijk dat we hier onze slimme specialisatiestrategie en gans ons logistieke sector absoluut nodig hebben om dit een succes te laten worden. Rond dit thema werkt de POM rond een aantal logistieke modellen voor het inzamelen van kippenpluimen van vloeibare reststromen, bijvoorbeeld melkwei en bermmaaigras. U ziet, dat zijn zaken die hier in de onmiddellijke omgeving gevonden worden en die dus omschreven kunnen worden als cradle to cradle. Niet alleen door de nabijheid van een en ander, maar ook door het feit dat het een gesloten circuit is, dat het een restproduct is dat men opnieuw gaat gebruiken. Er is uiteraard ook de samenwerking met het Gentse Havenbedrijf. U weet dat het Gentse Havenbedrijf zich omschrijft als de greenport, dat zij een absoluut ecologisch-vriendelijke haven wil zijn. De dienst Economie en de POM helpen mee aan de uitbouw tot een performante consolidatiehub en tot het distributiepunt voor het land. Hiervoor is de POM onder meer op zoek naar potentiële stromen die nu via de weg lopen en die kunnen overgeheveld worden naar het spoor wat betreft goederen, bijvoorbeeld de spoorverbinding Gent-Mortara. We hebben die kunnen bezoeken in het kader van onze aanwezigheid in Milaan en met mensen gesproken. Er is nu twee keer per week een verbinding met Mortara. Dat is een schitterende zaak, ware het niet dat uit eigenbelangreflexen tal van nationale spoorwegmaatschappijen het moeilijk maken. Want je moet door een aantal verschillende landen en men legt daar een ganse hoop regels op, en eisen en papierwerk. Eigenlijk bemoedilijkt men zo het treinverkeer dat per definitie internationaal zou moeten zijn. Juist in de internationale dimensie hebben lange verplaatsingen een absolute ecologische meerwaarde. Ook wat de waterweg betreft proberen we om containervervoer van en naar de haven van Antwerpen en de haven van Rotterdam te kunnen herplaatsen en dit via binnenvaartshuttles te doen onder het Flanders Reefer Platform. Ik kan u ook voorbeelden geven in

DEBATTEN

Ninove waar we facilitator zijn. Ik kan ook voorbeelden geven waar de POM stimuleert het optimaal gebruik van de verschillende transportmodi. En tot slot, collega, u zegt: er is een tegenspraak tussen het één en het ander. Dit is niet zo. Als je het klimaatactieplan Oost-Vlaanderen en logistiek leest, dan zie je hier uiteraard ook – het kan niet anders, het is de rode draad – duurzaam en slim. En deel 4 van het klimaatactieplan is Naar een slimme mobiliteit getiteld, met als een van de uitdagingen een slimme logistiek en netwerken uitbouwen. Daar vindt u alle verschillende acties die zullen uitgevoerd worden in de loop van de komende jaren om een verstandig huwelijk, een goede mix te maken tussen enerzijds een sterke logistieke sector in onze provincie die we moeten onderhouden. Het is een belangrijke economische sector in Vlaanderen, maar zeker in Oost-Vlaanderen. En verder uiteraard een klimaatgezonde provincie realiseren.

Voorzitter, ik stel voor dat collega Dauwe nu op de economische aspecten een antwoord geeft. Dat geeft mij de gelegenheid om even van mijn water te nippen en dan zal ik verder antwoorden over buitenlandse betrekkingen.

De heer voorzitter

Collega Dauwe.

De heer gedeputeerde Dauwe

Dank u, de heer de voorzitter. De heer de griffier, achtbare collega's. In de eerste plaats, wat betreft het luik van de vraag van collega Van Duyse met betrekking tot de daling van de subsidies voor economie. Ik kan zeggen dat de vragen bij de vermindering in 2016 van de subsidies toegekend aan gemeenten en aan middenstandsorganisaties voor initiatieven te ondersteunen van de detailhandel relatief zijn. Ik wil u erop wijzen, collega, dat de vermindering reeds in 2015 werd doorgevoerd en dat dit gebeurde in het kader van een bijzondere besparingsronde nadat het Provinciefonds werd afgeschaft als een eerste stap naar de afslanking van de provincies. Toen zijn een aantal schrappingen gebeurd in de persoonsgebonden sectoren, maar ook in de grondgebonden sectoren zijn toen een aantal besparingen gerealiseerd. Dat neemt niet weg dat voor de ondersteuning van deze initiatieven nog steeds een bedrag van 150.000 euro in het budget beschikbaar is. We stellen met genoeg vast dat van deze regeling zeer goed wordt gebruikgemaakt. Het is trouwens niet de enige vorm van ondersteuning voor de detailhandel die we voorzien. We subsidiëren ook ten eerste op een nominatieve wijze een aantal acties van Unizo in het kader van het project Mercator waarbij de promotie van de ambachten een belangrijk thema is. En ten tweede, we zetten ook verder in op de begeleiding vanuit Erov voor gemeenten die ondersteuning wensen bij het uitwerken van strategieën of bij het opstellen van actieplannen rond detailhandel. Wat de tweede vraag betreft van collega Vervliet. Het is inderdaad zo dat via de economische raad van Oost-Vlaanderen het provinciebestuur initiatieven neemt die de volledige levenscyclus van een onderneming ondersteunen. Ik zou zeggen: vanaf de opstart, de groei tot en met de stopzetting. De doelstelling is steeds dat de Oost-Vlaamse bedrijven en organisaties performant werken en erin slagen zich aan te passen aan een zeer snel veranderende context. Dit uit zich in diverse activiteiten die steeds in complementariteit met de acties van andere overheden of middenstandsorganisaties ingericht worden. Wat de opstart van nieuwe bedrijven betreft, stimuleert Erov de Oost-Vlaamse jongeren om ondernemend door het leven te gaan. Zo werkt Erov bijvoorbeeld mee aan de miniondernemingen waarbij studenten met het middelbaar onderwijs starten binnen de veilige muren van hun school om zelf een bedrijf op te richten. Zij komen zo in contact met alle aspecten van het ondernemerschap. Ten tweede trekken we ook jaarlijks naar de Oost-Vlaamse scholen, en dat zijn er veel, met een toneelvoorstelling die jongeren aanzet tot ondernemerschap. Dat getuigt dat de Oost-Vlaamse jongeren over troeven kunnen beschikken met betrekking tot ondernemerschap. Eens een zaak effectief opgestart werd, stimuleren we de groei van die ondernemingen. Het klopt dat startende ondernemers veel tijd en energie stoppen in het van de grond krijgen van hun zaak. Niettemin blijkt uit divers onderzoek, en ik verwijs naar onder meer de mooie brochure, het is eigenlijk een boek, die we hierover anderhalf jaar geleden hebben uitgegeven, dat twee zaken van belang zijn om succesvol te ondernemen. Dat is ten eerste de capaciteit tot het denken op lange termijn en het beschikken over een netwerk, over een sociaal kapitaal, vooral met gelijke zielen, gelijkgestelden om een goede ondernemer bij te staan. Hier draagt Erov bij als ontmoetingsplatform voor Oost-Vlaamse ondernemers. Erov start lerende netwerken op waar ondernemingen leren van elkaar en van de experts die bij deze vergadering betrokken worden. Zo heeft Erov ook een platform Jonge ondernemers, waarin jonge ondernemers regelmatig samenkomen om de uitdagingen in verband met de opstart onderling en met experts te kunnen bespreken. Als

provinciebestuur ondersteunen we bovendien de middenstandsverenigingen met een subsidie van 5000 euro om net dergelijke initiatieven te nemen die netwerken opbouwen of die inspirerende ideeën aanreiken. Ten derde, indien het bedrijf op het einde van zijn levenscyclus komt, proberen we de gevolgen hiervan zoveel mogelijk te beperken. De belangrijkste actie die hier genomen kan worden, is het voeren van een doordacht beleid tot bedrijfsoverdracht. Een beleid om tijdig en doordacht het bedrijf over te laten, niet te laten sterven. Zo zorgen we ervoor dat de knowhow en de tewerkstelling in die bedrijven niet verloren gaan, maar overgenomen worden door andere bedrijven. Daarvoor richt Erov studiemomenten in, onder meer in de week van de bedrijfsoverdracht, om de bedrijven en vooral de ondernemers, middenstanders, zelfstandigen op leeftijd, tijdig te laten nadenken over dit toch zeer belangrijke probleem van onze economie. Deze acties worden steeds gefundeerd op bevindingen uit recente studies en cijfermateriaal. De economische studiedienst van het provinciebestuur, samen met mijn collega Versnick, verzamelt continu het belangrijkste cijfermateriaal over onze provincie. De belangrijkste bevindingen worden gepubliceerd in diverse publicaties, zoals onder meer de jaarlijkse sociaaleconomische situatieschets.

De heer voorzitter

Gedeputeerde Versnick.

De heer gedeputeerde Versnick

Dank u, voorzitter. Ik zal verder gaan op het luik Buitenlandse betrekkingen en Europese projecten. Collega Van Duyse heeft een aantal bedenkingen geuit over de internationale samenwerking van ons provinciebestuur. Collega, laat het heel duidelijk zijn: dit provinciebestuur van Oost-Vlaanderen heeft in zijn internationale samenwerking een economische eindfinaliteit als doel voor ogen. De eerste bedoeling was en is om economische opportuniteiten te vinden voor onze ondernemingen en hen te ondersteunen in hun ambitie om internationaal actief te zijn in een reeks nauwkeurig geselecteerde landen. U heeft ze genoemd. China, en in het bijzonder de provincie Hubei, en Vietnam. Om deze doelstelling te verwezenlijken organiseert het provinciebestuur op regelmatige basis, zoals collega Van Duyse terecht aangeeft, handelsmissies, vaak gecombineerd met een wetenschappelijke insteek. Daarnaast worden ook andere activiteiten georganiseerd. Bijvoorbeeld economische seminars, individuele zakelijke contacten en diverse netwerkmomenten voor ondernemingen. De samenwerking in het Oost-Vlaams beleid ten aanzien van het buitenland is subsidiair en complementair aan de Vlaamse en Belgische buitenlandse relaties. Het provinciebestuur werkt essentieel in partnerschap en dus in permanent overleg met de Vlaamse instanties. U heeft verwezen naar FIT. Dat is inderdaad de Vlaamse instantie die daarover gaat. En ook in acties wordt synergie nagestreefd. Nu, collega, u heeft het in uw uiteenzetting gehad over de drie belangrijkste randvoorwaarden die FIT stelt om een geslaagde handelsmissie op te zetten. Welnu, ik zal die drie voorwaarden toetsen aan de laatste Oost-Vlaamse handelsmissie naar Vietnam die plaats had van 12 tot 16 oktober. Tien Oost-Vlaamse ondernemingen en drie Oost-Vlaamse kenniscentra namen deel. De focus was samenwerking rond land- en tuinbouw. Als eerste belangrijke evenement hebt u gezegd: de coördinatie en voorbereiding moet gebeuren door één partij. Welnu, collega, op dit vlak kan ik u geruststellen. Deze Oost-Vlaamse missie werd volledig gecoördineerd en georganiseerd door het provinciebestuur Oost-Vlaanderen. De volledige voorbereiding, briefing van deelnemers, uitwerking van individuele zakelijke programma's en meetings, de organisaties van twee seminars en de praktische organisatie ter plaatse liep volledig via het provinciebestuur. Ik laat u overigens opmerken dat wij door ons juist te gaan specialiseren op een paar landen, dat we daar ook knowhow hebben opgebouwd, en ook een aanwezigheid hebben opgebouwd die op dit ogenblik een veel langere en veel stabielere aanwezigheid is dan bijvoorbeeld de FIT-medewerker die amper een paar maanden geleden is aangekomen en dus eigenlijk nog het terrein aan het verkennen is. Ik kom daar verder op terug. Het tweede dat u zegt: het moet de mogelijkheid geven om in het buitenland een interessant afsprakenprogramma voor te stellen voor de deelnemende bedrijven. Collega, in het voorbeeld dat we aan het bekijken zijn, lag het zwaartepunt van deze handelsmissie voor de deelnemende bedrijven en kenniscentra in de provincie Lam Dong, de land- en tuinbouwregio in Vietnam bij uitstek waarmee het provinciebestuur reeds sinds 2011 succesvol samenwerkt en met welk we een aantal MoU's hebben ondertekend. Door deze goede samenwerking kon een goed afsprakenprogramma worden opgebouwd voor de deelnemende bedrijven ter plaatse. Ook individuele programma's in Ho Chi Minh City werden door het provinciebestuur zelf opgemaakt. De enige uitzondering betrof de organisatie van individuele programma's voor twee bedrijven in Hanoi, gecumuleerd drie dagen, waarvoor een

DEBATTEN

beroep werd gedaan op FIT Hanoi. FIT zit in Hanoi, op 3000 km van Ho Chi Minh City. Graag vermeld ik nog dat de Vlaamse economische vertegenwoordiger van FIT in Vietnam deelnam aan deze Oost-Vlaamse missie, overigens op kosten van FIT, met als argument dat het nuttig was voor de medewerker om mee te gaan met ons op die missie zodanig dat hij zich op een goede manier kon inwerken in Vietnam. En achteraf, ik heb samen met hem een evaluatie gemaakt, heeft hij lof gehad voor de uitstekende organisatie en de resultaten van deze handelsmissie. Hij zal ongetwijfeld binnenkort naar Oost-Vlaanderen komen op het ogenblik dat we een seminar organiseren. U kunt het hem dan vragen en hij zal dat bevestigen. Het derde punt dat u noemt, er moet een sterke, wervende actie zijn naar Vlaamse bedrijven. Wat bovengenoemde missie betreft, namen zoals gezegd tien bedrijven, met als bedoeling export van land- en tuinbouwgerelateerde producten deel, wat in een dergelijke missie naar Vietnam een uitstekend resultaat mag worden genoemd. Vijf andere sterk geïnteresseerde bedrijven moesten uiteindelijk hun deelname uitstellen naar een volgende missie. Hieraan voeg ik graag toe dat sinds het begin van deze legislatuur niet minder dan 166, dat is wel iets meer dan 100, verschillende Oost-Vlaamse en Vlaamse ondernemingen deelnamen aan activiteiten en initiatieven georganiseerd door ons provinciebestuur in het kader van internationale samenwerking. Het betreft ondernemingen uit een hele reeks sectoren: logistiek, clean energy, biotech, automotive, land- en tuinbouw, bouw, consultancy en noem maar op. Het spreekt voor zich dat meerdere van deze bedrijven op meer dan één Oost-Vlaamse activiteit werden vertegenwoordigd. Graag had ik nog een vierde criterium naar voren gebracht om het succesvol zijn van een handelsmissie te gaan beoordelen. Wat ons betreft is er inderdaad een extra criterium en dat is de tevredenheid van de deelnemers, van die bedrijven die deelgenomen hebben aan de missie. Ik kan u zeggen dat wij momenteel alle beoordelingen van de deelnemende bedrijven aan de jongste missie aan het verzamelen zijn. Maar ik kan u nu reeds zeggen dat alle deelnemers, zonder enige uitzondering, aangeven tevreden tot zeer tevreden geweest te zijn over deze handelsmissie, over de gelegde contacten. Verschillende bedrijven gaven aan dat zij duidelijke opportuniteiten hebben gedetecteerd en gaven aan ook deel te zullen nemen aan volgende Oost-Vlaamse handelsmissies naar Vietnam. Uit de evaluaties blijkt dat de initiatieven van het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen ter zake sterk worden geapprecieerd door het Oost-Vlaamse bedrijfsleven. Dit verklaart wellicht waarom een groot aantal bedrijven blijft deelnemen aan onze activiteiten. Tot slot meld ik graag nog dat het Oost-Vlaamse internationale beleid zich richt op de doelstelling om ook kennisinstellingen te ondersteunen in hun ambitie internationale contacten en contracten uit te bouwen. Vaak kunnen deze beide doelstellingen versterkend werken in beide richtingen. Vandaar dat bijvoorbeeld bij de organisatie van handelsmissies economische en wetenschappelijke doelstellingen worden gecombineerd, wat ook het geval was tijdens bovengenoemde missie naar Vietnam. Er is een zogenaamde triple helix: overheid, bedrijfsleven en de kenniscentra.

Collega's, onze ambitie is vanuit een sterk netwerk van bedrijven, instellingen en instituties als provinciebestuur een trekkende en coördinerende rol te spelen voor de uitbouw van hun internationale samenwerking die een maximale meerwaarde voor onze provincie beoogt. Ik meen te mogen zeggen dat we hier zeer behoorlijk in slagen.

Dat brengt mij tot slot bij de laatste interventie in dit luik, de vraag van collega Otte in verband met de Europese projecten. Collega, ik moet u zeggen: die Europese programma's volgen een beetje het ritme van de Europese meerjarenbegrotingen en zijn bijgevolg officieel gestart in 2014 en eindigen officieel in 2020 wat betreft de Interreg 5-periode uiteraard. Dat is echter een vrij theoretische begin- en einddatum, want de ervaring leert dat programma's meer tijd nodig hebben in de opstartfase en projecten ook dikwijls nog tot na 2020 zullen doorlopen, zoals we nu vastgesteld hebben dat er nog projecten doorgelopen zijn in de huidige projectperiode. Inmiddels zijn eind vorig jaar en begin dit jaar alle programma's door de Europese Commissie goedgekeurd. Het goedkeuren van een programma is uiteraard een *conditio sine qua non* om uiteindelijk projecten te kunnen selecteren, projecten te kunnen goedkeuren. Wat betreft de zes Interreg-programma's is er een nieuwe procedure om projecten te selecteren. Eerst worden ontwerpprojecten goedgekeurd die pas dan een volwaardig dossier mogen indienen, waarna de echte projectselectie volgt. Deze werkwijze betekent natuurlijk dat de gehele selectieprocedure meer tijd in beslag neemt dan in eerdere programmaperiodes het geval was. Ook voor EFRO Vlaanderen is de selectieprocedure aangepast. Hiervoor is nu de Vlaamse overheid aan zet. Bovendien leggen zowel de Europese Commissie als de programma-autoriteiten de lat op kwalitatief vlak zeer hoog. Het gevolg daarvan is dat slechts een beperkt aantal projecten in de eerste projectoproepen werden goedgekeurd en uiteraard is het toekennen van provinciale cofinanciering integraal afhankelijk van dit proces. Deze nieuwe context heeft ervoor gezorgd dat veel minder projecten dan verwacht werden goedgekeurd in 2015. Echter, dit zal in 2016 en de volgende jaren worden gecompenseerd. De budgetten die voorzien zijn voor EFRO en Interreg-cofinanciering dienen niet zozeer op jaarbasis, dan wel op basis van de hele programmaperiode te worden bekeken, respectievelijk 436.000 euro en 1.645.000 euro. Samengevat: uitstel betekent in dezen geenszins afstel. Tot daar mijn antwoord.

De heer voorzitter

Goed. Wenst nog iemand het woord? De heer Fiers.

De heer Fiers

Dank u, voorzitter. En dank u, gedeputeerde, voor uw uitgebreide antwoord. Maar the proof of the pudding is in the eating. We kunnen eigenlijk pas weten of de combinatie logistieke topregio en klimaatbeleid werkt als we dat zouden meten. Ik zou een oproep willen doen aan de deputatie om gegevens meetbaar te maken, om te kijken in welke mate we kunnen te weten komen of het vervoer, vooral het economisch vervoer, het transport op de weg, vermindert of vermeerdert, al dan niet ten gevolge van de inspanningen die binnen de doelstelling logistieke topregio en de doelstelling klimaatbeleid worden gerealiseerd. Uiteindelijk weten we pas of de doelstellingen op dat vlak ook gehaald worden, als we reductie waarnemen van vrachtwagenvervoer op onze wegen.

Ik permitteer ook om nog in beschouwing te geven in het algemeen rond de tewerkstelling in de transportsector – het is vaak zo dat activiteiten op dat vlak worden overgenomen door werknemers die eigenlijk niet in België ingeschreven zijn. Detacheringen en dat soort dingen. Dus de vraag is: als wij inspanningen doen, levert dat dan ook voor onze economie resultaten op? Het zou kunnen dat wij veel dingen doen en dat de resultaten daarvan naar het buitenland stromen. Ik ben niet tegen solidariteit, maar we moeten wel weten wat we doen natuurlijk. Dus een oproep om dat te meten en misschien een nulmeting te kunnen doen in de zeer nabije toekomst. Misschien kan daar een onderzoek naar uitgeschreven worden, zodat binnen twee, drie, vier jaar kan getoetst worden op verschuiving op dat vlak. Dank u.

De heer voorzitter

De heer Van Duyse.

De heer Van Duyse

Op mijn beurt wil ik de deputé danken voor het uitgebreide antwoord. Ik heb enkele korte bedenkingen over een paar punten. Ten eerste over de POM en de vermindering van niet minder dan 66% van de investeringen. Ik heb nogal last met de werkwijze die voorgesteld werd. Men gaat de investeringen met 66% verminderen. Men zegt eigenlijk: dat is niet erg, want daar komen inkomsten voor in de plaats. Daarna zegt men: maar die inkomsten, dat is nog niet zeker hoor. En als die inkomsten er niet zijn, dan zullen we het budget weer aanpassen. Ik geef toe, ik vind dat een vrij rare regeling. Dat is de bedenking rond dit punt.

Rond de Waaslandhaven, ik wil geen semantische discussie beginnen over het woord 'lippendienst', verre van, maar dat de Waaslandhaven wordt meegenomen in de presentaties, dat lijkt mij heel mooi. Ik hoor u twee belangrijke woorden zeggen in deze discussie. Dat zijn 'getrapt' en 'indirect'. En daar ging het nu net over. De provincie is in de Waaslandhaven getrapt en indirect aanwezig. Dit in tegenstelling tot in de haven van Gent. Overigens, we weten allemaal dat er rond het Havenbedrijf in Antwerpen op dit ogenblik heel wat discussies waren rond de vertegenwoordiging, onder andere van de Maatschappij Linkerscheldeoever. Heel wat discussies die wij allemaal op de voet moeten volgen en daar treed ik u bij. Dan het laatste punt, van buitenlandse betrekkingen. Wij hadden drie criteria, u heeft er een vierde aan toegevoegd. Ik zou er nog een vijfde aan willen toevoegen. Een kat moet muizen vangen. Uiteindelijk moeten er investeringen naar hier komen en moet er meer tewerkstelling zijn of ga zo maar door. In 2014 werden er 33 investeringen in Oost-Vlaanderen gerealiseerd of gedetecteerd. Wat de inbreng is van Oost-Vlaanderen of van de provincie zelf zal koffiedik kijken zijn. Ik weet alleen dat we op het ogenblik elkaar waarschijnlijk een stuk voor de voeten lopen rond allerlei missies die we her en daar in het buitenland op poten zetten en dat de samenwerking een stuk vlotter zou kunnen gaan. En dat men niet altijd met beloften gepaaid mag worden bewijst ook het feit dat men onder andere in Willebroek nog altijd aan het wachten is op de eerste spadesteek van de grote beloften die uit China kwamen.

De heer voorzitter

DEBATTEN

De deputatie.

De heer gedeputeerde Versnick

Collega, in verband met de bedenking van de heer Fiers. Nu, gegevens meetbaar maken, u weet dat ik daar een groot voorstander van ben. Wat mij betreft: meten is weten. We hebben een aantal algemene doelstellingen inzake de modal shifts. Die zijn vastgelegd en we moeten inderdaad kunnen zien wat de evolutie is over een aantal jaren. Ik wil graag laten nagaan wat de impact is geweest van de zeer concrete kleinere acties. Want natuurlijk, in een modal shift zeggen: deze provincie Oost-Vlaanderen moet dat realiseren. Ik heb u bijvoorbeeld gewezen op alles wat vervoer per trein is. Dat gaan we natuurlijk niet allemaal zelf kunnen realiseren. Wij kunnen aanzetten geven, we kunnen een aantal zaken bepleiten, we kunnen voorstellen doen, maar daar zal natuurlijk ook de rest van de machinerie moeten kunnen in volgen. Maar ik wil wel graag eens laten nakijken wat de besparingen zijn of wat de ecologische waarde meerwaarde is geweest van die acties die wij hebben ondernomen. Zo uit de losse pols kan ik u die cijfers niet geven, maar ik wil dat graag nakijken.

Nu, uw voorbeeld van een vrachtwagenchauffeur zijn en van hier of via een dienst of bedrijf hier tewerkgesteld zijn, dat geeft mij de opportuniteit om onze filosofie uit te leggen waar wij vooral naar streven. Dat is, als we het over logistiek hebben: logistiek met een toegevoegde waarde. Met andere woorden: wat is de logistiek waar je zeer weinig aan hebt? Dat is de logistiek waarbij een zeecontainer van een zeeschip op een trein, maar die is dan naar verplaatsing ecologisch vriendelijk, maar veelal op een tractor of een truck wordt gezet en wegrijdt ergens naartoe, en dat de echte toegevoegde waarde ergens anders gebeurt. Waar wij proberen op in te zetten en welke bedrijven wij proberen aan te trekken, dat zijn de bedrijven waarbij de goederen gelost worden, er uitgehaald worden, bewerkt worden, iets mee gedaan wordt, met andere woorden: dat er werkgelegenheid aan de container wordt gependend, meer dan gewoon het verplaatsen van punt A naar punt B van die container.

Collega Van Duyse, we kunnen daar lang over discussiëren, maar wat mij betreft is dat een eenvoudige zaak. U beschouwt de POM als een onderneming. Het is een onderneming die bepaalde werkingssubsidies van het moederhuis krijgt. Maar die onderneming voorziet in een aantal jaren ook op basis van zaken die haar door het moederhuis zijn gegeven om te ontwikkelen en tot vruchtbaarheid te brengen, tot meerderheid te brengen. Als zij voorziet dat in een bepaald jaar die meerwaarde zou kunnen gerealiseerd worden, want ge moet toegeven: het is een aantal jaren geleden dat wij gemikt hebben op 2016 en 2017 dat waarschijnlijk die verkopen zouden kunnen gebeuren – daar is niets mis mee. Als je zegt: je gaat op dat ogenblik een meerwaarde realiseren, dus we moeten u voor dat jaar minder subsidiëren want anders blijven we met die meerwaarde zitten. En dat is inderdaad een inspanning geweest die de POM gedaan heeft om ons meerjarenbeleidsplan heel keurig te krijgen. Stel nu dat die meerwaarde pas iets later gerealiseerd wordt, goed, dan zullen we die inkomsten verschuiven en zullen we er uiteraard voor zorgen als deputatie dat voldoende middelen aanwezig zijn om de POM deftig te laten werken.

Collega, de Waaslandhaven. Het is nu eenmaal zo dat het een verhaal is dat via een intercommunales is opgericht. Momenteel kunnen wij nog via Interwaas indirect – dat is juist, het is geen rechtstreekse participatie van de provincie, maar ik ben uiteraard zeer zeker bereid, op het ogenblik dat we werkelijk over die mogelijkheid zouden beschikken, om aan mijn collega's in de deputatie voor te stellen, om het bedrag dat nu via Interwaas in de Maatschappij Linkerscheldeover aanwezig is, daar opnieuw te gaan investeren. Op het ogenblik dat de Vlaamse regering ons dat mogelijk maakt. Hoe komt het dat we dit kunnen doen rechtstreeks in de haven van Gent? Omdat die publiekrecht is geworden waarbij in de door Vlaamse regering goedgekeurde oprichtingsakte een nominatum voorzien is dat de provincie en/of de POM daarin kunnen participeren. Dus op het ogenblik dat het mogelijk zou worden: voor mijn part geen enkel probleem. Met veel plezier zal ik aan mijn collega's voorstellen om de centen die we momenteel erin hebben via Interwaas, te herinvesteren in Maatschappij Linkerscheldeover. Maar daar moet wel de mogelijkheid voor gecreëerd worden. Ik stel vast dat we het eens zijn dat een sterke vertegenwoordiger vanuit de Waaslandhaven in het havenbestuur van Antwerpen een wenselijkheid zou zijn. We kunnen misschien straks even bespreken hoe we dat zouden kunnen bereiken. Ik kan bijvoorbeeld op basis van de discussie die hier plaatsgevonden heeft eventueel de voorzitter van de raad voor bestuur daarover aanschrijven en zeggen dat hier in de Oost-Vlaamse provincieraad aandacht gevraagd wordt voor de Waaslandhaven en dat het effectief een signaal zou zijn dat de Antwerpse Haven ook de potenties van de Waaslandhaven inziet, ondersteunt en naar waarde schat door een waardige vertegenwoordiger van het Waasland op te nemen in de raad van bestuur. Er zijn genoeg captains of industry die niet zouden misstaan in de raad van bestuur die men nu wil samenstellen met enkel een paar mensen uit de politiek, heb ik begrepen. Er zijn zeker waardige captains of industry in het Waasland te vinden.

Dan wat het naar hier halen van investeringen betreft. Het is zo dat de provincie aanwezig is in een samenwerkingsverband. Daarin zijn ook het agentschap Ondernemer, de FIT en de haven aanwezig. Daar deel ik voor een deel uw kritiek dat dit eigenlijk te ambtelijk gebeurt. Daar zit niet genoeg dynamiek in, in dat wat men noemt acquisitieplatform. Ik neem mij voor om effectief inspanningen te doen om dat acquisitieplatform te gaan dynamiseren. Want ik denk dat dit een zeer belangrijk punt is in het aantrekken van investeringen. Nu is het zo dat we een zeer grote Chinese investering hebben in Oost-Vlaanderen. Ik wil daar onmiddellijk aan toevoegen dat de provincie Oost-Vlaanderen geen verdienste heeft in het aantrekken van deze investering die Geely gedaan heeft in Volvo.

Ik wil hier ook onmiddellijk aan toevoegen dat het belangrijk is om de goede contacten met de referentieaandeelhouder te houden, de grootste aandeelhouder van een van de grootste werkgevers in onze provincie.

De heer voorzitter

De heer De Vis, u hebt om het woord gevraagd.

De heer De Vis

Ik noteer inderdaad met veel plezier de inspanningen die geleverd worden om de haven van Gent zoet te houden, spits te houden – zeker en vast. Ik heb ook begrepen dat het provinciebestuur werk zal maken van duurzame binnenvaart. Maar wat de inventaris van die bedrijventerreinen betreft, blijft ik toch nog op mijn honger zitten. We zitten daar met een zeer grote spanning, een discrepantie eigenlijk, tussen wat theoretisch op de plannen aanwezig is voor bedrijventerreinen, bovenlokaal, en wat er feitelijk aangeboden wordt op de markt. Ondanks alle goedbedoelde methodieken vind ik dat wij daarin klungelen. Niet alleen de provincie, maar ook Vlaanderen en de gemeentebesturen. In het realiseren van de gewestplannen loopt er toch iets fout. En dan moeten er inderdaad methodieken ontwikkeld worden, en gelukkig zijn die er, om die zaak te objectiveren. Terecht. Maar we blijven toch ergens met een verschil zitten van wat er theoretisch aanwezig is op onze gewestplannen en wat er morgen aangeboden wordt op de markt. De vraag is groot naar bedrijventerreinen.

De heer gedeputeerde Geert Versnick

Ik onderschrijf volledig wat collega De Vis zegt. We zitten hier nu natuurlijk in een begrotingsdebat en dan is het zeer moeilijk om iets aanschouwelijk voor te stellen, dus u moet het met mijn woorden doen. Maar ik kan de collega garanderen dat op de eerstvolgende raad van bestuur van de POM een uitvoerige uiteenzetting zal komen over de activiteiten die de POM daaromtrekt doet. Met een grafische voorstelling, met een presentatie, zodat u daar een beter inzicht in zult kunnen verwerven en daar ook uw suggesties in een concreet debat in de schoot van de raad van bestuur van de POM kunt laten gelden. Ik ben daar zeer aandachtig voor, wees daarvan overtuigd.

De heer voorzitter

De heer Fiers.

De heer Fiers

Dank u, voorzitter. Als ik mij mag permitteren even op dat thema in te gaan. Collega De Vis stelt dat er nog altijd een grote vraag is naar bedrijventerreinen. Misschien kan ik aan de gedeputeerde dezelfde vraag stellen als daarnet over een ander thema. Is dat meetbaar? Weten we dat er nog zoveel vraag is naar bedrijventerreinen? Want iedereen krijgt wel eens een vraag van KMO's en bedrijven van: we zoeken een nieuw plekje, maar de match van vraag en aanbod – is er eigenlijk een tekort, ja of nee? Ik zou graag absoluut zeker weten dat dat zo is in Oost-Vlaanderen. Ik weet trouwens niet in welke mate we nu al over cijfers beschikken. Maar als dat nog niet zo is, dan lijkt het mij zeer interessant om dat te proberen inventariseren.

DEBATTEN

De heer gedeputeerde Geert Versnick

Als ik hier op mag antwoorden, voorzitter. Dat is een van de aspecten van de inventarisering. Want in het in kaart brengen van ongebruikte bedrijventerreinen zijn er verschillende categorieën. Ongebruikt, maar bruikbaar, maar er moeten een aantal obstakels opgelost worden. Ongebruikt, maar verantwoorde reserve voor eventuele uitbreiding van het bedrijf. Dus er is al een eerste stuk. En dan moet je eigenlijk altijd – en dat is altijd de strategie geweest van elke economische actor – van een stuk ijzer een voorraad hebben. Je moet altijd over de mogelijkheid beschikken op het ogenblik dat een investeerder zich zou komen aanbieden in uw regio, op uw bedrijventerrein, in uw stad, in uw provincie, om te zeggen: goed, ik wil mij daar vestigen, is daar de mogelijkheid toe? Dan kunt ge natuurlijk gans het debat voeren over: hoeveel vierkante meter heb je nodig om hoeveel activiteiten of gebouwen neer te zetten? En dan moet vastgesteld worden dat wij daar in het verleden nogal ruim, nogal bourgondisch, mee zijn omgegaan. Als je cijfers vergelijkt met Nederland en Duitsland hoeveel tewerkstelling men op een hectare realiseert, dan is die tewerkstellingsgraad bij ons inderdaad kleiner. Maar dat is iets wat op het vlak van stedenbouw, op het vlak van vergunningen moet geregeld worden om daar een denser gebruik van bedrijventerreinen te gaan realiseren. Dus effectief: die zaken zijn in kaart te brengen, maar houd er rekening mee dat elk bedrijventerrein, elke stad en bij uitbreiding ook de provincie, steeds moet maken een ijzer in voorraad te hebben voor die potentiële investeerder die zich zou aandienen.

De heer voorzitter

Goed, ik stel voor dat we nu overgaan tot landbouw en platteland. De heer De Roo.

De heer De Roo

Dank u wel. Geachte voorzitter, de heer de griffier, geachte gedeputeerden, beste collega's. Vlaanderen is een van de meest geschikte gebieden ter wereld om aan landbouw te doen. Een vrij zacht klimaat, goede landbouwgronden met goede opbrengsten en zeer goede en verstandige boeren. Ruim 50% van de oppervlakte in Oost-Vlaanderen is in gebruik door landbouw. De provincie Oost-Vlaanderen zet zich in om bij te dragen aan een sterke en duurzame land- en tuinbouwsector die kwaliteitsvolle voeding en sierteeltproducten oplevert en daarenboven oog heeft voor andere functies op het platteland. Maar het is niet gemakkelijk. De sector beleeft momenteel moeilijke tijden. Het aantal bedrijven daalde de laatste periode zeer sterk. Jonge mensen worden afgeschrikt door het gebrek aan inkomstzekerheid. Banken weigeren leningen. Europa zet de knip op de subsidies. Vlaanderen is één grote stad en dit is een bedreiging. Vlaamse bedrijven zijn gemiddeld 30 ha groot en in de Verenigde Staten bijvoorbeeld zijn ze 300 ha groot. Maar wij hebben een zeer hoog vakmanschap en een grote productiviteit. De verstedelijking van Vlaanderen is een feit en de boer moet daarop inspelen. Bij ons zijn bijvoorbeeld meer koopkrachtige consumenten. Er is de verbreding van de landbouw door de thuisverkoop, hoefveterisme, zorgboerderijen, het aanbieden van landbouweducatie, agrarisch natuurbeheer enzovoort. Ook de biologische landbouw blijft in stijgende lijn gaan. Indien dit nog meer rendabel zou zijn, zouden nog meer boeren de overstap wagen. De overname van een landbouwbedrijf daarentegen is veel moeilijker geworden in vergelijking met vroeger. De investeringen zijn niet te onderschatten. Zou de provincie geen rol kunnen spelen in betere begeleiding van jonge kandidaat-landbouwers? Jongeren moet immers met kennis van zaken een bedrijf kunnen overnemen. Bij een overname van een landbouwbedrijf komen heel veel vragen op je af. Het is duidelijk dat een overname geen formaliteit is die je vlug kunt regelen met de bank, met een boekhouder en bij een notaris. Een kenniscentrum op dit vlak lijkt mij nuttig te zijn. Een ander heikel punt is nog steeds de ruimtelijke ordening. Het debat is in 1998 begonnen met het Structuurplan Vlaanderen. Men zou toen de verschillende gebieden in Vlaanderen afbakenen. We zijn nu vijftien jaar verder en het is nog steeds niet volledig gebeurd. Iedereen zit in de loopgraven. Natuur aan de ene kant, landbouw aan de andere kant en industrie nog eens aan een andere kant. We moeten dringend uit die patstelling. De provincie is een spil op dit vlak, maar de Vlaamse regering moet het initiatief nemen.

Een volgend punt dat ik terloops wil aansnijden, is het probleem van het zwerfvuil. De zwerfvuilproblematiek is groot in Vlaanderen. Deze moet op een efficiënte manier aangepakt worden. Zwerfvuil is niet enkel storend voor de burger, maar heeft ook een negatief effect op landbouwuitbating. Ik denk hierbij aan verontreiniging van weiden en akkerbouw en dit met het risico voor negatieve effecten voor de landbouwdieren bijvoorbeeld. Eveneens voor het imago van de landbouw en het platteland in het algemeen. Ik weet dat er momenteel op Vlaams niveau een debat aan de gang is rond zwerftax. Maar ik

vind dat het probleem verder gaat dan drankverpakking alleen. Daarom mijn vraag: kan de provincie geen sensibiliseringsproject samen uitwerken met landbouw en milieu? Zo zouden we ons landschap net en gezond kunnen houden. Dames en heren, de provincie voert een goed landbouwbeleid. Ze durft ook stellingen in te nemen inzake glastuinbouw. Daar voert men een actief ruimtelijk beleid en zoekt men de geschikte locaties om nieuwe bedrijven rechtszekerheid te geven. De steun aan de sierteelt is zeer belangrijk. Onze proefcentra zijn goede partners voor onze land- en tuinbouwondernemingen. Ik weet dat de waardering vanuit de sector ook zeer groot is. In het voorjaar hebben we trouwens allemaal kunnen zien in het PCA en in het PCB in Kruishoutem hoe men te werk gaat. Er wordt veel werk en geld gespendeerd in een milieuvriendelijker productieproces. Het provinciaal landbouwbeleid is er sterk op vooruitgegaan de laatste jaren. Gisteren werd hier gesteld dat de gedeputeerde voor Financiën een goede boekhouder is, maar bijna geen steen verlegt. Ik vond dat een krasse uitspraak. Ik durf te stellen dat we een gedreven gedeputeerde voor Landbouw hebben. Hij werkt samen met de dienst Landbouw aan doordachte projecten. Op het vlak van landbouwbeleid is niet zomaar een steentje verlegd, maar in mijn beeldspraak zou ik zeggen: meer nog, er zijn bergen verzet. En ik weet, ik zeg dat niet om de deputé te charmeren, maar ik weet dat, ik zit hier al een tijdje, en ik vond die forse uitspraak gisteren een beetje erover. In Oost-Vlaanderen zijn een kleine 10.000 ondernemingen verbonden met land- en tuinbouw. 45.000 personen zijn direct of indirect in de sector tewerkgesteld. En, opdat je het niet zou vergeten, voor bijna alles wat op ons bord komt, hebben boeren en boerinnen van hier en elders in de wereld gewerkt. Dus ik meen dat het van groot belang is dat wij deze sector verder blijven steunen. Ik dank u.

De heer voorzitter

Dank u wel, de heer De Roo. De volgende is een tussenkomst door mevrouw Gillis, een algemene tussenkomst over landbouw.

Mevrouw Gillis

Dank u, de heer de voorzitter. Collega's, landbouwers hebben het moeilijk. De prijzen van hun producten zijn laag, landbouwgrond is duur en schaars en dan worden ze nog onteigend voor de uitbreiding van de haven en KMO-zones. Inderdaad, boeren hebben het moeilijk. Maar jarenlang kon het niet groot genoeg zijn. Een varkensstal van honderd vetvarkens was niet voldoende. Geef maar een vergunning van een paar honderd varkens. Kippenbedrijven vragen een vergunning aan voor een paar duizend kippen. De grootheid, georkestreerd vaak door de boerenmond, en vaak gefinancierd door veevoedingsbedrijven, kon niet groot genoeg zijn. De stallen werden gebouwd en de lening werd terugbetaald. Heel vaak tot de boeren met het water tot aan de lippen stonden. Dit was en is pijnlijk. Moet de productie al zo groot zijn of kunnen we ook zorgen voor een kwaliteitsvol, een speciaal product dat iets meer heeft? In 2013 was een budget voorzien voor de ontwikkeling van een visie tot duurzame veehouderij en grootschalige stallen. Voor 2016 opnieuw. Hoe ver staat deze visie? Is er al over nagedacht? Vaak spreken we in deze provincie over innovatie. We hebben het gisteren verschillende keren gehoord. Kan het in de landbouw ook? Alle investeringen blijven voor landbouw behouden. Eigenlijk komt landbouw er goed vanaf. Maar nergens vinden we ook maar een bedrag terug rond innovatie, rond vernieuwing, rond veranderingen. Het is dat wat onze boeren nodig hebben. De steun aan biolandbouw vinden we in de budgetten niet expliciet terug. Wel in kleine projecten, in de plattelandsprojecten, in de proefcentra. Maar we maken geen duidelijke keuze voor biolandbouw. Nochtans wijzen cijfers erop dat de aankoop van bioproducten stijgt. De vraag is zelfs groter dan het aanbod. Voor de aankoop van korte ketenproducten blijft de vraag stijgen. De consument wil terug naar de boer, wil terug naar de oorsprong. De opleiding van bioboer, van landwijzer, is uitgebreid van één naar twee klassen. Dit betekent dus een verdubbeling van het aantal mensen dat een opleiding wil volgen tot bioboer. Waarom is er geen subsidie voor biostarters? Waarom geen expliciete investering rond biolandbouw? De coöperatieve vennootschap De landgenoten investeert in grond en laat dit bewerken door bioboeren. Nu, collega De Roo, op 1,5 ha kan een biogroenteboer werken en er een loon van overhouden. Bij uitbreiding kan hij zelfs investeren in werkkrachten. Biolandbouw kadert ook in ons klimaatplan. Het is dan ook bedroevend dat hier rond geen extra subsidies worden voorzien. De landbouwgrond is de laatste tien jaar verdrievoudigd in prijs. Er is schaarste van landbouwgrond. Maar durven we onze nek uit te stelen om vragen te stellen bij de verpaarding van onze landbouwgrond, zoals het expliciet omschreven staat in dat klimaatplan? Een derde van de weilandgrond wordt in gebruik genomen door het recreatief houden van paarden. Nu, enkele maanden geleden hebben we deze brochure gekregen. Zorg voor paard en landschap. Een prachtige brochure, mooie foto's en wat erin staat is ook correct, maar eigenlijk is dit een inbreuk op ons

DEBATTEN

klimaatplan. Waarvoor dient deze brochure? Voor het opsmukken van een probleem. En wat is het probleem? De verpaarding. Durven we vragen te stellen bij het innemen van grond door Nederlandse boeren voor het telen van bloembollen? We moeten ook kritisch durven staan ten opzichte van de landbouw. Als boeren geld krijgen om hun grond te verhuren aan Nederlandse boeren, dan doen zij dit massaal. Maar kom dan nadien ook niet klagen dat er schaarste is aan landbouwgrond. Landbouwers hebben te weinig binding en voeling met de natuur. Waarom schakelen boeren bijvoorbeeld niet over op agroforestry? Combineer het telen van landbouwgewassen met bomen. Dankzij de diepere beworteling van bomen benut de vegetatie in zijn geheel beter de nutriënten van de bodem. De landbouwgewassen krijgen minder snel last van droogte, er is minder risico op wateroverlast, de bomen bieden aan meer organismen, dus ook aan natuurlijke vijanden van plaaginsecten een habitat waardoor de kans op schade door plagen vermindert en de hoge kosten voor pesticiden worden gereduceerd. Deze factoren zorgen in veel gevallen voor een hogere totale productie van de combinatie bomen en landbouwgewassen dan wanneer ze gescheiden geteeld worden. Ik vind hier geen budgetten voor, ik vind hier geen aanzet toe in het budget. We verkopen 7 ha grond rond het domein Puyenbroeck. Het is een ruilproces met Het Leen. Maar waarom gebruiken we deze grond niet voor landbouwgebonden alternatieven? We blijven subsidies geven voor de opmaak van landschapsbedrijfsplannen, voor de aankoop van plantmateriaal, voor het inzaaien van bloeiranden, voor landschapsbeheer. Collega's, ik heb de cijfers voor het derde jaar op rij opgevraagd en er is geen verandering. Landbouwers die er gebruik van maken, vormen 1% à 1,5% van het totale aantal. Ik denk dat we deze vorm van subsidiering moeten bijsturen. Landbouw blijft onze bevoegdheid ook na 2017, dus hier moeten we volop investeren in innovatie, subsidies voor andere projecten inzetten op biolandbouw, inzetten in andere kwaliteitsvolle vormen van landbouw. Dit mis ik in het budget en de investeringen voor 2016. Dank u wel.

De heer voorzitter

Dank u wel. De volgende vraag is van mevrouw Willems en betreft de plattelandsontwikkeling PDPO II en III.

Mevrouw Willems

Voor de programmaperiode 2014-2020 werd een nieuw Oost-Vlaams uitvoeringsplan van het Europees en Vlaams programmadocument voor plattelandsontwikkeling opgesteld. Binnen de huidige strikt budgettaire context blijft Oost-Vlaanderen de nodige budgetten voor de nieuwe programmaperiode voorzien. De accenten vanuit Vlaanderen en Europa voor de nieuwe periode zijn klimaat, armoede en werkgelegenheid, met een link naar landbouw in de breedste zin van het woord. Vanuit de provincie Oost-Vlaanderen wordt naast de andere accenten en in landbouw de nadruk gelegd op samenwerking en duurzame ontwikkeling als basis voor projecten. Nu werd een eerste reeks projecten goedgekeurd voor 2015, maar graag vernam ik de stand van zaken voor de toewijzing van plattelandssubsidies voor 2016 binnen het Oost-Vlaams beleidskader inzake plattelandbeleid en dit in functie van de ontwikkeling van het Oost-Vlaams platteland.

De heer voorzitter

Dank u wel. De volgende vraag is van mevrouw Hutsebaut, maar zal door Hilde gedaan worden.

Mevrouw De Sutter

Goedemiddag, de heer de voorzitter en collega's. De vraag van Kathleen Hutsebaut gaat als volgt. In 2015 hebben de verschillende zorginstellingen de kans gekregen om mee te werken aan smaakbelevingstesten bij senioren. Deze testen werden samen met de Universiteit Gent georganiseerd. Iedere deelnemende organisatie moest een middagmaal klaarmaken met uitsluitend Oost-Vlaamse producten. Na het nuttigen van het middagmaal werden de senioren bevraagd over allerlei vooropgestelde aspecten. De bevindingen waren merkwaardig. Toch was het een moeilijke opgave om alle Oost-Vlaamse producten tot bij de consument hier dus de zorginstelling te krijgen. Mijn vraag hieromtrent is: zal de provincie nog meer acties ondernemen om de Oost-Vlaamse producten

gemakkelijker bij de consument te brengen en nog meer doen om de consument te stimuleren om Oost-Vlaamse producten te verkopen? Dank u.

De heer voorzitter

Dank u wel. De volgende vraag is van mevrouw Charlier en betreft ondersteuning van duurzame land- en tuinbouw. Aan u het woord.

Mevrouw Charlier

Dank u wel, voorzitter. Beste collega's, het is een goede zaak dat er veel middelen besteed worden voor de ondersteuning van de duurzame land- en tuinbouw en voor het onderzoek naar ontwikkelingskansen in deze sector. In de bundel die wij ter beschikking gekregen hebben, wordt echter maar kort toelichting gegeven bij Naar een competitief agrocomplex. Gezien het belang dat de provincie, de eerste gedeputeerde en onze fractie hecht aan de sector is dat een merkwaardige vaststelling. De landbouwsector staat onder druk en heel wat landbouwgronden verdwijnen. De landbouwsector heeft niet voor niets in het najaar alarmkreten geslagen. De deputatie heeft tevens de ambitie om te komen tot een klimaatneutrale provincie in 2050. In De Standaard van deze week lezen we dan weer dat een belasting op vlees een goede zaak zou zijn omwille van de CO₂ die de landbouwsector produceert. De Europese milieurielijnen leggen nu al een zware druk op de landbouwers. De gevolgen zijn bijvoorbeeld zichtbaar in de Waaspolders waar de meest vruchtbare gronden van het Waasland worden afgegraven om nieuw natuurgebied te maken. Wij vinden dat de deputatie het voortrouwen moet nemen bij de ondersteuning van de landbouwers bij de onderhandelingen over prijsafspraken, steun bij verdeling van Europese middelen en dergelijke. Graag had ik meer informatie gekregen over hoe de deputatie dit competitief agrocomplex wil realiseren en tevens hoe al deze bekommernissen van duurzaamheid, economische rentabiliteit voor de landbouwsector, maar ook het wonen en de werkgelegenheid in onze provincie met elkaar zal verzoenen.

De heer voorzitter

Dank u wel. De volgende vraag is van mevrouw Grillaert. Zij is afwezig, maar de heer Verzele zal dat op zich nemen. Het betreft landbouw en klimaatplan.

De heer Verzele

Inderdaad, voorzitter, u zal het in plaats van Leentje helaas met Joopje Grillaert moeten doen. De vraag van mevrouw Grillaert is de volgende. In het klimaatplan Naar een klimaatgezond Oost-Vlaanderen komt landbouw meerdere malen aan bod in de verschillende hoofdstukken. Ook onder andere het ILVO onderzocht en onderzoekt de impact van de klimaatverandering van en voor de landbouw. Mevrouw Grillaert heeft twee duidelijke vragen. Welke acties worden in 2016 genomen vanuit het beleidsdomein Landbouw binnen de verschillende speerpunten van het plan? En ten tweede: is hiervoor extra budget voorzien? Dank u wel.

De heer voorzitter

Dank u wel. De volgende vraag is van de heer De Vis en betreft een te beperkt budget voor volkstuinten en geen concreet beleidsplan. Aan u het woord, de heer De Vis.

De heer De Vis

Dank u, de heer de voorzitter. Alle genetische manipulaties terzijde, Joop, ik ga me niet laten verbouwen, ik stel de vraag zelf. Goed. Het aantal land- en tuinbouwbedrijven blijft aan. De collega's hebben daar al op gewezen. Om hun inkomen op peil te houden moet 1 op 4 van de land- en tuinbouwbedrijven een extra activiteit bijnemen. Zo zijn er in Vlaanderen 405 zorgboerderijen, evenveel doen aan

DEBATTEN

hoevetoerisme, zelfs 2133 doen aan hoeeverkoop en 805 bedrijven produceren energie voor de verkoop. Ondertussen stijgt de belangstelling voor lokale voedselproductie, ook al aangehaald door collega's, om de kloof tussen producent en consument te dichten. Daarnaast blijft de landbouw sterk afhankelijk van de Europese subsidies. Collega De Sutter verwees in een van de voorgaande commissies naar de droevige zelfmoordcijfers in de sector omwille van de financiële desastreuze situatie van vele landbouwgezinnen. Maar goed. De grote nood aan volkstuinten in onze provincie is een kans, een uitdaging, om hun zoektocht naar verbreding van de bedrijfsactiviteiten aan te vullen. Oost-Vlaanderen telt ongeveer 1000 volkstuinten, gegroepeerd in 21 volkstuintuinen, ongeveer goed voor 22% van de totale oppervlakte aan volkstuinten in Vlaanderen. En toch zijn de wachtlijsten enorm lang. Vooral in onze stedelijke en kleinstedelijke gebieden. Een recente studie van de Universiteit Gent toont aan dat zeker 80% meer volkstuinten nodig zijn. Het socioculturele aspect van de volkstuintuinen behoort niet tot onze bevoegdheid, maar de ruimtelijke en de grondgebonden aspecten wel. In die zin wil ik hier een klein voorstel formuleren. Dat zal geen grote wonderen verrichten, maar kan misschien de pijnlijke situatie van onze land- en tuinbouwers ook in Oost-Vlaanderen voor een stuk weghelpen. Daarvoor formuleer ik mijn vraag aan de gemotiveerde deputé die, de heer De Roo heeft erop gewezen, de landbouwsector met hart en ziel verdedigt, en terecht. En ik wil hem nog verder prikkelen om innovatief te denken en te handelen. Mijn vraag is: kan er een toegepast wetenschappelijk onderzoek via de proefcentra die we ruim subsidiëren opgezet worden om de aangebrachte thematiek wetenschappelijk en ruimtelijk technisch uit te werken? Met andere woorden: als we die landbouwgronden en die activiteiten willen verbreden, dan zit daar een economisch en ruimtelijk aspect aan verbonden. Misschien is het de moeite waard om dat een keer te onderzoeken als mogelijke oplossing, als een van de nevenactiviteiten. Dank u.

De heer voorzitter

Dank u wel. De laatste vraag betreffende landbouw en platteland is van de heer Diependaele betreffende dierenbescherming en de subsidiëring erkende dierenasielen.

De heer Diependaele

Dank u, voorzitter. De heer de voorzitter, mevrouw en heren van de deputatie, de heer de griffier, collega's. Op 10 maart 2014 keurde deze raad het subsidiereglement goed waardoor erkende dierenasielen voor honden en katten ondersteuning konden aanvragen. Een beslissing waarmee onze fractie volmondig akkoord kon gaan. Echter, in 2016 wordt in vergelijking met 2014 en 2015 het bedrag dat voorzien wordt voor subsidies aan dierenasielen met 2500 euro verminderd, van 16.460 euro naar 13.960 euro. Twee bedragen die al behoorlijk laag waren. Sinds 1 januari 2014 is het zogenaamde kattenplan ingevoerd, waardoor het verplicht werd katten die weggegeven werden of verkocht werden, te steriliseren en te registreren. De controle hiervan verloopt moeizaam door het ontbreken van een centrale databank. Ook aan de oprichting en de werking van deze databank willen dierenasielen meewerken. Echter, koken kost geld. Vlaams minister van Dierenwelzijn Weyts wil ook invoeren dat alle nieuw geboren katten in Vlaanderen vanaf volgend jaar verplicht geregistreerd worden met een chip. Cijfers tonen aan dat het aantal opgenomen dieren in asielen met 14% en het aantal opgevangen katten met 21% gedaald is. Het is echter nog veel te vroeg om tevreden te zijn en de subsidies te verminderen. Nog steeds moeten noodgedwongen vooral bij gebrek aan opvangcapaciteit dieren geëuthanaseerd worden. Nog steeds is de strijd tegen broodfok niet ten einde. Ook hier is voor dierenasielen een belangrijke taak weggelegd. Bijvoorbeeld bij het opvangen van in beslag genomen dieren bij malafide fokkers en importeurs. Onze taak, en we schuiven die nogal te gemakkelijk door naar dierenasielen, is nog lang niet volbracht. In Oost-Vlaanderen zijn er heel wat kleinschalige en private initiatieven die instaan voor de opvang van honden, katten, konijnen en andere dieren. De rekeningen van dierenartsen voor het euthanaseren en steriliseren van de opgevangen dieren zijn voor de asielen vaak torenhoog, te hoog. Daarenboven hebben zij dikwijls meer aanvragen dan beschikbare plaatsen en hebben ze vaak moeite het hoofd boven water te houden bij gebrek aan middelen. Een aantal van deze asielen zijn erkend en komen dus in aanmerking voor een subsidie van de provincie. Besparen op subsidies aan dierenasielen lijkt mij zacht uitgedrukt een totaal verkeerde beslissing. Zelfs al gaat het op het eerste gezicht om een klein bedrag, voor asielen is elke euro belangrijk en nodig. Er zijn zeker domeinen waar een besparing nuttiger en wenselijker zou zijn. Als wij zien hoeveel geld de provincie spendeert aan een prestigeproject als de Leopoldskazerne en subsidies geeft aan een paar happy few van een tijdelijke vereniging bij de golf, stellen wij ons op zijn minst vragen bij de besparingen op subsidies aan dierenasielen en vinden wij het een niet te verantwoorden keuze. Dank u wel.

De heer voorzitter

Dank u wel, de heer Diependaele. Gedeputeerde, aan u het woord.

De heer gedeputeerde Vercamer

Er zijn meer vragen gesteld dan aangekondigd. Er zitten een aantal elementen in die ik niet voorzien had, maar ik zal mijn best doen om daar zal goed als mogelijk op te antwoorden. Eigenlijk zou ik de tussenkomsten van sommigen gedeeltelijk kunnen samenvoegen om te antwoorden, maar ik zal proberen het systematisch te doen.

Wat collega De Roo betreft, ja, we kennen ook zijn bedrevenheid. Ik ben in elk geval u erkentelijk en dankbaar voor de aanmoediging. Ik zal proberen het vertrouwen dat u in mij stelt niet te beschamen. Maar de situatie die u schetst en die eigenlijk ook voor een stuk door mevrouw Gillis geschetst wordt, over de moeilijkheden waar de sector voor staat in het algemeen, dat is correct. Dat zijn vaststellingen. We kunnen die ook niet ontkennen. U doet een aantal concrete suggesties, collega De Roo. Kunnen wij een rol spelen in een betere begeleiding van kandidaat-jonge landbouwers? Wel, we proberen die rol op te nemen. Wie informatie komt vragen op onze dienst of via de gemeente bij ons loket Landbouw en platteland terecht komt, die wordt zo goed als mogelijk geholpen. En soms als het een zwaar technisch dossier is dat een economische impact heeft, dan verwijzen we ook wel eens door naar de POM. We doen dat eigenlijk te weinig. Ik denk dat de POM te weinig gekend is in de land- en tuinbouwsector om advies te geven in economische problematiek. Maar we proberen onze rol te spelen door direct informatie te geven, indirect door te verwijzen, soms is het naar de POM, maar vaak ook naar onze provinciale proefcentra. Wij proberen een kenniscentrum te zijn met onze dienst Landbouw en platteland, in elk geval voor de gemeenten. Want landelijke gemeenten zijn vaak kleine gemeenten die over geen gespecialiseerd personeel beschikken. Zij kunnen terecht op onze dienst als ze gespecialiseerde vragen krijgen en we proberen daar zo snel als mogelijk een antwoord op te geven. Uw concrete vraag: sensibiliseringsproject samen uitwerken met landbouw en milieu. We hebben een paar jaar terug een project gehad rond modder op de weg en misschien moeten we dat eens hernemen. Dit jaar is het allemaal redelijk goed gegaan, de klimaatomstandigheden waren goed voor de oogst van aardappelen, voor de oogst van maïs en voor de oogst van suikerbiet. De wegen zijn niet erg bevuild geworden dit jaar, omdat de klimatologische omstandigheden goed waren. Maar het is misschien een idee om die actie volgend jaar eens te hernemen. U stelt ook terecht dat de landbouw – u zegt: 10.000 ondernemingen zijn verbonden met land- en tuinbouw. Eigenlijk hebben we vandaag maar 6550 landbouwbedrijven in deze provincie. Toen ik gedeputeerde werd in 1985, het is lang geleden, waren er nog meer dan 25.000. Dus we zijn op een vierde gekomen in 30 jaar tijd. Maar die 6550 land- en tuinbouwondernemingen produceren meer, maar ook kwalitatief beter en gezonder voedsel dan 30 jaar geleden. Zij liggen aan de basis van een belangrijk agrobusinesscomplex waar alleen al 45.000 mensen in werken in bijna 10.000 ondernemingen. En om het agrobusinesscomplex te doen draaien, hebben we nog altijd aan de basis boeren en tuinders nodig. Het is trouwens historisch zo dat de provincies veel aandacht besteed hebben aan land- en tuinbouw. Er zijn weinig economische sectoren waar men in de provincie meer aandacht aan besteedt dan aan de land- en tuinbouw. Dat is historisch verklaarbaar. Wie de verslagen van deze provincieraad leest van voor de Tweede Wereldoorlog – er zijn er nog wat overgebleven als de Duitsers ze niet verband hebben bij de aftocht – zal zien dat men praktisch niet over iets anders sprak dan over dierengezondheid, dan over productie in de landbouw. Wij zaten toen in een situatie dat we niet zelfvoorzienend waren in dit federale koninkrijk en ook niet in deze provincie. Landbouw en voedsel was toen een belangrijker thema dan vandaag. Trouwens, we besteden nog amper een goede 10% van ons inkomen aan voedsel. Dat was 60, 70 jaar geleden nog bijna 50%. Er is dus veel veranderd. En waarom besteden we zo weinig aan voedsel? Ten eerste omdat we meer verdienen en verhoudingsgewijs hebben we dus minder nodig voor voedsel. Maar ten tweede omdat voedingsproducten goedkoper geworden zijn. Volgens sommigen zelfs te goedkoop. Maar daar komt misschien binnen enkele jaren verandering in. De markt is aan het evolueren naargelang er mensen bijkomen op deze aardbol. Dat zal zichzelf genereren. Mevrouw Gillis. Ik heb goed geluisterd naar u. U doet dat altijd met enige bevlogenheid, maar vanuit een eenzijdige kijk op de zaak. En dat is het enige waarin we van mening verschillen. Wij kunnen en mogen geen directe steun geven aan landbouwers. Noch voor de gangbare landbouw, noch voor de biolandbouw. Dat is door Europa niet toegelaten. We hebben daar indertijd een aantal reglementen van de Provinciale Landbouwkamer moeten voor veranderen. We gaven nog starterspremies. We hebben die moeten afschaffen omdat dat niet mag van de Europese regelgeving. Er mag geen directe inkomenssteun gegeven worden. Onze politiek is altijd geweest dat wij geen keuze maken wie moet bioboeren of gangbaar boeren, maar beide moeten aan bod komen in onze politiek en in ons beleid en

DEBATTEN

beide moeten aan bod komen in onze proefcentra. Waarbij ik altijd een uitzondering maak: biologisch aan sierteelt doen is quasi-onmogelijk. We kunnen wel zoveel mogelijk proberen biologisch gericht te gaan werken en dat doen we onder meer door het ondersteunen van het Vlaams Milieuplatform Sierteelt dat heel concreet de lastenboeken maakt waarbij spuiten en dergelijke zoveel mogelijk vermeden worden. Trouwens, waarom doen ze dat? Niet alleen uit gezondheidsoverwegingen, maar ook omdat de consument daar gevoelig voor geworden is. In de lastenboeken van sommige grootwarenhuizen is uitdrukkelijk voorzien omdat ze daar ook mee uitpakken in hun reclame. Dus we zijn eigenlijk beperkter. Maar we waren de eerste provincie die het biologisch onderzoek in land- en tuinbouw ondersteund heeft via ons proefcentrum in Kruishoutem. We doen dat vandaag al. Daar wordt fel geïnvesteerd in die sector onder meer met provinciale middelen.

We verschillen ook wat van mening over de kleinschaligheid van de landbouw die u predikt. Ik ben ervan overtuigd dat bulkproductie belangrijk blijft. Als we de 7 miljard mensen op deze planeet willen voeden, blijven we nood hebben aan bulkproductie. Maar daarnaast is er ruimte voor bijzondere niches, voor gespecialiseerde teelten. We hebben een aantal projecten opgezet met het proefcentrum Kruishoutem, rond kruidenteelt bijvoorbeeld. Dat zijn kleine teelten. Het grote voordeel is zowel van de eetbare als de niet-eetbare tuinbouwproductie dat je op een kleinere oppervlakte meer toegevoegde waarde kunt realiseren en dat is interessant. Daar kunt ge ook uw boterham mee verdienen. Ook daar hebben we in ons beleid aandacht voor. De grondprijs is inderdaad gestegen. Die is maal drie, op sommige plaatsen in de rand van Gent zelfs meer. We hebben het er vandaag nog over gehad in de deputatie. Ook als wij gronden aankopen, bijvoorbeeld bossen in de omgeving van onze eigen provinciale bossen, dan worden we gewaar dat de schattingsverslagen die men opmaakte stijgen. Want we volgen de prijzen van de openbare verkopen in de regio. Nu, in Puyenbroeck zijn er al gronden die wij gebruiken voor de landbouw. Er zijn daar enige hectare gronden die niet direct nodig zijn voor de exploitatie van het domein, die worden door de landbouw gebruikt. Agroforestry is een zaak die mij bijzonder nauw aan het hart ligt. We hebben hier trouwens enkele bedrijven in Oost-Vlaanderen die daar professioneel zeer goed mee bezig zijn. We hebben daar echter een probleem mee. Als zo een bedrijf die infrastructuur wil bouwen voor zijn agroforestry dan zijn er op de dienst Stedenbouw, maar ook op de dienst Duurzame landbouwontwikkeling, die eraan twifelen of dat wel over landbouw gaat. En of die wel in een agrarisch gebied mogen opereren. Zeker wat het bouwen van bewaarloodsen betreft, want u weet dat in agroforestry het korte omloophout geogst moet worden, gedroogd moet worden voor het kan verwerkt worden. In Lochristi is bijvoorbeeld een vooruitstrevend bedrijf op dat vlak vandaag zeer actief dat als voorbeeld voor die sector kan gelden. Die trouwens voor de agroforestry en voor dat korte omloophout zeer nauw samenwerkt met de Universiteit Antwerpen die daar zijn eerste proefprojecten opgezet heeft. Ik zeg altijd bij korte omloophout tegen de exploitanten: u moet wel opletten, want als je het een keer zeven jaar laat staan, dan wordt het als een bos beschouwd en dan mag je het niet meer oogsten. Dat was een detail. Ze moeten wel opletten, het spel in de gaten houden.

Daarmee kom ik eigenlijk bij mevrouw Charlier, dat ging ook over de ondersteuning van duurzame landbouw en het tuinbouw- en agrocomplex. Wel, het is niet pagina 6, maar het is pagina 9 van ons meerjarenplan waar we het even hebben over het duurzaam agrocomplex. Dat is een van onze prioritaire doelstellingen die we in ons budget opgenomen hebben. Een van de tien is inderdaad werken aan een duurzame land- en tuinbouw die kwaliteitsvolle voeding en sierteeltopproducten aflevert. Maar we hebben die globale prioritaire doelstelling vertaald in vijf centrale doelstellingen. Ik denk dat dat verhaal gedetailleerder is en een betere kijk op de zaak geeft. Ten eerste werken we aan duurzame land- en tuinbouw versterken. Daar hebben in onze budgetten 233.000 euro apart voor voorzien. We willen goede praktijken en duurzame technieken in de kijker zitten. We geven bijvoorbeeld adviezen rond geïntegreerd agrarisch bouwen en voor een bijzondere sector, de paardenhouderij, geven we ook suggesties. U zegt dat een beetje denigrerend, dat het eigenlijk het opsmukken van een probleem is. Dat is voor een stuk zo. De verpaarding van Vlaanderen heeft veel gevaren. Maar het is ook een belangrijke economische sector. U mag niet vergeten dat het BWP, het Belgisch Warmbloedpaard, hét paard is op alle Olympische toernooien. Dat is een belangrijk exportproduct. Dat genereert een grote economische waarde. Ge kunt daar voor of tegen zijn, maar dat is een feit. En dat is een van de redenen dat men geprobeerd heeft de voorbije jaren er stilaan een beleid voor te ontwikkelen. Ik heb liever dat men daar een concreet beleid rond ontwikkelt, dan dat men de dingen op zijn beloop laat. Maar het is een concurrent soms voor de gangbare land- en tuinbouw en de gangbare veehouderij die ook op die weiden aanspraak maken. Dus duurzame land- en tuinbouw versterken, met bijzondere aandacht voor de realisatie van klimaat- en energiedoelstellingen. Een tweede centrale doelstelling is: bijdragen aan een competitief agrocomplex. Daar zit het grootste deel van onze middelen in. Daar zit 1.715.000 euro in. Wat proberen we daarmee te doen? Een leefbare landbouw heeft niet alleen nood aan juridische zekerheid, en dan kom ik bij de ruimtelijke ordening, maar ook aan kansen voor creatief ondernemerschap. Voor de glastuinbouw hebben we op die kredieten ook naar de realisatie van clusters en herbestemming. We werken mee aan het

Vlaams driesporenbeleid, maar tegelijkertijd hechten we veel belang aan innovatie en onderzoek. Het is juist op dit krediet dat we onze provinciale profcentra ondersteunen. Dat zijn er drie in Oost-Vlaanderen: proefcentrum voor de aardappelteelt, proefcentrum voor de groenteteelt en een proefcentrum voor de sierteelt. Wij hebben niet gedaan wat men in West-Vlaanderen gedaan heeft. Daar heeft men al het onderzoek samengebracht in één grote provinciale vzw. We hebben dat in Oost-Vlaanderen niet gedaan. We hebben wel gevraagd dat men in PCS een sanering zou doorvoeren en al die aparte vzw's zou afschaffen en in één vzw zou brengen. Er waren er vroeger vier. PCS, PCG en PCA zijn autonome vzw's met een belangrijke input vanuit de provincie, conform een afspraak die we gemaakt hebben in het kerntakendebat indertijd. Waarom hebben we voor die piste geopteerd? Omdat meer dan de helft van de leden van de raad van bestuur effectieve boeren en tuinders moeten zijn. Zij moeten mee het onderzoek bepalen. Ik ben daar wel voorzitter van, maar ik bemoei mij niet met het opstellen van de onderzoeksprogramma's. Dat gebeurt door de technische comités, door mensen uit de sector zelf in overleg met de adviseur en ingenieurs van de Vlaamse dienst Land- en tuinbouw.

Een derde luik is leefbaar en beleefbaar platteland uitbouwen. Ik kom daar straks nog op terug, want daar is een specifieke vraag rond gesteld door mevrouw Willems. Wij blijven een actieve rol spelen in de bestemming van middelen uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling. Daar zit 1.247.000 euro in, waarvan meer dan 1.000.000 euro cofinancieringsbijdrage voor Europese en Vlaamse projecten vanuit het idee: we laten geen frank Europees en Vlaams geld verloren gaan. Niet voor de economische sector alleen, maar ook voor de sector plattelandsontwikkeling en die is ruimer dan de land- en tuinbouw. Mevrouw Willems heeft wel gezegd: we hebben drie speerpunten. Maar er moet best een link zijn. Men dringt aan op een link met land- en tuinbouw. Dat is ook niet abnormaal, want die Europese en Vlaamse middelen die men inzet voor plattelandsbeleid komen eigenlijk oorspronkelijk uit de eerste pijler. Die heeft men weggehaald uit de landbouwpijler om toe te voegen aan de plattelandsontwikkeling. Dus die link mag er zijn. Nu, ons provinciaal uitvoeringsplan is hier in deze provincieraad goedgekeurd. We zullen daar een kleine bijstelling moeten aan doen omdat Europa een paar bijstellingen gevraagd heeft. Ik hoop daar begin 2016 mee naar deze raad te komen.

Een vierde aandachtspunt in ons beleid is betrokkenheid bij landbouw en platteland verhogen. Daar hebben we 122.000 euro voor ingezet. Daar werken we vooral aan landbouw- en plattelandseducatie. Het is een van de nieuwe sectoren die zich ontwikkeld heeft de voorbije jaren en die gegroeid is uit een aantal plattelandsprojecten. We hebben ondertussen een netwerk van meerdere tientallen landbouwbedrijven die openstaan op een educatief verantwoorde manier voor scholen en groepen. We hebben geluk dat de maximumfactuur een rol speelt bij scholen, zeker voor lagere scholen. Zij kunnen in de onmiddellijke nabijheid van hun school een boerderij bezoeken en daar een interessante dag doorbrengen op een pedagogisch en educatief verantwoorde manier. We hebben trouwens recentelijk in deze raad ons reglement aangepast. Het is geen zwaar reglement. De tegemoetkoming is ook niet zo hoog. Maar we hebben er nu voor gezorgd dat het integraal elektronisch kan afgehandeld worden. Het is een papierloos subsidiesysteem. We hebben onze siertoeren vanaf dit jaar laten vallen. De formule was wat uitgemolken na 23 edities. We hebben dat vervangen door een gebiedsgerichte toer aan een aantal bedrijven met geïnteresseerden en met stakeholders in de sector en de pers. Een vijfde element blijft nog altijd de overlastbezorgers in dijken. Dat gaat over 337.000 euro. Dat is onze toelage aan de vzw RATO. RATO, die vandaag ook een cruciale rol speelt in de uitbreiding van onze provinciale waterlopen waar we van meer dan 800 km naar bijna 1600 km gegaan zijn. Maar dat is de winkel van collega Hertog. We doen dat in de beste verstandhouding en zijn tevreden dat we via RATO gespecialiseerde medewerkers op het terrein kunnen sturen, wiens taak wat verruimd is. Oorspronkelijk was het alleen muskusratten bestrijden. Ondertussen is daarbij gekomen: andere overlastbezorgers bestrijden. Bruine ratten, zwarte ratten, exoten bestrijden. Maar nu hebben we een afspraak gemaakt dat zij bij het eigen waterlopenbeheer ook de roosters en de kleppen controleren en eventuele problemen signaleren. Ik hoop, mevrouw Charlier, dat deze toelichting aangeeft dat het wat ruimer is dan het ene zinnetje dat er staat. Dat is een realiteit. Ik denk dat wij rond die tien prioritaire beleidsdoelstellingen elk een apart verhaal kunnen gaan schrijven. En dan heb ik het, collega Lemaitre, nog niet gehad over het overig beleid dat over 50% van ons budget gaat, maar daar komen we misschien later nog op terug.

Over biolandbouw heb ik het gehad. Geen subsidie voor starters, daarover heb ik het ook gehad. Goed, dat brengt mij dan bij mevrouw Willems, plattelandsontwikkeling PDPO II en III. Ik moet u collega Willems, maar eigenlijk ook een aantal andere mensen uit deze raad, bedanken voor de inzet die zij doen rond plattelandsontwikkeling. Er zijn hier een aantal mensen in deze raad die namens de provincie zetelen in plaatselijke groepen van LEADER. Zij krijgen daar geen frank betoelaging voor omdat dat nu eenmaal niet kan in dit systeem en ze steken daar wel veel tijd in.

Nu, wat de stand van zaken betreft. In 2016 plannen we twee oproepen. De eerste oproep is een Platteland Plus-oproep op het budget 2016. Eigenlijk lanceren we die reeds in december, maar we zullen de toewijzingen doen in 2016 zelf. Vermoedelijk definitieve indiening op 2 mei. We moeten rekenen op

DEBATTEN

een doorlooperperiode van ongeveer vijf maanden. De prioriteiten zijn al gekozen. De oproep zal vooral inzetten op multifunctionele ontmoetingsruimten en ontmoetingsplaatsen. Dan komt er een tweede oproep vanuit de omgevingskwaliteit op het budget 2016-2017, twee budgetjaren. En er komt een nieuwe oproep Platteland Plus eind 2016, maar die zal verrekend worden op het budget van 2017. Het is een beetje ingewikkeld, maar dat is mijn schuld niet.

We hebben enige vertraging op de oproep Omgevingskwaliteit omdat de Europese Commissie op het uitgewerkt PDPO III-programma van Vlaanderen een aantal wijzigingen voorgesteld heeft. Dus ik moet daarmee terugkomen naar de provincieraad. Dat zal hopelijk januari of februari zijn en dan kunnen we van start gaan. Dan zal die oproep gelanceerd worden door het Provinciaal Managementcomité. Vermoedelijke lancering: februari 2016. Aanmelding eerste ideeën: ten laatste 2 mei. Definitieve indiening: 15 juni/juli. Goedkeuring: half september. En daarnaast hebben we de werking van onze plaatselijke groepen LEADER die in volle actie geschoten zijn de voorbije maanden en waarvoor we in december nog van elke plaatselijke groep een decisieve vergadering hebben om een aantal beslissingen te nemen.

Collega Hutsebaut, uit monde van mevrouw De Sutter. Beide dames kennen de sector goed en professioneel. Mevrouw heeft het vooral gehad over duurzaam lokaal voedsel en duurzame lokale voedselsystemen. We vinden dat een belangrijk gegeven. Duurzaam lokaal voedsel is niet alleen een thema dat door de dienst Landbouw behandeld wordt, maar ook door de Economische Raad voor Oost-Vlaanderen. We werken daar goed in samen. Hoe zetten wij in op het stimuleren van de consumptie van duurzaam lokaal voedsel? Het komt ook een beetje tegemoet aan de bezorgdheden die door mevrouw Gillis geuit zijn. Wel, we hebben drie pijlers. In het meerjarenplan 2014-2019: een provinciaal beleidsplan voor duurzaam lokaal geproduceerd voedsel uitwerken. Dat is een actieplan dat voorzien is. We gaan een aantal acties houden bij ons eigen provinciepersoneel. We doen dat naar aanleiding van de bioweek, de week van de smaak, de week van de fairtrade, waarbij we producten van lokale producten gebruiken. Soms bieden we iets gratis aan, een stuk fruit bijvoorbeeld. Allemaal producten van bij ons. We geven daar telkens commentaar en uitleg bij. Het zijn trouwens de weken dat we eigenlijk de betere menu's krijgen. Ze doen een extra inspanning in onze keuken. Het is niet altijd de goedkoopste week, dat is iets anders. Maar ze sparen dan een beetje de week nadien. Want u kent de regel hier: ze moeten minstens de ingrediënten terugbetaald krijgen plus een overheadkost van 17%. Zo zit het systeem in elkaar. Dan wordt er in 2016 een nieuwe actie voorzien: het promoten van de consumptie van duurzame lokale voeding. Daarvoor is een budget van 25.000 euro extra voorzien. Dat is een consumentgerichte campagne rond duurzaam lokaal voedsel. We gaan daar ook een actieprogramma rond opstellen waarbij we proberen de lokale voedselsystemen en strategieën in kaart te brengen. Niet alleen de korte keten, maar ook stadslandbouw. Wat men er ook over zegt, wij vinden dat we belang moeten hechten aan stadslandbouw. Als we zien wat in sommige grote wereldsteden vandaag mogelijk is, dan zit daar op termijn ook toekomst in voor ons. We mogen dat niet uit het oog verliezen. We moeten daar actief mee bezig blijven. Voorlopig kost dat nog geld, want het zijn allemaal experimenten, oefeningen. Personeel wordt betaald in projecten en degelijke. Maar dat is met veel startende dingen. Een van de beoordelingscriteria van een dergelijk project is: als het project gedaan is, zal het dan nog zelfstandig kunnen bestaan? Dat moeten we wel altijd beogen, maar we weten op voorhand dat het niet altijd zal lukken. We hebben onze trekkersgroep Fairtrade provincie waar collega Couckuyt veel aandacht aan besteedt, wij eigenlijk allemaal, en daar speelt duurzaam lokaal produceren en consumeren een grote rol in. Er is een eeuwig misverstand dat je met fairtrade alleen met producten uit het zuiden zou mogen werken. Nee, je mag met producten uit het zuiden werken, als er maar een faire prijs voor betaald wordt. Maar je mag vooral ook met producten uit uw eigen omgeving werken die duurzaam en lokaal geproduceerd zijn. We blijven een focus leggen op hoeveproducenten en -producten binnen het initiatief Lekker Oost-Vlaams van EROV waar ik straks nog iets over zeg. Er wordt een financiële ondersteuning gegeven aan organisaties die zich daar actief mee bezighouden. Onder meer BioForum Vlaanderen. Dat is niet veel. Maar we koppelen dat aan de informatiecampagne en aan de bioweek die zij organiseren. Dat is eigenlijk een informele afspraak tussen de vijf Vlaamse provincies dat we dat zo doen. Het tweede element naast het meerjarenplan is het klimaatplan Klimaatgezond Oost-Vlaanderen, waar we ook proberen in te zetten vanuit landbouw en vooral met de acties rond duurzaam lokaal voedsel. En dan hebben we PDPO III als derde element. Er is de cofinanciering van plattelandsprojecten, bijvoorbeeld de coöperatie voor de distributie van lokaal geproduceerd voedsel in de Vlaamse Ardennen Vlapas. Die een beetje afgekeken heeft van wat in het Meetjesland gebeurt. Ik vind het nog altijd moeilijk om het uit te spreken. Grafisch is dat veel mooier. Mmm...eetjesland. Vlapas heeft dat daar een beetje van afgekeken. Een goed klinkende naam, het verwijst ook naar tapas en dergelijke. Dus dat loopt allemaal en daar proberen we op in te zetten. Wat EROV betreft heeft de collega mij gevraagd om kort mee te delen, want die programma's haken in elkaar. Het is ook een goede vorm van geïntegreerde benadering tussen verschillende provinciale invalshoeken. Wat willen we daarmee doen? Drie grote voordelen. Met die actie

van die grootkeukens die daarnet vermeld werd. Wij willen economisch iets doen. Lokale voedselsector ondersteunen. Ten tweede: ecologisch interessant. Weinig voedselkilometers tussen producent en consument. En ten derde: sociaal ook belangrijk. Daar is vooral dat onderzoek van de Onderzoek Gent op ingegaan. De nutritionele samenstelling van de menu's met streekproducten is beter. En de bewoners die ervan eten in de rustoorden bijvoorbeeld, vonden ze ook lekkerder. Het kwam tegemoet aan het smaakpatroon dat die wat oudere mensen in de loop der jaren opgebouwd hebben. Zij herkenden die producten met een lange traditie. Ook dat is interessant. Ik zeg dat niet hè. Het wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit Gent heeft dat gezegd. Maar we hebben wel twee problemen vastgesteld en die zijn reëel. Hoe idealistisch we ook mogen denken, die problemen zijn reëel. Ten eerste: de kostprijs van streekproducten ligt hoger dan de huidige kostprijs voor maaltijden in de klassieke zorgvoorziening. Dat is een realiteit. Dat maakt het voor koks die met strikte budgetten werken, niet altijd eenvoudig om daarmee te werken. Enfin, ik heb de cijfers nu niet meer in mijn hoofd, maar hoe die koks erin slagen om met zo weinig middelen toch lekkere maaltijden te maken, ik verschiet daarvan. In de totale kostprijs van zorgvoorzieningen is de maaltijd eigenlijk een zeer kleine kostprijs. Maar toch, die kostprijs van streekproducten ligt hoog. Twee: de toelevering is een probleem. Dat is ook het eeuwige probleem van de biosector, mevrouw Gillis. U weet dat. De vaste toelevering van een vast assortiment producten naar de winkel, naar instellingen is niet verzekerd vandaag omdat het aanbod eigenlijk te klein is. Dus daar moet werk van gemaakt worden. Vlapas, die een LEADER-project was in de Vlaamse Ardennen, probeert daar iets aan te doen. Ze hebben nu een systeem gevonden om in samenwerking met een gelijkaardige West-Vlaams initiatief voor een klein distributienet te zorgen. We hebben een bevraging bij koks gedaan van goede restaurants. Die zeggen: we willen graag met die producten werken uit onze regio, maar als we dat doen, dan moeten wij zelf onze leveranciers zoeken en weten wanneer we voor wat bij wie terecht kunnen en dat kost ons veel te veel tijd. Dus wij moeten een vaster aanbod kunnen genereren, dus er zouden eigenlijk meer producenten moeten komen, ook in bio. Dat is ons probleem. Veel van de bioproducten die wij consumeren in de grootwarenhuizen die daarin gespecialiseerd zijn, komen uit het buitenland uit grote biobedrijven, mevrouw Gillis. Ik heb er al bezocht in Oostenrijk en Duitsland. Dat zijn geen kleintjes. Het zijn meestal grote die aan standaardnormen en kwaliteitsnormen voldoen, maar die juist door hun grootte voldoende afzet kunnen waarborgen geheel het jaar door met een wisselend assortiment. Dat is een van de problemen vandaag bij ons. Dus die sector moet groeien, wil hij echt leefbaar worden op termijn. Ze zijn verplicht om daar iets aan te doen. Hetzelfde geldt voor de lokale producten. Maar goed, in 2016 zetten we daar verder op in. Binnen het initiatief Lekker Oost-Vlaams zal EROV in samenwerking met onze dienst Landbouw en platteland de strategische nota Distributie van lokale producten in Oost-Vlaanderen voorstellen. We zijn een studieronde aan het maken. Ik weet niet of we het warm water gaan uitvinden, maar we gaan in elk geval proberen lauw water te brengen. We moeten daar iets rond doen, anders hebben al onze inspanningen weinig zin. Als ge iets maakt en ge kunt het niet bij de consument krijgen of ge kunt het niet verkopen, dan heeft het geen zin. Want finaal moet die teler er zijn boterham mee verdienen. En de tweede actie. Wij willen de markt faciliteren in het werken met lokale producten. Daar gaat men inzetten op communicatie, op het aanreiken van promotiemateriaal en het samenbrengen van producenten en afnemers. EROV heeft daar ervaring in en moet daar verder kunnen in slagen. En dan, voor de veiligheid moet ik dat erbij zeggen, indien we nadien toch marktfalen vaststellen, dan gaan we nieuwe samenwerkingsverbanden moeten zoeken tussen producenten om op een of andere manier daar een oplossing aan te bieden. Als we dat kunnen opgelost krijgen, dan hebben we een groot probleem opgelost. Maar ik ben er nog niet zeker van dat we daar in gaan slagen.

Dat brengt mij bij ons klimaatplan. Ik heb er ondertussen al het een en ander over verteld, collega Verzele. Dat landbouw daar ook zijn rol wil, kan en moet in spelen. Dat is evident. We zijn niet alleen de gebruiker van de helft van de oppervlakte in Oost-Vlaanderen, maar wij weten dat wij op het vlak van milieu vandaag een goede reputatie hoog te houden hebben. Want deze sector heeft de voorbije twintig jaar een grote inspanning geleverd. En uit imago-onderzoek van de reeds genoemde Universiteit Gent blijkt dat de consument dat weet. De milieu-inspanningen van de sector Land- en tuinbouw worden vandaag door de publieke opinie gewaardeerd. En terecht, want ze hebben veel inspanningen gedaan. Ook omdat het meer dan nodig was, dat zeg ik er onmiddellijk bij. Ik ben tegelijkertijd blij dat in de loop der jaren er ook betere communicatie gegroeid is tussen de landbouwsector en andere sectoren in de samenleving, ook tussen de groene sectoren. Er zijn op het lokale vlak tussen jonge boeren en jonge natuurliefhebbers goede contacten gegroeid. Dat is anders dan twintig, dertig jaar geleden. We moeten daar blijvend aandacht aan besteden. Trouwens, de houding van landbouworganisaties is ter zake ook veranderd. Nu, wij blijven daar aandacht aan besteden. Die vijf speerpunten – een klimaatgezond Oost-Vlaanderen, als ik ze opsom, ziet u onmiddellijk de link met landbouw. Groene energie van eigen bodem. Klimaatgezonde en aangename woonomgeving. Klimaatbestendige blauwgroene landschappen. Ja, dat heb ik al een paar keer in boerenmiddens moeten uitleggen, die blauwgroene landschappen. Ik zei: wees

DEBATTEN

gerust, het is niet de bedoeling dat we het gehele gewestplan in blauw en groen gaan omzetten. Nee, wij willen water, groen en dergelijke zaken zijn rol laten spelen, ook binnen het agrarisch gebied. Minder vervuulende kilometers. Ik heb daarnet al een voorbeeld gegeven over het transport van voedsel. En een klimaatinnovatieve economie. Dat loopt door alle programma's in de provincie. Als collega Dauwe 250.000 euro per jaar extra inzet en vier medewerkers op termijn, dan wil dat ook zeggen dat hij daarnaast nog andere middelen heeft en dat iedereen binnen zijn beleidsdomein middelen inzet om aan die klimaatdoelstellingen te werken. Binnen het beschikbare budget zetten wij in om landbouwers te stimuleren bij duurzame landbouw, natuur- en landschapszorg, randenbeheer. We hebben een paar weken terug een oproep gelanceerd aan geïnteresseerde landbouwers om in te tekenen op het vrijwillig invullen van foerageervelden. Gelukkig hebben we zo een 25 ha gevonden. Het mogen geen stukken zijn van 100 m², daar kunnen we niets mee doen, het moeten grotere stukken zijn waar men oogstresten laat liggen, waar men bieten laat liggen en dergelijke, als foerageerveld voor vogels. Dat is in het volle agrarisch gebied, niet in natuurgebied. We willen bewijzen dat zoiets kan, dat zoiets werkt op vrijwillige basis met een redelijke vergoeding voor het economisch verlies dat men daar leidt. Ik denk dat we daar goede resultaten mee gaan bereiken. Tot mijn grote verrassing moet Dirk Draulans dat ook ergens gehoord hebben, want hij heeft in elk geval informatie opgevraagd over dat project. We doen dat binnen onze reguliere middelen.

Ik heb al gesproken over de consumentgerichte campagne rond duurzaam lokaal voedsel. Daar is 25.000 euro voor voorzien. Dat brengt mij bij collega De Vis, die niet alleen met de tuinbouw en de sierteelt begaan is, maar met de landbouw in het algemeen. Collega, u vraagt naar een studie. U heeft verwezen naar een recente studie. Ik ben de initiatiefnemer van de studie. Ik ben twaalf jaar voorzitter geweest van De Vlaamse Volkstuin. Ik heb zelf in de statuten laten schrijven dat ge na twee keer zes jaar ontslag moest nemen om mezelf te beschermen, anders bleef ik daar te lang zitten. Dus ik ben daar nu niet meer, ik kan vrij spreken. Het is nog minister Leterme die dat onderzoek gefinancierd heeft, dat we hebben laten uitvoeren door de Universiteit Gent. We hadden nog nooit een globaal overzicht gekregen van de volkstuinten. Het was nodig dat we die studie maakten, omdat volkstuinten planologisch een probleem zijn. Daar zijn geen echte zones voor voorzien. Wij horen volgens sommigen niet thuis in het agrarisch gebied, omdat we niet aan professionele landbouw doen. Soms doet men daar wel eens zijn ogen voor dicht. Wij zitten op bedreigde plaatsen in Vlaanderen op veel plekken. Op plaatsen die ingetekend zijn als industrieterreinen die nog niet ontwikkeld zijn, maar vroeg of laat worden die ontwikkeld. We zitten soms nog in een woongebied. Maar als een verkaveling begint, moeten we daar weg. Dus we hebben daar een planologisch probleem. En er is een grote behoefte. Nu, gelukkig heeft de Vlaamse regering ook die studies gelezen. En we hebben ondertussen al een tweede studie gemaakt waarbij we een handleiding gemaakt hebben voor geïnteresseerden. Die zijn trouwens bij elk gemeentebestuur in Vlaanderen bezorgd. Wat komt er allemaal kijken bij het oprichten van een volkstuinpark? Wat voor problemen kunnen er zijn en hoe kun je ze oplossen? Hoe moet je daar op organiseren? Hoe moet je daar als overheid mee omgaan? Dat heeft resultaten gehad dankzij het feit dat de Vlaamse regering nu al twee keer een oproep gedaan heeft om in te schrijven op het inrichten van nieuwe volkstuinparken. En dat zal u ook bekend zijn. Ik denk dat dat de achtergrond van uw vraag is. Er is een grote nood aan. Ten aanzien van volkstuinparken stelt het probleem zich dat het verhuren van serres of gronden voor volkstuinactiviteiten niet wordt gezien als landbouwactiviteit. Volgens mij kan men strikt genomen niet verbieden een volkstuin in te richten in een leegstaande serre. Te meer, er is een decreet op de zonevreemde functiewijziging. Dat is een decreet dat collega Bruggeman van buiten kent, want we worden er af en toe mee geconfronteerd. Een zonevreemde functiewijziging laat toe dat agrarische gebouwen een nieuwe bestemming krijgen, voor zover het geen werkplaats wordt. Maar ik neem aan dat men de grond bewerken niet als werkplaats aanziet. Dus dat moeten kansen zijn. Er is ook een kans tot het verwerven van inkomen. We zijn met een concreet dossier bezig voor een bloemist uit de streek van Aalst. De rozenteelt heeft het bijzonder moeilijk gelet op de concurrentie uit Afrika vandaag. Dus wij hopen dat er positieve bestemmingen in langetermijnperspectief mogelijk zijn, in parkgebieden en dergelijke. Als men RUPS maakt, zou men daar eigenlijk rekening mee moeten houden dat men daar ook zones voor voorziet. De Vlaamse overheid organiseert een jaarlijkse oproep voor de inrichting van volkstuinparken. Het Oost-Vlaams Verbond der Volkstuinten schrijft daar op in. Soms is er een gemeente die daar op inschrijft. En wat de oogsttuinen betreft: de sector neemt het voortouw. Er zijn in deze provincie nog maar drie CSA-tuinen. Ik denk dat u dat beter kent dan ik. De community supported agriculture-tuinen, dat is interessant. Dat is landbouw die gedragen wordt door een gemeenschap. Je kunt zelf gaan plukken en krijgt tegelijkertijd een gevoel van verbondenheid en gemeenschapsvorming. Google even en u kunt het hele verhaal lezen. En het geeft u veel voldoening om daaraan deel te nemen, zegt men. Ik ben er zelf geen lid van, maar men zegt dat. Dat gaat de landbouw niet redden, ik weet dat wel. Maar het zijn initiatieven die we ruimte en kansen moeten geven. Ook zelfpluktuinen, het ligt allemaal een beetje in die sfeer. Gaat dat de sector redden? Nee, maar het zijn allemaal dingen die we

kansen moeten geven en die voor veel mensen interessant zijn als een nieuwe en waardevolle manier van vrijetijdsbesteding. Ook die rol wordt gespeeld door volkstuinen, zelfoogsttuinen en community supported agriculture.

Dat brengt mij bij collega Diependaele, de dierenbescherming. Collega, waarom is dat budget verminderd? Wel, omdat het nooit volledig benut werd. Het eigenaardige is, onder ons gezegd en elders gezwegen, een aantal vzw's zijn blijkbaar redelijk rijk. Zij hebben meer reserves dan toegelaten, waardoor we niet altijd een subsidie mogen uitbetalen. Er is een regel die zegt dat je niet meer reserves mag hebben, tenzij ze bestemd zijn, dan de subsidie die je krijgt. Want de subsidie dient niet om reserves op te bouwen, maar om een werking te financieren. Ik heb die regel niet uitgevonden. Er zijn dus een paar van die asielen die te veel reservevorming hebben en daardoor geen aanvraag doen. Er is een maximumsubsidie per asiel vooropgesteld in ons reglement. Het budget dat voorzien is in 2016 zal normaal gezien alle aanvragen kunnen honoreren. In 2015 zijn er negen aanvragen geweest. We hebben vandaag trouwens in de deputatie het dossier behandeld. Er zijn er inderdaad negen die een aanvraag hebben ingediend. Er is een toelage uitbetaald voor de hondenasielen van 1850 euro en voor de kattenasielen 925 euro, de helft omdat die dieren gemiddeld kleiner zijn dan honden, denk ik. Wat de acties betreft rond de katten en dergelijke, dat is eigenlijk een gemeentelijke zaak. Maar als het nodig is, kunnen ze een beroep doen op de diensten van RATO, weliswaar tegen betaling. We willen ze daar graag bij helpen. Dat is niet altijd goed voor de naam van RATO, als we kattenvangsten moeten gaan doen. Maar goed, we doen ons werk. I expect that every man will do his duty, dat iedereen zijn plicht zal doen, zei Nelson.

De heer de voorzitter, ik denk dat ik daarmee een poging gedaan heb om in vogelvlucht te antwoorden op de tussenkomsten rond de sector Land- en tuinbouw.

De heer voorzitter

Goed. Kunnen we dan overgaan tot het volgende hoofdstuk? Ja? Dan gaan we over naar toerisme. De heer Heyerick.

De heer Heyerick

Dank u wel, voorzitter. Een korte vraag. Dat toerisme voor onze provincie van ontzettend groot belang is, zal niemand uiteindelijk in twijfel trekken. Het feit dat het provinciaal niveau ook na de hervormingen een belangrijke rol zal blijven spelen, maakt het voor ons mogelijk om niet enkel bewarende maatregelen te nemen, maar ook een actief, dynamisch toeristisch beleid te gaan voeren. Vandaar mijn vraag. Welke speciale klemtonen worden in 2016 gelegd door Toerisme Oost-Vlaanderen? Hoe zal het provinciebestuur in de toekomst zijn rol vervullen en is deze op toeristisch vlak verzekerd?

De heer voorzitter

Goed. U had ook een tweede tussenkomst.

De heer Heyerick

Een nog kortere vraag. Het betreft evenzeer Toerisme Oost-Vlaanderen, maar dan vooral de ondersteuning naar de regionale toeristische diensten. Zal deze in de toekomst verzekerd blijven? Staan deze onder druk na het eventueel wegvallen van bovenregionale middelen? Hoe zal de provincie daarmee omgaan?

De heer voorzitter

De heer Carteus.

De heer Carteus

DEBATTEN

Voorzitter, collega's. Mijn vraag is iets langer dan die van de heer Heyerick, maar toch nog kort genoeg hoor. De laatste statutenwijziging van Toerisme Oost-Vlaanderen toont duidelijk de verschuiving van de macht van de provincie ten nadele van de gemeenten. De provincie moet ondersteuning bieden aan en ten dienste staan van de gemeenten en niet omgekeerd. Daar zijn wij nog altijd van overtuigd. De deputatie beloofde wel geen onnodig gebruik te maken van haar meerderheid en ook geen eenzijdige verhoging van de bijdrage aan de gemeenten op te leggen. De vraag kan gesteld worden daarbij waarom de deputatie dan een absolute meerderheid wil in deze vzw. Het argument dat zij de grootste financiële bijdrage levert en dan ook de grote stem moet hebben, is voor mij een soort negentiende-eeuwse redenering toen het censuskiesrecht nog in voegen was. Uit de budgetbundel blijkt eveneens dat er ook een toelage wordt gegeven aan vzw Toerisme Oost-Vlaanderen voor personeel en bevordering van het MICE- en zakentoeurisme in Oost-Vlaanderen. In de budgetten wordt gesproken over Meeting Gent. Officieel gaat het over Meeting Gent Oost-Vlaanderen. Het is de bezorgdheid van onze fractie dat ook de andere regio's buiten Gent zichtbaar meegenomen worden op het vlak van MICE- en zakentoeurisme. Want voor MICE, nog even ter herinnering: Meetings, Incentives, Congressen en Evenementen, is niet alleen Gent van belang, ook de andere regio's kunnen hun rol spelen. Bij MICE-toerisme liggen volgens de nota van minister Weyts nog veel mogelijkheden en groeipotentieel.

De heer voorzitter

De heer De Roo.

De heer De Roo

Dank u wel, de heer de voorzitter. Momenteel zijn afbraakwerken bezig op de Huysmanshoeve in Eeklo. De provincie besteedt heel wat middelen in het streekcentrum de Huysmanshoeve. Mijn vraag is dan ook heel kort. Wat zijn de plannen? Zijn er nog grote verbouwingen gepland? Wie krijgt daar in de toekomst allemaal zijn thuis? Dank u wel.

De heer voorzitter

Goed. De heer Verzele, u hebt het woord.

De heer Verzele

Dank u wel, voorzitter. Het gaat over toeristische en culturele gebouwen of constructies die het zicht van het landschap bepalen. Het is eigenlijk geen tussenkomst, het zijn gewoon twee vragen. In hoeverre kan de provincie een aanzet geven om deze typische constructies te ondersteunen ook na 2017? Ook nu uiteraard, maar ook daarna. En ten tweede: in hoeverre kan men meestappen in het nieuwe verhaal van uitkijktorens, bijvoorbeeld als toeristische meerwaarde? Beide vragen gelden dus voor de bestaande constructies, maar ook voor nieuw te creëren constructies. Dank u wel.

De heer voorzitter

De deputatie, de heer Couckuyt.

De heer gedeputeerde Couckuyt

Dank u, de heer de voorzitter. Graag wil ik de collega's geruststellen. In die zin: de provinciale bevoegdheid over toerisme blijft. Dat betekent dat wij niet alleen ons werk verderzetten, maar dat we dit binnen ons meerjarenplan met veel overtuiging en zelfs met ambitie verderzetten. Ik ga de klemtonen voor 2016 geven. Ik dank de collega's ook voor de belangstelling voor het item toerisme binnen deze raad. Gezien de meeste van de zaken zich afspelen binnen het kader van een vzw, waar de heer Carteus naar verwijst, is dit een item dat hier wellicht wat weinig aan bod komt. In elk geval, dit is de kans en ik kan dan ook op de vragen antwoorden. Ons toerismebeleid zit in vijf grote onderdelen. Ik ga die even aan

bod brengen. Het is onder meer productontwikkeling dat wij doen, sectorwerking, regiocoördinatie, communicatie en vervolgens aanspreekpunt zijn voor kennis en expertise. Wat de klemtoon op productontwikkeling in 2016 betreft, we hebben nu een vrij grote ontwikkeling van wandelnetwerken en van fietsnetwerken. Maar de nieuwe invalshoek van de toerist en van de gebruiker van deze infrastructuur ligt op de kwaliteit van de beleving. Dat betekent dat we volop inzetten op extra randinfrastructuur, zodat de beleving op een andere manier kan gebeuren. Randinfrastructuur betekent dat men informatie geeft langs die netwerken, dat men picknickbanken installeert, dat men schuilhokken installeert en dat men ook via een meter en beter-project ervoor zorgt dat de kwaliteit kan benadrukt worden en onderhouden en we in een vrij vroeg stadium signalen krijgen. Bij die productontwikkeling is het ook zo dat de wandelpuntennetwerken uitgebreid worden, onder meer langs Kalkense Meersen en Donkmeer. Ook zal de support van het bestaande netwerk van Getuigenheuvels Vlaamse Ardennen uitgebreid worden in het noorden en het oosten. Wat onze niet-knooppunten maar wandellussen, fietslussen en autolussen betreft. Autolussen, u zal zeggen: is dit geen verouderd concept? Neen. Voor degenen die immobiel zijn om gebruik te maken van een actieve beleving zijn die autolussen wel interessant. Om die nog beter aan de man te brengen, zorgen wij voor extra verkooppunten en kijken we ook naar een afzetgebied in andere provincies om op die manier nog beter de toerist te bereiken en onze wandelnetwerken beter te laten beleven.

Aan de heer Carteus moet ik aangeven dat dit alles volledig ten dienste is van de betrokken gemeente. Ons fietsnetwerk ligt op elk van de 65 Oost-Vlaamse gemeenten en binnen elke regio. Ook onze wandelnetwerken liggen in de interessantste wandelregio's en worden volledige ten dienste van die lokale of regionale sfeer onderhouden en ontwikkeld.

Wat de sectorwerking betreft, de heer Heyerick: daar waar de toeristische actoren ondersteuning geboden wordt op het terrein, staat onder meer een fotografieproject gepland waardoor logiesuitbaters op een heel andere manier hun promotiemateriaal op websites kunnen plaatsen. Want als u naar promotiemateriaal van bepaalde logiesvoorzieningen zou gaan, dan zal u zien dat u meent in een naoorlogse periode terecht te komen met dingen die echt niet aantrekkelijk zijn. Dus wij stellen beter promotiemateriaal ten dienste van die voorzieningen om op die manier aantrekkelijker logies te bieden, wat ze meestal wel zijn, maar ze tonen verouderd materiaal. Ook rond sierteelt wordt gewerkt in Oost-Vlaanderen. Heel specifiek en vooral in 2016 gaan wij hier producten rond ontwikkelen.

Wat dan de ondersteuning betreft van Meeting Gent en Oost-Vlaanderen, het vroegere Gent Congres, de heer Carteus, ik kan u aangeven dat uw bekommernis ook de onze is. We hebben lang gezien dat vooral de aandacht op Gent lag. Op zich is dit niet abnormaal, want de meeste infrastructuur om deze MICE te beleven, ligt natuurlijk geconcentreerd rond Gent, vooral op het vlak van het aanbod en op het vlak van degenen die de vraag hierover stellen. Gezien de samenwerking ook met de universiteit, zijn zij diegene die congresinfrastructuur of meetinginfrastructuur het vaakst benutten. Maar er is ook een andere invalshoek. Wat wij in het verleden zagen, is dat bij Gent Congres de nadruk inderdaad te veel bij onze provinciehoofdstad lag en dat er te weinig ontwikkeling aangegrepen werd in de rest van Oost-Vlaanderen. Dat betekent dat wij bij de nieuwe statuten en bij de nieuwe ondersteuning de middelen die wij hierop inzetten, en dat was 70.000 euro, dat we die op een andere manier gaan voorzien. We hebben binnen die 70.000 euro de personeelsinzet opgesplitst in een gedeelte Gent en een gedeelte Oost-Vlaanderen min Gent. Het personeel voor regio Gent, Gent vooral, zit gezeteld bij Toerisme Gent en het personeel betreffende niet Gent, Oost-Vlaanderen, zit ingebed in de werking van Toerisme Oost-Vlaanderen. Op die manier zijn we ertoe gekomen heel wat meer leden aan te werven. Het is een recent gegeven, dit is gebeurd in 2015. Reeds in dit jaar dat gedeeltelijk door personeel bezet werd, is er een grote aangroei te zien in niet-Gent, Oost-Vlaanderen. Samen met de wijziging van de statuten, met de inzet van personeel en met de andere benadering, denk ik dat wij hier op bijzonder goede weg zijn en dat we uw ongerustheid kunnen wegnemen. Meer resultaten dus in 2015, nieuwe leden in de Oost-Vlaamse regio's zijn aangesloten en dit zowel bij hotels als andere toeristische aanbieders en actoren. Een derde punt waar wij op inzetten, en ook dit is hier reeds ter sprake gekomen, de regiocoördinatiecellen. Waasland, Toerisme Scheldeland, Toerisme Vlaamse Ardennen, Toerisme Leiestreek, Toerisme Meetjesland. Elk met een eigen sterkte, met een eigen strategisch plan, met een eigen landschap, met hun eigen aanbieders. En de mensen die daar tewerkgesteld zijn, telkens twee personeelsleden van Toerisme Oost-Vlaanderen zijn daar tewerkgesteld, en zij werken voor die regio's en voor hun lidgemeente. Overigens worden ook de grootste projecten die opgezet worden door Toerisme Oost-Vlaanderen in samenwerking met die toeristische regio's gedaan. Onder meer de LEADER-projecten die wij binnenhalen in het Meetjesland. Dit wordt, collega Carteus, volledig gedaan in ondersteuning van die regio's vanuit Toerisme Oost-Vlaanderen en in ondersteuning van de ledengemeenten. Ik begrijp niet van waar de misvatting komt dat Toerisme Oost-Vlaanderen zich zal laten dienen door de gemeenten waar dit eigenlijk in ons strategisch plan niet voorzien is. Uitsluitend de omgekeerde weg. Wij ondersteunen de gemeenten en dit blijkt uit onze vorm van organisatie. Om dit te kunnen doen, moeten wij natuurlijk een

DEBATTEN

beleid kunnen voeren. En een beleid voeren met de vele middelen die deze provincie inbrengt in Toerisme Oost-Vlaanderen kan je alleen als je daarvoor een bestuursorgaan opricht waar je ook het beleid kan gaan voeren. Daarom zijn de statuten in de juiste richting aangepast om hierover geen misvatting te laten bestaan. Dus dienstverlening naar het lokale niveau is de regel.

Ten vierde, communicatie over het toeristisch aanbod in de provincie, zowel regioversterkend met onder meer in 2016 campagnes rond bier, rond wielervedgoed, maar ook rond specifieke regiocommunicatie, wordt ondersteund door onze centrale diensten. Maar ook een televisieserie zoals Den Elfde van den Elfde van Tom Van Dyck. Het bekende succesvolle figuur in de serie zal in het voorjaar lopen op 1. Deze serie wordt medegefinancierd door de provincie en door Toerisme Oost-Vlaanderen en werd gefilmd in de polders. In het verleden zijn er al tussenkomsten geweest naar Katarakt, onder meer in Limburg. Waarom kan de provincie Oost-Vlaanderen dit niet? Wel, in de regel kijken we zeer goed uit naar wat een opportuniteit voor ons zal zijn en wat ook financieel haalbaar is. Dit in beeld brengen van toerisme in Oost-Vlaanderen ondersteunen wij. Ook het cultureel toeristisch potentieel van de Leiestreek wordt in 2016 ten volle uitgespeeld. U weet dat ook daar ons strategisch plan de link maakt tussen degenen die de stad bezoeken en met cultuur en toerisme ook in de Leiestreek kunnen verblijven. Ik wil mezelf niet herhalen, collega Carteus, maar ook dit is de beweging vanuit Toerisme Oost-Vlaanderen naar die regio's, naar die steden en gemeenten binnen die regio's.

En ten slotte, collega Heyerick, het aanspreekpunt voor de toeristische actoren. Dat is Toerisme Oost-Vlaanderen. Wij blijven inzetten op kennis en expertise en stellen deze ten dienste van degenen die het behoeven. Dit betekent dat wij ondanks het verminderen van middelen die binnenkwamen vanuit Toerisme Oost-Vlaanderen, ook al verminderen de centrale middelen binnen de provincie, dat we op dezelfde manier blijven inzetten op de economische sector toerisme en dit met een bedrag van 3.748.000 euro op jaarbasis. Dit wordt ingezet in de regio's en als ondersteuning van lokale besturen ter promotie van toerisme in Oost-Vlaanderen. Ik hoop dat ik, de heer Carteus, u hiermee heb kunnen overtuigen van het feit dat het toerisme zijn centrale rol als ondersteuner van regio's en gemeenten ten volle zal blijven spelen en dat ik de heer Heyerick kan geruststellen dat de ondersteuning die wij doen en de kracht die wij vanuit Toerisme Oost-Vlaanderen kunnen neerzetten, onverminderd voortgaat.

Dan wat de vraag van collega De Roo betreft over de Huysmanhoeve. Wel, de toekomst oogt bijzonder mooi. Sinds 2010 is het plattelandscentrum Meetjesland aangeduid als uitbater van het provinciaal streekcentrum. Zij realiseren met 5 beroepskrachten, maar ook met 25 vrijwilligers het masterplan dat indertijd werd uitgetekend. Met een provinciale subsidie van 390.000 euro en ook met aanvullende projectsubsidies vanuit PDPO, maar ook vanuit het project 2 Zeeën, kan een aanbod gerealiseerd worden met ontspannende en educatieve activiteiten rond cultuur, toerisme, landbouw en platteland. Daarnaast is het zo dat de oudste hoeve van Eeklo ook poort op wat Meetjesland is geworden omdat er onderdak wordt geboden aan Toerisme Meetjesland met 5 personeelsleden en de informatie die zij op de hoeve kunnen verspreiden. Want sinds de verhuizing is er heel wat verkeer van mensen die informatie komen vragen of die daar hun vertrekpunt maken om de regio te bezoeken. Dit loopt zeer goed. Daarnaast hebben we ook nog de werkplek van één iemand van de VVV Eeklo. Dit is een project dat vanuit een zogenaamd netstatuut doorloopt. Wij zijn blij hierop een beroep te kunnen doen ter ondersteuning van de uitbating van de hoeve. Maar ook de LEADER-coördinator van het Meetjesland vindt zijn plaats op de hoeve. Ook professor Van Laar en zijn medewerker van het Vulgarisatiecentrum voor Bijenteelt blijft aanwezig met de bijenhal op de site. En ook de kringwinkel heeft er zijn plaats gevonden met het eerste verlooppunt dat in de regio ontwikkeld wordt en waar fietsen uitgeleend worden voor toerisme. U ziet, er is een bestendige groei. Binnen ons meerjarenplan houden we ook de investeringen aan. Dit betekent dat wij volop inzetten om dit succes een verder verloop te laten krijgen. Ik heb een vraag niet beantwoord, denk ik. Collega Verzele, met betrekking tot uitkijktorens of punten binnen het landschap van waaruit men het landschap beter zal kunnen beleven, kan ik zeggen dat de VTB-VAB-uitkijktoren in Kruishoutem gelegen en gesitueerd is op het fietsknooppuntnetwerk en de Gulden Ei-route. Wij vinden dat dit een attractie is voor passerende fietsers en toeristen. Er liggen ook mogelijkheden om deze bij te werken, hierin te investeren. Want er is werk aan natuurlijk. In het kader van een LEADER-project of een PDPO III-project zou er een mogelijkheid kunnen ontstaan, want Kruishoutem is ingedeeld in een donkergroen geselecteerde plattelandsgemeente. Zelfs zonder samenwerking met andere partners kan men hiervoor investeringssubsidies aanvragen. Om in dezen de beste keuze te maken, raad ik aan contact op te nemen met de mensen van Toerisme Vlaamse Ardennen die u hierin ten volle zullen ondersteunen om te zien wat de beste mogelijkheden geeft om hierin tot resultaat te komen.

Ik hoop, de heer de voorzitter, dat ik hiermee een zo volledig mogelijk antwoord gegeven heb, maar ik sta uiteraard paraat voor bijkomende vragen. Dank u wel.

De heer voorzitter

Goed. Mevrouw Dooms.

Mevrouw Dooms

Dank u, de heer de voorzitter. Ik wil tussenkomen op de laatste vraag van de heer Verzele. De vraag ging over culturele gebouwen die een landschap bepalen en niet over uitkijktorens. En aangezien ik geïnteresseerd was in het antwoord op de vraag, had ik graag gehad dat u ook op de vraag zelf een antwoord zou willen geven.

De heer gedeputeerde Couckuyt

Wel, dit antwoord zou eigenlijk gesplitst worden in twee klemtonen. Dit is één klemtoon. Een tweede klemtoon ligt natuurlijk binnen cultuur en dit komt niet vandaag aan bod. Dus ik vermoed dat het antwoord rond de culturele invalshoek van de uitkijktoren ...

De heer voorzitter

Dat komt waarschijnlijk onder cultuur aan bod.

Mevrouw Dooms

Nog even: het gaat niet over uitkijktorens hè Joop, of ben ik nu zo mis?

De heer Verzele

Ik heb heel duidelijk mijn vraag gesteld naar het landschap, over gans de provincie trouwens. Ik vind het wel aangenaam dat daar bepaalde gemeenten aan worden verbonden. Maar ik heb mijn vraag gesteld naar constructies die het landschap bepalen. Dat zou bijvoorbeeld ook een molen kunnen zijn. Ik denk dat daarmee uw vraag beantwoord is.

De heer voorzitter

Gedeputeerde, wenst u nu tussen te komen?

De heer gedeputeerde Jozef Dauwe

De heer de voorzitter, ik laat het aan uw diligentie en uw wijsheid over. Ik heb de tekst hier. Het is een bladzijde of zes, ik wil dat gerust doen.

De heer voorzitter

Gaat uw gang, gedeputeerde.

De heer gedeputeerde Jozef Dauwe

Dank u vriendelijk. Achtbare vraagsteller, Joop, dames en heren. Windmolens zijn op zich eigenlijk uitkijktorens. Een sprekend voorbeeld is Meuleken 't Dal in Zingem, waar onze eerste gedeputeerde

DEBATTEN

voorzitter van is , dat een spectaculair vergezicht biedt op de Scheldevallei en trouwens eigendom is van het provinciebestuur.

Nu, het provinciaal molenbeleid focust in de eerste plaats op de historische beleving van dergelijke monumenten. De maalvaardige functie moet nagestreefd worden. Dat is ook de reden waarom de deputatie deze morgen de molenaarspremies heeft goedgekeurd. Beide functies zijn volstrekt compatibel. Onze provinciale molenaarspremie die gehandhaafd wordt, een budgetvoorstel is 22.000 euro, kan uitgekeerd worden aan elke vrijwillige molenaar of moleneigenaar, privé of openbaar, van een maalvaardige molen op Oost-Vlaams grondgebied. Nu, in het kader van de recente interne staats Hervorming en het dito onroerenderfgoeddecreet werden de provinciebesturen op 1 januari ontheven van de zogenaamde koppelsubsidie en bieden zij geen financiële ondersteuning meer in het kader van de huidige onroerenderfgoedpremie. Wat molenerfgoed in eigendom (wij hebben vijf molens) of beheer van de openbare besturen betreft, ziet het er dus naar uit dat het provinciebestuur ten volle de rol van ondersteuning mag blijven geven, maar vanzelfsprekend zal ons provinciebestuur zijn eigen patrimonium zelf moeten betalen. Dus onder meer vier windmolens en één watermolen.

Nu, het provinciebestuur zal via grondgebonden projecten (PDPO, LEADER, Interreg) ondersteuning kunnen bieden. Op dit moment loopt er nog een PDPO-project Kwieke molens, molens in Denderland en Herzele, en dat loopt tot oktober 2017. Het staat in het LEADER-project Labo Palmier. Site: watermolen, op stapel: volgend jaar. Ons provinciaal molenbestuur Mola treedt hierin op als motor en heeft trouwens in dergelijke projecten een jarenlange ervaring opgebouwd. In die projecten wordt steeds de landschappelijke meerwaarde benadrukt en wordt een wisselwerking tussen molen en landschap nagestreefd. In dergelijke projectwerking worden ook particuliere eigenaars en vzw's betrokken. In de projectwerking rond molens worden steeds de toeristische organisaties, zoals collega Couckuyt zojuist gezegd heeft, als bevoorrechte partners opgenomen.

En nu vanuit erfgoed algemeen, zeer kort. Ook sommige kerktorens hebben een potentieel als uitkijkpost om het landschap op een bijzondere wijze te beleven. Hierbij zijn natuurlijk aspecten zoals veiligheid (denk aan de verplichtingen van de brandweer) en toegankelijkheid (onder meer het aanbod van Monumentenwacht in het kader van de toegankelijkheid) van wezenlijk belang. Het is niet eenvoudig. Belangrijk bij een dergelijk gebruik van torens is dat er een aangepaste signalisatie is, verenigbaar met een monument, om toe te lichten wat men ziet. Ondersteuning van het openstellen van torens vanwege het provinciale erfgoedbeleid is zeer zeker ook na 1 januari 2017 verder mogelijk op het vlak van consulentschap, Mola, dienst Monumentenwacht enzovoort. Een mogelijke financiële tussenkomst is afhankelijk van de budgettaire mogelijkheden na de interne staats Hervorming. Ik dank u.

De heer voorzitter

Tot zover. Ik denk dat we hiermee toerisme kunnen afsluiten en dat we kunnen overgaan naar het volgende hoofdstuk, ruimtelijke planning. De heer Maes? Mevrouw Verhoeve, u hebt het woord.

Mevrouw Verhoeve

Dank u wel, de heer de voorzitter. Onder de merkpijler Innovatie, creativiteit en duurzaamheid wordt het verhogen van de participatie in de ruimtelijke ordening als een van de beleidsdoelstellingen naar voren geschoven. Kan de deputatie aangeven hoe zo een systeem precies in elkaar zit en welke planningsprocessen tot op heden werden toegepast en ook welke ervaringen er tot nu toe zijn? Zijn er ook in 2016 nieuwe planningsprocessen voorzien waarbij dit participatiemodel zal worden ingezet? Dank u.

De heer voorzitter

Goed. Mevrouw De Bal.

Mevrouw De Bal

Dank u wel, de heer de voorzitter. Collega's, iedereen die al eens een RUP gelezen heeft – ik ga er trouwens van uit dat dat iedereen in de raad is – die zal het met mij eens zijn dat het vaak zeer technische materie is. We weten allemaal dat zoiets communiceren naar de bevolking, ook naar

raadsleden toe, maar zeker naar de bevolking toe, geen sinecure is. Het is desalniettemin uiteraard wel zeer belangrijk. En het is ook belangrijk dat zulke communicatiemomenten goed gepland worden doorheen het planproces, zodanig dat de bevolking nooit geconfronteerd moet worden met een enorme stapel technische informatie waar zij alleen met veel voorkennis een mening over zouden kunnen vormen. Ik moet zeggen, ik vind dat de provincie dat op een aantal vlakken al heel goed doet. We hebben een goede website waar veel informatie op staat over de PRUP's. Veel samenwerkingsprojecten hebben een eigen website, we organiseren infomarkten, we hebben krantjes en nieuwsbrieven. En de klap op de vuurpijl is uiteraard de suikerfabrieksite, die gisteren al door een aantal fractieleiders is vermeld als een lichtend voorbeeld van het actief betrekken van de bevolking doorheen het planproces om samen tot visievorming te komen.

Echter, want er komt uiteraard een 'maar', ik vind dat het op een aantal vlakken nog beter kan. Als we bijvoorbeeld kijken naar het project rond de Oude Briel, de communicatie die daar rond verloopt, daar is een site voor, maar we zien dat de laatste nieuwsbrief die verschenen is van februari stamt. Dat loopt achter op de planning. Een planning die niet op de website staat, maar die al vaak in gemeenteraden ter sprake is gekomen. Het is jammer dat het achterloopt, want er is enorm veel ontevredenheid over de vertraging omtrent bijvoorbeeld ontubbeling van de Mandekensstraat, een RUP dat daar zeer sterk aan gekoppeld is. Op de commissie is ons recent verteld dat die vertraging niet aan ons ligt, maar dat dat ligt aan het feit dat de agentschappen Wegen en Verkeer en Waterwegen en Zeekanaal aan het vechten zijn over wie wat zal betalen. Die vertraging heeft niets met de provincie te maken. Het is jammer, het wordt niet gecommuniceerd aan de burger. De burger zit te wachten, zit op zijn honger, en uiteraard, wat moet die anders denken dan: het zit weer eens vast bij de provincie. Maar niet alleen de burger blijft soms qua communicatie op zijn honger zitten, ook raadsleden geven vaak aan tekenen van een gebrek aan communicatie te voelen. Bijvoorbeeld, als we kijken naar de mondelinge en schriftelijke vragen die zijn ingediend, die gaan vaak over de stand van zaken van een specifieke PRUP. Recent, in de budgetvergadering in de Eerste Commissie, gingen veel vragen over: kijk, hier wordt budget gegeven aan dit PRUP, mag ik vragen hoe het ermee staat? In onze fractie hebben wij al meerdere malen gevraagd naar een overzicht van alle PRUP's die in behandeling zijn of die opgestart zullen worden tijdens deze legislatuur. We hebben dat nog altijd niet gekregen. Ik denk dat het symptomen zijn van het feit dat we communicatiekansen missen hieromtrent.

Daarom zou ik vandaag een voorstel willen doen om het beter aan te pakken. Waarom gaan we niet nog veel verder in de communicatie en proberen we die website uit te breiden, met niet alleen een overzicht van de PRUP's die op dat moment bezig zijn en het ontwerp van het plan MER, maar geven we een volledig overzicht van alle PRUP's die we deze legislatuur willen opstarten, alle PRUP's die opgestart zijn en alle informatie die we hebben omtrent onderhandelingen, geplande overlegmomenten, mogelijke vertraging, voorziene verdere ontwikkelingen etc.? Ik denk dat het zowel de raadsleden als de bevolking enorm ten goede zal komen in het actief zich inzetten en bezig zijn met deze PRUP's. Ik denk dat transparantie op dit vlak de eerste stap is richting een actieve, participatieve democratie en ik denk dat we het nu moeten doen. De PRUP's gaan nog veel meer dan nu het geval is deel worden van onze corebusiness, dus als we nu dit orgaan hier openbreken, dan gaat dat de provincie en het imago enorm ten goede komen. Dank u.

De heer voorzitter

Dank u wel, mevrouw De Bal. De volgende vraag is van de heer Lemaitre en betreft het Energielandschap en windplan.

De heer Lemaitre

Dank u wel, de heer de voorzitter. Ik wil het inderdaad hebben over het windmolenplan, omdat ik sterk het gevoel heb dat aan ambitie wordt ingeboet. Er is deze voorbije periode intensief gewerkt aan het windmolenplan, ook aan de bijbehorende methodiek. Ik denk dat er ook met veel bravoure over verteld is en in de markt gezet is. Het was heel duidelijk de ambitie van de meerderheid om het volle potentieel in de provincie te gaan benutten. Dus daar is zwaar op ingezet. Maar als we kijken wat nu voorligt, dan blijkt dat er plots een ander verhaal te zijn. Ik heb het gevoel dat men heel het verhaal rond de windmolens eigenlijk voor een stuk in de koelkast steekt. Ook gezien, ik vermoed de aanleiding, dat een van de twee gebieden niet goedgekeurd zijn door de Vlaamse regering en de bevoegde minister. Is die indruk juist, is die indruk niet juist, dat de ambitie getemperd wordt? Twee. Op de commissie zei u dat het werk niet voor niets geweest was, want dat er daardoor een aantal handvaten waren die konden gebruikt worden voor

DEBATTEN

het geven van adviezen en dergelijke. Ik vraag mij af: hoe gaat dat in zijn werk? Gaan wij de zaken die daar voor een stuk bepaald zijn, echt zo gebruiken? Kunnen wij dat? Gaan we daarmee niet in conflict komen met de visie die de Vlaamse regering hanteert? Omdat er toch een aantal essentiële elementen in dat plan zaten. Ik denk dan aan die lokale participatie, ik denk aan het feit dat er uitsluitingszones waren die ook duidelijkheid verschaffen aan de mensen. Ik merk nu dat er geen plannen meer zijn om opnieuw een aantal planprocessen op te starten en om die duidelijkheid ook te verschaffen. Dus ik had graag gehoord van de gedeputeerde hoe hij dat ziet en hoe hij daar verder mee aan de slag zal gaan.

De heer voorzitter

De volgende vraag is opnieuw van mevrouw De Bal en betreft windturbines en de inplanting. Aan u het woord.

Mevrouw De Bal

Dank u wel, de heer de voorzitter. Collega's, ik wil het ook graag hebben over de turbines. Ik denk dat collega Lemaitre al aangegeven had dat daar een aantal jammerlijke dingen gebeurd zijn. Ik zou het niet zozeer willen hebben over de ambitie die de provincie die daar nog heeft daaromtrent, want ik vond dat het eigenlijk in de budgetten nog wel meeviel. Ik zou het graag hebben over de manier waarop het PRUP omtrent de turbines rond de E40 vernietigd is geworden en welke conclusies dat we daar wel of niet uit mogen trekken. Als je dat bekijkt vanuit de oppositie of vanuit hoe wij dat dossier te horen hebben gekregen, enerzijds werd ons op provinciaal niveau op meerdere momenten verzekerd dat er overleg was met Vlaanderen, dat het advies dat Vlaanderen daarover gaf of de mening die Vlaanderen daarover had, dat die positief was, dat er hier en daar wat prioriteitswijzigingen waren of een beetje conflicten, maar in het algemeen dat het goed zat. Iets later, of een hele tijd later, en heel veel werk van de provincie later, wordt het PRUP afgekeurd door een minister die behoort tot een partij die hier sterk vertegenwoordigd is, een partij die een goede hand heeft gehad in het turbineplan, en die ons bovendien vertelt dat het toch geen verrassing mag zijn dat het plan wordt afgekeurd, want alle adviezen altijd al geweest op zodanige manier dat wij perfect hadden kunnen voorzien dat Vlaanderen daar niet mee akkoord zou gaan. Dat is als toehoorder een heel vreemd verhaal om te krijgen. Ik bedoel, ik ben lid van het provinciehuis, dus degene die ik het liefst geloof, zijn uiteraard de deputés hier. Maar dat is toch wel vreemd. Je weet op den duur niet meer wie je kunt vertrouwen. Ik vind dat een dergelijke gang van zaken voor niemand goed spreekt. De reden waarom ik dit aanhaal, is niet om nog eens oude wonden open te halen of nog eens met stenen te gooien van: foei, foei, jullie hebben daar iets mis gedaan. Maar het punt is, we zitten in nog meer dossiers op een soort mogelijk wrijvingsvlak met Vlaanderen. Iets waar ik meteen aan dacht, is de eventuele gevolgen voor de woonquota van de verjaringstermijn van de PRUPS omtrent de weekendverblijven. Elke keer als we de adviezen lezen van Ruimte Vlaanderen, dan staat dat daarin dat Ruimte Vlaanderen zegt: pas op, die termijn is voorbij, dat gaat effect hebben op uw woonquota. En elke keer hier horen we: nee, onze juristen zeggen: dat is niet waar. Oké, er wordt ons verzekerd: ook op dat vlak is er overleg. Maar, in het kader van de turbines was er ook overleg en dat is vrij dramatisch afgelopen. Op welke manier moeten we er nu nog van uitgaan dat die communicatie met Vlaanderen wel goed zou verlopen en dat het niet opnieuw zal gebeuren? Dus zeker gegeven de rol die de provincie voor zichzelf aan het afbakenen is voor de komende jaren als bemiddelaar en creator van bewindssituaties tussen verschillende actoren, Vlaanderen is uiteraard een van die actoren, is dit het dossier dat we moeten gebruiken als voorbeeld voor hoe die communicatie zal verlopen? Want dan ben ik daar niet gerust in. Dus ik zou graag hebben dat de deputatie probeert om ons hierin gerust te stellen en aan te tonen dat zij in de toekomst goede plannen hebben om het beter te laten gebeuren. Dank u.

De heer voorzitter

Dank u, mevrouw De Bal. De volgende vraag is van de heer Van Duyse en betreft de PRUP's van de weekendverblijven. Aan u het woord.

De heer Van Duyse

Dank u, voorzitter. PRUP's, we hebben er al veel over gepraat. Ook over de weekendverblijven. 30 april 2015, dat was een magische datum waarop bijna alles rond die PRUP's had moeten afgerond zijn. Die datum is voorbijgegaan en we zitten, tenzij de deputatie nieuwe elementen heeft, nog altijd in een stuk onzekerheid over de juridische gevolgen van het overschrijden van die datum. Ik denk dat ons nog vele jaren juridische ellende staat te wachten en dat hier en daar nog PRUP's zullen terugkomen op ons bord. Misschien nog erger is het feit dat fase 3 rond die PRUP's naar de Griekse kalender wordt verschoven, 2018-2019. Dat is bijna een overschrijding van deze legislatuur om die derde fase aan te vatten en te organiseren. Gisteren is er heel terecht al gesproken over onzekerheid en wat dat doet met mensen. Ook bij mensen die een weekendverblijf hebben is onzekerheid, een van de meest knagende elementen in dit dossier. Men had verwacht dat het deze jaren voorbij ging zijn. Het is niet zo en dat is heel erg spijtig. Overigens is er nog een persoonlijke bedenking en dat is het feit dat meer dan waarschijnlijk PRUP's nog eens opnieuw in deze arena zullen ter sprake komen. Misschien zelfs dezelfde die al eens goedgekeurd zijn. We gaan het de komende zitting, want dat is mijn punt eigenlijk, veel hebben over sociaal woonbeleid en wat we vanuit de provincie daar aan kunnen doen. Want dat er een tekort en nood is aan sociale woningen, ik denk dat we daar allemaal zeker van zijn. We hebben echter door een strakke planmatige rechtlijnigheid veel sociale woningen die er vandaag staan met één pennenstreek weggeveegd. Dat komt door het feit dat de starre parameters zegevierden op de feitelijkheid van 2015. Dat had de meerderheid kunnen voorzien door een andere knop in te duwen dan degene die zij ingedrukt hebben. Dat vroeg vijf minuten politieke moed, die waren er niet. Ook niet bij de mensen die van sociaal woonbeleid heel terecht het speerpunt maken. Maar misschien komt er nog een herkansing en dan hoop ik dat ook dat sociale aspect van de PRUP's en de weekendverblijven aan bod kan komen.

De heer voorzitter

Dank u, de heer Van Duyse. Ik geef u graag terug het woord voor uw volgende vraag betreffende de glastuinbouw in Melsele.

De heer Van Duyse

Dank u. De deputatie wenst toch door te gaan, trotzdem bijna, met het ontwikkelen van het glastuinbouwproject in Melsele. Dat is merkwaardig. Ten eerste omdat alle partijen in de Beverse gemeenteraad, CD&V, sp.a, Groen, N-VA, Vlaams Belang, zich tegen dit project uitspreken. Eén partij houdt zich op de vlakte. Men zegt: "De gemeente heeft een bocht gemaakt en we moeten niet elke bocht die een gemeente maakt volgen. Wij kunnen toch verder gaan met onze plannen." Ja, we zien de deputé die deze woorden uitsprekt dezelfde redenering omgekeerd maken als er een PRUP in Zottegem niet meer wordt gevolgd door de stad. Dan zegt men: we kunnen toch moeilijk tegen de wil in van de gemeente of van de stad een PRUP gaan doorvoeren. Twee maten, twee gewichten, vrij raar. Trouwens, Beveren maakt eigenlijk geen bocht. Want Beveren heeft altijd gezegd: wij zijn voor, als er draagvlak is. En wat blijkt? Er is geen draagvlak. Dat is er niet. Niet van de gemeente, niet van de kleine telers en bij uitbreiding zelfs niet van de telers uit de buurt zelf. Dat blijkt onder andere uit een anonieme bevraging. Dus het argument dat de deputatie soms aanhaalt, "er is voldoende interesse maar de mensen durven niet uit de kast te komen", dat snijdt geen hout. Moet men dan toestaan dat plaatselijke telers en landbouwbedrijven onteigend worden om nadien een grote speler, misschien een buitenlandse speler, hun plaats te zien innemen? In het kleinstedelijk gebied Beveren-Melsele ziet men liever de kleine speler en de open ruimte behouden. Vooral ook omdat er in die gemeente al veel industrie en nieuwe projecten op dat grondgebied gerealiseerd zijn de laatste tijd.

De heer voorzitter

Dank u wel, de heer Van Duyse. Het laatste woord van dit deel is aan de heer Verzele betreffende de uitbreiding van de industriezone Zaubeeek.

De heer Verzele

Dank u wel, voorzitter. Reeds in 2013 ging de tweede herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen van kracht. Dat betekent onder andere dat in Oost-Vlaanderen vier bijzondere economische

DEBATTEN

knooppunten erkend werden. Zo kon de provincie bijkomende regionale bedrijventerreinen afbakenen middels een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. In Zulte en Kruishoutem is het industrieterrein Zaubeeek gelegen. Dat is een geselecteerd gebied als bijzonder economisch knooppunt. Het zou de bedoeling moeten zijn dit terrein uit te breiden. De reden is ook dat dit gebied grenst aan het op- en afrittencomplex van de E17. Het gaat over een gebied van 20 ha op het grondgebied van Kruishoutem, 8 ha op het grondgebied van Zulte. Dit zijn zones die door de provincie zelf werden weerhouden met de reeds in 2011 bestaande studie bij een bepaald onderzoeksbureau. De deputatie besliste toen, ze zal daar uiteraard redenen voor gehad hebben, om toen echter voorrang te geven aan andere bijzondere economische knooppunten bij het opmaken van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. Zo is het afbakeningsproces de facto stilgelegd. Recent is hieromtrent geen overleg meer gevoerd met die beide gemeentebesturen die dat toch graag zouden hebben. Nochtans blijven zij dus vragende partij, te meer er regelmatig vragen komen van bedrijven die zich hier zouden willen vestigen. We hebben ook kennisgenomen dat er recente evoluties zijn die de opstart van zo een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan zouden kunnen bespoedigen. Zo is er een studie van de POM die onlangs opgeleverd werd. Daar werden acht terreinen in kaart gebracht die niet ontwikkeld zullen worden. Ik denk dat het meest kennende gebied het gebied rond de centrale in Ruien is gevestigd. Dat gebied is goed voor 61 ha extra door de provincie te herbestemmen bedrijventerrein. Dat is bovenop die 60 ha die voor de bijzondere economische knooppunten Assenede en Sint-Gillis-Waas vertraging oplopen, onder meer door problemen inzake de ontsluiting. Daarnet heb ik aangehaald dat het gebied van Zulte-Kruishoutem net door die ligging aan dat op- en afrittencomplex van de E17 geen probleem zou mogen zijn, dat het daar eenvoudig zou moeten kunnen gaan. Vandaar is de vraag of en hoe dat planningsproces voor die uitbreiding van de industriezone Zaubeeek op gang zou kunnen worden getrokken en of de opmaak van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan kan worden opgestart in de nabije toekomst. Dank u wel.

De heer gedeputeerde Geert Versnick

Dank u, voorzitter. Met uw akkoord zou ik voorstellen om de vragen van mevrouw Verhoeve, loco de heer Maes, en collega De Bal samen te behandelen, want het thema dat zij aansnijden is een identiek thema. Participatieverhoging enerzijds, anderzijds transparantie en communicatie. Uiteraard zijn het twee verschillende manieren om hetzelfde te gaan benaderen. Het is inderdaad zo dat vroeger bij de werking van de dienst Ruimtelijke planning de focus vooral lag op het informeren van belangrijke stakeholders. Bijvoorbeeld in de vorm van de klassieke infovergaderingen en infomarkten. Nu, een infomarkt is al beter dan een infovergadering, want zoals mevrouw De Bal terecht aanhaalt, gaat dat zeer dikwijls over vrij complexe plannen, vrij dikke boeken waar van alles in staat, die dus zomaar niet op een voorlichtingsmoment, waar je per definitie beknopt moet zijn want anders gaat de aandacht van de mensen weg, kan uitgelegd worden. Bovendien, en dat wordt al een beetje ondervangen bij een infomarkt, is dat je in een infovergadering het probleem hebt van de luidste die roepen, de mensen die meer mondig zijn dan anderen. De minder mondige mensen riskeren weggedrukt te worden in gans het verhaal. Wij zijn geëvolueerd naar een werking waarbij de nadruk meer op participeren komt te liggen. Dit gaat uiteraard veel verder dan informeren. We betrekken actoren, burgers en stakeholders bij projecten en dagen hen uit om inhoudelijk mee te denken. We verwerken deze inhoud, onderzoeken deze en nemen deze waar mogelijk mee bij de inhoud van de planprocessen. Er vindt dus een evolutie plaats van een inrichtingscommunicatie naar een communicatie in twee richtingen, van top down naar bottom up. We proberen klassieke hoorzittingen te vermijden en zetten veel meer in op participatiemomenten met een informele aanpak. Hierdoor zorgen we ervoor dat de actoren inbreng kunnen leveren op een laagdrempelige wijze. Dit zorgt ook voor een kwalitatieve inbreng. Ook het persoonlijk contact, collega's, is inderdaad zeer belangrijk. Alleen al door te luisteren zorg je voor appreciatie en meer betrokkenheid. Bij participatieprocessen is uiteraard het onderdeel communicatie belangrijk om te informeren, te enthousiasmeren en de betrokkenheid te gaan creëren. De terugkoppeling via verschillende communicatiekanalen zorgt voor betrokkenheid doorheen het ganse project. We stellen vast dat een wervende communicatieaanpak inderdaad werkt. We creëren heel wat positieve reacties en ook de doelstelling werd vaak bereikt. Bijvoorbeeld via een wervende uitnodiging was de opkomst tijdens een aantal participatiemomenten heel groot. Ook het publiek dat deelneemt aan de participatiemomenten is vaak meer divers dan bij klassieke informatiemomenten. Vooral ouderen, maar ook jonge en actieve mensen zijn enthousiast om hun inbreng te kunnen leveren. Er moet wel gezegd worden, hier is nog een werkpunt. Wij willen nog meer zorgen voor een heterogene opkomst, dus dat nog meer de diversiteit van de maatschappij gereflecteerd wordt. Bij het merendeel van de participatiemomenten waren de reacties, bijvoorbeeld aan de hand van digitale evaluaties via vragenlijst, overwegend positief. Alleen al de aanpak op zich met ruimte voor inspraak werd sterk geapprecieerd. Ook de inhoudelijke bijdrage van de actoren

is vaak sterk en zorgt voor nieuwe inzichten. Het feit dat actoren debatteren maar ook luisteren naar elkaars standpunten, zorgt voor een meerwaarde. Mensen zullen hun visie openstellen voor de belangen van anderen en zo ook redeneren in dat opzicht. Hierdoor verhoogt het draagvlak van de projecten als ook de betrokkenheid. Momenteel werken we via projectmatige aanpak waarbij participatie een belangrijk onderdeel is in dit proces. Zo organiseren we ook participatiemomenten en evalueren we deze ook steeds. Hierdoor komen werkpunten naar boven, maar ook positieve punten. De bedoeling is te komen tot een participatiematrix met een breed spectrum aan participatiemethoden waarbij duidelijk wordt welke methode we best gebruiken binnen bepaalde fasen van een project. Uiteraard is het steeds afhankelijk van de doelstellingen van het project. We hebben reeds een overzicht van een dergelijke matrix. Dit is work in progress, zoals ik reeds gezegd heb. De matrix wordt steeds verder aangevuld. Ik ga die niet volledig overlopen. Causa brevitatis, voorzitter. Maar ik zal die als bijlage bij onze debatten laten voegen. Ik zou misschien toch één belangrijke kanttekening willen plaatsen bij dat participatiegegeven. Dat is het probleem van het scheppen van verwachtingen. Want dit gebeurt automatisch en we moeten steeds alert zijn dat de actoren niet teleurgesteld zijn, want je hebt natuurlijk veel mensen die denken: ik heb mijn inbreng ingebracht, daar zal men automatisch rekening mee houden. Dat kan uiteraard niet altijd. Ik denk dat het zeer belangrijk is dat er op een permanente wijze teruggekoppeld wordt en dat er ook aangegeven wordt waarom er met bepaalde insteken die men vol enthousiasme en uit volle overtuiging heeft gedaan, waarom daar geen rekening mee is gehouden. Ik denk dat we op die manier ook opnieuw het draagvlak kunnen vergroten. Dus we willen streven naar gedragen plannen, zodanig dat de mensen een stuk ownership hebben enerzijds en we hopen ook dat uit die wijze van werken, dat er ook minder procedures op ons zullen afkomen.

Wat de Oude Briel betreft, u hebt het specifiek aangehaald. U zult dat ook terugvinden in het overzicht van die trajecten die ik u ook aangeef. Ik heb inderdaad in de commissie in alle openheid gezegd waar precies het probleem is, de discussie tussen AWW en WNZ over de financiële afrekening van een en ander. In een commissie van de provincieraad kun je dit zeggen. Om dit nu op de website te gaan plaatsen, collega, is toch wel iets moeilijker. Om dat op papier te gaan zetten, is toch wel wat moeilijker. Over uw suggestie van de kaart kan ik u melden dat ik hiertoe reeds opdracht heb gegeven aan de diensten om inderdaad zoiets uit te werken, een kaart van gans Oost-Vlaanderen waar de verschillende PRUP's, initiatieven, zaken die we al gedaan hebben, op verwerkt zijn. Maar volgens mij moet dan ook holografisch zijn. Dat maakt natuurlijk dat het iets langer duurt. Want ook in termen van milieu zijn er plaatsen waar de provincie zaken doet, op het vlak van economie zijn er plaatsen. Dus het moet een model zijn dat voor alle diensten bruikbaar is, zodanig dat alle activiteiten die men in de provincie doet, erop aangebracht zijn. Een zeer gemakkelijke is bijvoorbeeld waar we met de piva eGov actief zijn. Dat is gewoon een gemeente aanklikken. We zijn er actief met dit of dat product. Bij zaken die meer informatie vergen, bijvoorbeeld een RUP, wordt dat natuurlijk al een moeilijker verhaal. Wat stel je open voor iedereen? Wat stel je open voor een bepaalde groep mensen, bijvoorbeeld de provincieraadsleden? Dat vraagt enig werk. Men is ermee bezig om uiteindelijk met zo een instrument te komen. Een instrument dat een informatief karakter heeft, maar dat ook naar de werking van deze raad, naar de werking van dit huis, ook perfect een instrument zou kunnen zijn om de meerwaarde te tonen. Ik denk dat je verbaasd zou zijn als je zo een kaart maakt op welke terreinen we allemaal actief zijn, in hoeveel gebieden ook. Voorzitter, dan kom ik bij ons windmolenplan, ons Energielandschap. Ook hier zijn er twee vragen die ik samen zou willen behandelen. Nu, collega De Bal, u heeft het gehad over het proces van de PRUP's. Enerzijds E40, anderzijds Maldegem-Eeklo. In de vorige raden heeft zowel de heer Franck als de heer Evrard hier al vragen over gesteld, hoe dit precies is verlopen. Ik heb daar twee keer hetzelfde antwoord op gegeven. Het is overigens iets over het verleden. Om nu een derde keer dat volledig te gaan zeggen, dat zou ik liever niet doen. Er is zeer veel toelichting gegeven hoe het proces verlopen is voor het windlandschap Eeklo-Maldegem, maar vooral ook het windlandschap E40 tussen Aalter en Aalst. Ik heb aangegeven dat meermaals met Vlaanderen is overlegd, zowel op politiek als op ambtelijk niveau. Nu zegt u: "Ja, maar ik verneem dat hier en op den duur weet ik niet meer wie ik kan vertrouwen. Want de ene zegt zus en de andere zegt zo." Ik kan u daar een zeer probaat middel bij geven. U bent provincieraadslid. Al die dossiers zijn voor u in te zien en u kunt dus perfect nagaan of de beweringen die ik hier gedaan heb over wat er in de adviezen stond, wanneer die zijn afgeleverd, door wie die zijn afgeleverd, of dat alle beweringen die ik hier doe – gij kunt die controleren als provincieraadslid. Die dossiers zijn voor u toegankelijk. Ik zou een onderscheid willen maken tussen enerzijds een opbouw van een dossier waar ik aangeef wanneer welk advies is gegeven en anderzijds op bepaalde vlakken een meningsverschil, een juridisch dispuut of waar u naar verwezen hebt, in het kader van de weekendverblijven over de draagwijdte van een bepaald artikel, van een bepaalde notie. Dat is natuurlijk iets anders en daar kunt u inderdaad misschien als niet-jurist moeilijker uitmaken wie het uiteindelijk bij het juiste eind heeft. Maar laat het vooral duidelijk zijn dat er nog niet veel duidelijk is over de Vlaamse plannen met betrekking tot windenergie. In dat kader werken zij een Fast Lane uit. Maar we hebben nog

DEBATTEN

geen verdere details dan dat er aan gewerkt wordt. Ik heb het voornemen om de deputatie voor te stellen om eens in overleg te gaan met de mensen van Fast Lane, want blijkbaar heeft men dat nu in de Vlaamse Energieholding gecasseerd en daar iemand aangeduid om daar de coördinatie van te doen, om eens met die mensen te gaan praten om precies te weten waar zij staan.

Maar gelukkig kan ik u zeggen dat intussen de ontwikkeling van de windturbines in Oost-Vlaanderen niet stilstaat. En gelukkig maar. Ook niet in onze windlandschappen, goedgekeurd of niet, en nog steeds hebben wij in de provincie een duidelijke visie over windturbines en hoe die moet gerealiseerd worden. Met het project Oost-Vlaanderen Energielandschap 2.0 en onze dienst Ruimtelijke planning werken wij verder aan de wind. Ik kan u dus verzekeren, de heer de fractieleider, onze ambitie is niet getemperd. We hebben nog altijd de ambitie om tegen 2020 onze volledige energievoorziening voor de huishoudens via windenergie, via hernieuwbare energie te kunnen realiseren. We faciliteren de realisatie in Eeklo-Maldegem en aan de E40 tussen Aalter en Aalst. Waar knelpunten opduiken in de vergunningsaanvragen, ervoor of erna, werken we samen met de projectontwikkelaars en de betrokken actoren aan een oplossing. Onder meer in dat kader zullen we Fast Lane gaan bekijken omdat het natuurlijk ook een impact heeft op een en ander. We begeleiden de uitwerking van het lokale meerwaardemodel. En ik breng u dit kort in herinnering. 20% rechtstreekse participatie van de lokale gemeenschap, een omgevingspons gespijsd door windturbine-uitbaters dat kan beheerd worden door de lokale gemeenschap en, zoals aangegeven, iets zeer belangrijks dat we toegevoegd hebben, dat er een lokaal meldpunt per windlandschap komt waar omwonenden terecht kunnen met opmerkingen en klachten en ook om informatie in te winnen. We zijn heel concreet aan de slag gegaan in Eeklo-Maldegem en de komende maanden werken we ook in eerste instantie in Melle-Wetteren, Nevele en Erembodegem. Waarom nu net daar? Wel, omdat daar alle concrete vergunningen voor windturbines zijn afgeleverd. In het Waasland is het planproces voor de ontwikkeling van windlandschappen lopende. We zoeken daarin aansluiting bij en samenwerking met het proces Waasland Klimaatland. In het zuiden van de provincie zijn de potenties voor windturbines verspreid gekoppeld aan stedelijke gebieden en/of economische knooppunten. Daar zien we de verdere aansturing van windturbines vervat in trajecten, energieneutrale gemeenten of in het kader van de opmaak van een SEAP (Sustainable Energy Action Plan). Ik neem het voorbeeld van Geraardsbergen Energiecentraal. Ook in het kader van het strategisch project Denderland wordt bekeken of een overkoepelend project Energie neutraal kan uitgewerkt worden. De andere problematiek van Semmersake blijkt minstens sedert het bekomen van groen licht voor de windturbines in Melle-Wetteren, in de 15 km-zone van die radar geen onoverwinnelijk obstakel meer. Ik denk dat dat zeer belangrijk is, want dit opent perspectieven aan de E17 ten zuiden van Gent. Ook daar worden bijkomende windturbines bekeken in het kader van trajecten energieneutrale gemeenten en/of SEAP. Bijvoorbeeld Kruishoutem Energie neutraal. Dan rest nog het Oost-Vlaams kerngebied Noord, de Gentse Kanaalzone en omgeving. Daar is het planproces principieel opgestart, maar wachten wij geduldig op de verdere ontwikkelingen in het havengebied zelf vooraleer de omgeving te onderzoeken. Vanzelfsprekend geniet de inplanting van windturbines in de haven in het havengebied de voorkeur. Pas als we zicht beginnen te krijgen op het eindplaatje van waar in het havengebied windmolens kunnen staan, kunnen wij de omgeving beginnen aan te pakken. Misschien zouden we hier met deelfasen moeten werken, zodanig dat eerder aan de slag gegaan kan worden en dat we niet moeten wachten tot het volledige havengebied afgewerkt is. Dat zou een suggestie kunnen zijn om vlugger te gaan.

U ziet, collega's, Oost-Vlaanderen is steeds een voorloper geweest op het vlak van windenergie en zeker om daar een win-winsituatie van te maken voor zoveel mogelijk betrokken actoren. Dat laten wij niet los. Zelfs in deze onduidelijke situatie met Vlaanderen op het vlak van windenergie blijven wij onze expertise, middelen en mensen inzetten en gaan wij voluit voor een doordachte inplanting van windturbines met lokale meerwaarde en met lokaal draagvlak. We zijn er immers van overtuigd dat een windlandschap creëren vanuit een hoge betrokkenheid van de omgeving ook de weg vrijmaakt voor toekomstige windlandschappen. Omgekeerd, een windlandschap aanduiden en doorduwen zonder lokale betrokkenheid blokkeert toekomstige windlandschappen.

Het lokale meerwaardemodel zorgt voor banden tussen windturbines en hun omgeving, het ruimtelijk kader voor duidelijkheid en rust. Zo kan de fundamentele ruimte gecreëerd worden voor windturbines in de hoofden, achtertuinen en beleidsvoering voor toekomstige windlandschappen. Windturbines worden zo een katalysator van het hernieuwbare energielandschap en daar blijven wij op inzetten. Ik vind dat een zeer mooie zin, die laatste. Felicitaties aan de schrijver van deze zin.

Dan kom ik bij de heer Van Duyse. PRUP's weekendverblijven. Collega, de toekomstige bestemming van een zone voor verblijfsrecreatie werd bepaald via een gebiedsgerichte en onderbouwde ruimtelijke visie. Er is dus geen sprake van verschuiving van criteria. Het was een beleidsmatige keuze om bij de visievorming ruimtelijke argumenten de doorslag te laten geven. We zijn immers bezig met ruimtelijke planning. Hierbij zijn hoofdzakelijk het al dan niet gelegen zijn binnen een omgeving en het al dan niet gelegen zijn middenin waardevol openruimtegebied van belang. Om te bepalen in welke fase een

bepaalde zone voor verblijfsrecreatie wordt herbestemd, wordt uitgegaan van de volgende principes. Eén. Indien de zone voor verblijfsrecreatie nog niet is opgevuld, wordt ze herbestemd in fase 1. Omzetting naar openruimtebestemming. Vervolgens, indien de zone voor verblijfsrecreatie bijna volledig is ingevuld, is de fasering afhankelijk van de ligging. De eerste mogelijkheid, indien de zone middenin een waardevol openruimtegebied is gelegen, wordt zij herbestemd in fase 1. Indien de zone niet middenin een waardevol openruimtegebied en binnen een woonomgeving is gelegen, wordt zij herbestemd in fase 2. Indien de zone niet middenin een waardevol openruimtegebied en niet binnen een woonomgeving is gelegen, wordt zij herbestemd in fase 3. Dat zijn de objectieve afwegingen die we gemaakt hebben om die verschillende fases in te plannen. Want u begrijpt dat noch naar financiële middelen, noch naar medewerkers om dat te begeleiden, dat het mogelijk was om al die planprocessen in één keer door onze beperkt bestafte administratie te laten evolueren. Er kan worden afgeweken van deze algemene principes, bijvoorbeeld indien in eenzelfde zone voor verblijfsrecreatie een deel wordt herbestemd naar recreatief woongebied en een deel naar open ruimte. Maar inhoudelijk, collega, maakt dit niet het minste verschil. Het bestaande uitrustingsniveau, de interne en externe ontsluiting, de aanwezigheid van permanente bewoning en de woonkwaliteit waren bij de visievorming van secundair belang. De planprocessen voor de eerste en de tweede fase zijn ondertussen nagenoeg volledig afgerond. Enkel voor de zone Reinakker in Sint-Gillis-Waas, fase 1, loopt het planproces nog. De provincieraad heeft hiervoor, zoals u weet, op 18 november het ontwerp voorlopig vastgesteld. Dat betekent dat de meest urgente herbestemmingen werden doorgevoerd. En zo kregen de meest kwetsbare gebieden vanuit natuurlijk en landschappelijk oogpunt een openruimtenabestemming met overgangsmaatregelen voor de permanente bewoners. Daarnaast kregen ook de zones waar de permanente woonfunctie ruimtelijk aanvaardbaar is een herbestemming naar recreatief woonparkgebied. De zones van de derde fase zijn nog niet herbestemd. U spreekt van een Griekse kalender. Bij mijn weten is een Griekse kalender iets dat met een onbepaalde datum is. Hier is geen sprake van een Griekse kalender. Hier is een Vlaamse kalender. Met andere woorden: dit is ingepland en dit zal verder aangepakt worden. U heeft de datum daarvan gezegd. Dat is ook niet zover van ons af. Het gaat hier echter per definitie om de minst urgente zones, zones die noch middenin een waardevol openruimtegebied, noch in een woonomgeving gelegen zijn. Voor de zones van de derde fase is inhoudelijk trouwens wel al duidelijkheid. Deze zones krijgen in principe een openruimtenabestemming met overgangsmaatregelen voor de permanente bewoners. Er is dus geen sprake van onzekerheid. Tot de herbestemming blijft de gewestplanbestemming gebied voor verblijfsrecreatie van toepassing. Zoals ook hier in de raad al herhaaldelijk en tot in den treure gezegd, binnen deze bestemming is permanente bewoning verbonden. Dat is stedenbouwkundig altijd zo geweest en dat blijft stedenbouwkundig nog altijd zo. Dus u moet niet doen of er onzekerheid zou zijn bij die mensen. Nee, die weten perfect dat ze zitten in een zone waar permanente bewoning niet mogelijk is. Overigens wil ik u er nog op wijzen, dat is hier misschien niet ter sprake geweest, dat we vanuit een sociaal oogpunt gebieden voorzien hebben waar er kan gecompenseerd worden, zodanig dat mensen die een sociale problematiek hebben voorrang zullen hebben in een aantal gebieden waar we ruimte voorzien voor sociale bewoning.

Collega Van Duyse, dat brengt ons bij het volgende feuilleton, de glastuinbouw Melsele. Het is inderdaad zo dat de provincie wenst door te gaan met het PRUP Glastuinbouw Melsele. Het plan MER is hiervoor afgewerkt en ik kan u een primeur melden. De plenaire vergadering voor het PRUP Glastuinbouw Melsele wordt georganiseerd op 21 december. U kunt dit merkwaardig vinden, maar wij stellen liever dat we als deputatie kiezen voor een daadkrachtig en kwalitatief ruimtelijk beleid. En ik zou u dat graag willen staven in vijf punten. Ten eerste ben ik ervan overtuigd, samen met de deputatie, dat glastuinbouwclustering efficiencywinsten en schaalvoordelen geeft. Hoewel de opmaak van een PRUP voor een glastuinbouwcluster een complex en tijdrovend proces is, is dit wel de beste garantie om op kwalitatieve ruimtelijke invulling te kunnen overgaan. Het projectgebied in Melsele is als agrarisch gebied nu al juridisch geschikt voor de plaatsing van serres. Toch wordt er gekozen voor de opmaak van een provinciaal PRUP. Een degelijke planning voorziet juist een betere inplanting en daar heeft iedereen baat bij. Naast een kwalitatief cluster van grootschalige glastuinbouw worden ook efficiencywinsten gehaald uit een gerichte landschapsintegratie, een geïntegreerd warmtenet en een integrale aanpak van watervoorzieningen. Zo wordt versnippering van de open ruimte vermeden en wordt zowel op economisch als op ecologisch vlak veel efficiënter gewerkt. Met het begrip 'grootschaligheid' wordt inderdaad veel geschermd. Dat doet men een beetje de vrees aan dat Nederlandse proporties hier ingang zouden vinden, dat het gaat over honderdduizenden vierkante meters. Die grootschaligheid zou ik toch in de juiste context willen plaatsen. De kavels in Melsele zijn afgestemd op de meest recente ontwikkelingen van de glastuinbouwbedrijven in het Waasland. Deze hebben een schaalgrootte van 4 ha tot 14 ha. Er is niet gekozen om individuele, zeer grootschalige bedrijven aan te trekken, maar wel om in het kader van de lopende transitie familiebedrijven de kans te geven de noodzakelijke schaalvergroting te realiseren binnen hun mogelijkheden. De schaalwinst wordt in dit project bekomen door het clusteren en

DEBATTEN

samenwerken, bijvoorbeeld door de gemeenschappelijke energieproductie. Het gaat hier zeer duidelijk niet om een cluster voor grootschalige bedrijven, zoals die in Nederland ingang vinden. Voor de realisatie wordt niet enkel naar de telers uit de omgeving gekeken, al kregen zij, zoals afgesproken met het gemeentebestuur wel voorrang bij de selectie. Reeds bij de start van het project is de lokale tuindersgilde, de Wase Tuindersgilde vzw, nauw betrokken. Leden van deze tuindersgilde bevestigen trouwens tot op vandaag hun interesse voor het project. Logischerwijs houden zij zich gezien de commotie op de achtergrond. Evenwel heb ik vernomen zeer recentelijk – ik wil u dat ook in primeur meegeven – dat er iemand is die uiteindelijk de ban aan het doorbreken is. Die zegt: ik ben het beu geïntimeerd te worden. Ik heb daar inderdaad interesse voor. Ik ben hier van ter plekke en ik ga dat aan de burgemeester zeggen, zodanig dat het fabeltje van 'er is geen interesse' definitief van de planeet weggeschoten wordt.

Ten tweede, collega, glastuinbouw is een sector die in ruimtelijke transitie is. U stelt dat u liever de kleine speler ziet binnen het kleinstedelijk gebied Beveren. Een blik op de huidige ruimtelijke ontwikkeling binnen de glastuinbouwsector leert ons echter dat deze kleine speler eerder de uitzondering dan de regel wordt. Tegelijk met de totstandkoming van deze glastuinbouwclusters zien we dat binnen de landbouwsector de trend van schaalvergroting zich in alle sectoren onverminderd doorzet. De transitie van meerdere relatief kleine bedrijven naar grotere goed gestructureerde bedrijven is opvallend. Volgens de cijfers van het departement Landbouw en visserij van 2013 is ongeveer 20% van het Vlaamse tomatenareaal aanwezig is op tomatenbedrijven kleiner dan 2 ha. In 2007, en dat is dus niet waanzinnig lang geleden, was dezelfde grootte, kleiner dan 2 ha, voor tomatenareaal, was dat nog 62%. Dus dat is een enorme evolutie. Evenredig met deze cijfers was in 2007 maar 9% van de bedrijven groter dan 4 ha, terwijl in 2013 dit al opgelopen is tot 46%. Dus u stelt vast dat ook daar een schaalvergroting onder evidente economische omstandigheden en onder druk van de realiteit zich inzet. Het cluster in Melsele zal trouwens niet zorgen voor een vergroting van het Vlaamse areaal aan glas of de productie van vruchtgroente in die mate vergroten dat de prijzen negatief beïnvloed zouden worden. Er worden argumenten gebruikt die van de pot gerukt zijn. Er is gezegd dat de prijzen gaan instorten. Collega, met alle respect dat ik heb voor Beveren en voor de productie die daar zou kunnen gebeuren, maar de prijzen worden nog altijd internationaal bepaald. Internationale markten bepalen uiteindelijk de prijzen. Het areaal en de productiecapaciteit vergroten niet, maar worden herschikt naar optimaal ingerichte en goed ontsloten regio's in Vlaanderen. De afname van het areaal vruchtgroente in Vlaanderen voor de periode 2007-2013 is circa 78 ha. Ook in Beveren gaat het areaal glas de voorbije jaren sneller achteruit dan we met deze clustering kunnen remediëren. Het is belangrijk om van de transitie gebruik te maken om de stap tot meer samenwerking en efficiency in te zetten door bedrijven bij elkaar te brengen. Precies omwille van de economische situatie in de glastuinbouwsector willen we zo snel mogelijk doorzetten met dit project. Wij zijn ervan overtuigd dat het bundelen van krachten noodzakelijk is om op langere termijn een leefbare glastuinbouwsector te behouden. Een sector die tot op vandaag nog steeds op zoek is naar goed gestructureerde kavels die voldoen aan de toekomstgerichte wensen van de hedendaagse duurzame ondernemer. Ondernemers die ervoor moeten zorgen dat Vlaanderen ook in de toekomst garant kan staan voor een hoogkwalitatieve voedselproductie en voedselvoorziening.

Dan een derde aspect. Het is beslist ruimtelijk beleid, collega. Dat die zoektocht naar ruimte in het verstedelijkt en versnipperd Vlaanderen geen evidentie is voor het gros van de Vlaamse telers, werd duidelijk in het begin van de jaren 2000. Om de sector te ondersteunen kwam dan ook in 2003 het Vlaams Actieplan Glastuinbouw tot stand. Vanuit Vlaanderen werd een driesporenbeleid naar voren geschoven om de toekomstige glastuinbouw te ondersteunen. In navolging hiervan kreeg de VLM de opdracht van de Vlaamse regering om onder andere voor de macrozone Beveren-Halle een lokalisatiestudie op te maken voor de vestiging Glastuinbouwsector. Deze lokalisatiestudie was en is nog steeds de belangrijke basis voor het locatiealternatievenonderzoek van het betrokken cluster Beveren-Melsele. Dus het is zeer duidelijk op basis van een opdracht die vanuit Vlaanderen komt, die nog altijd niet herroepen is, dat wij daarin doorgaan. Het is nogal evident. Bovendien hebben we al die zaken ook overgenomen in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan en is er dus geen enkele reden om daarvan af te stappen.

Het vierde argument, collega. Dit is geen willekeurige locatie. Er is een zoektocht geweest waarbij men in 2007 het initiatief heeft genomen tot ontwikkeling van het glastuinbouwcluster in Melsele met een bruto oppervlak van 100 ha, waarvan 50 ha voorzien voor serres. Omwille van het bovenlokaal belang werd het cluster in 2008 overgeheveld naar de provincie. Het daaropvolgend verhaal is voldoende gekend. Er werd gestart met een zoekzone van 300 ha die middels een landbouweffectgevoeligheidsanalyse, twee landbouweffectrapporten en een milieueffectenrapport verder onderzocht werd. Uiteindelijk wordt in het PRUP het project beperkt tot 60 ha. Dus er kan niet gezegd worden dat men aan grootschaligheidswaanzin lijdt.

Het laatste punt, collega. Ik denk dat er een zeer gerichte communicatie en een uitgebreid overleg is geweest met de betrokken overheden, maar met alle stakeholders. Er is een projectcoördinator aangesteld. Een projectcoördinator die nog altijd actief is. En we proberen hier dus ook een draagvlak voor te creëren op termijn.

Ik kom dan uiteindelijk, voorzitter, collega's, bij de laatste vraag. Dat is de vraag van collega Verzele over de uitbreiding van de industriezone Zaubeeek. U weet, collega Verzele, dat bij de herziening van het RSV bepaalde bestaande economische knooppunten werden aangeduid als zogenaamde bijzondere economische knooppunten in het buitengebied. De provincies kregen de bevoegdheid om deze knooppunten te bestuderen en indien dit mogelijk en gewenst was, de uitbreiding te voorzien middels provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor regionale bedrijvigheid. Voor Oost-Vlaanderen gaat dit om de BEK's Zulte-Kruishoutem, grens Assenede-Zelzate, Sint-Gillis-Waas-Kluizenmolen en Hamme-Zwaarveld. Deze aanduidingen werden eveneens opgenomen in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan. Er werd hierbij aangegeven dat de reservetaakstelling van 60 ha samen met de bijkomende Vlaamse taakstelling van 5 ha zou kunnen toegewezen worden aan deze BEK's. We hadden dus inderdaad maar op dat ogenblik 60 ha. Dan werden op basis van een ruimtelijke economische studie die vier BEK's voor een eerste keer gescreend. Deze screening gaf aan dat er een duidelijke economische meerwaarde te verwachten is bij de uitbreiding van de BEK's grens Assenede-Zelzate en Sint-Gillis-Waas-Kluizenmolen. Op deze plaatsen kan immers voorzien worden in een specifiek aanbod voor zogenaamde hangereelateerde bedrijvigheid. Voor degenen die tussengekomen zijn in het havendebat wijs ik er nog even op dat ook hier een zeer evenwichtig gegeven geweest is tussen enerzijds de Waaslandhaven die bedacht is met een dergelijke ruimte en anderzijds de haven gelegen op het Gents grondgebied die ook bedacht is met een dergelijk BEK. De economische meerwaarde van de andere BEK's was nog onduidelijk, gezien hun ligging in economische netwerken met heel wat verschillende knooppunten waar op verschillende plaatsen al uitbreiding werd voorzien. Op basis hiervan werd gestart met onderzoeken naar de uitbreiding van Assenede-Zelzate en Sint-Gillis-Waas-Kluizenmolen. Zoals u aangeeft is daar sprake van een ontsluitingsproblematiek. Inmiddels zijn we met een delegatie in overleg getreden met de bevoegde Vlaamse minister Weyts. Men onderzoekt of er nu oplossingen mogen zouden zijn met AWV. Want het is natuurlijk gek dat in een planproces dat gevalideerd wordt door een departement van de Vlaamse regering, dat een ander departement dan zegt: Het is tof dat dat departement dat gevalideerd heeft, maar wij kunnen niet zorgen voor de ontsluiting. Dat is een beetje kafkaïaans. Ik denk dat er zo rap mogelijk een oplossing mot komen. Naast deze stand van zaken is het zo dat de POM en de dienst Ruimtelijke planning met de steun van het agentschap Ondernemen samenwerken aan een geïntegreerd ruimtelijk economisch beleid. Ik heb al een aantal elementen gegeven, onder meer op vragen van collega De Vis. We zijn dus inderdaad bezig om alles in kaart te brengen van bedrijventerreinen die niet meer economisch inzetbaar zijn en dus eigenlijk zouden kunnen gedesaffecteerd worden. We zijn ermee bezig om het volledig in kaart te brengen en dat zal gebeuren.

U heeft in uw vraagstelling, in uw discussie die u daarover gedaan heeft, heeft u op een zuiver wiskundige optelsom gezegd: 60 ha hier, 60 ha daar, op die manier zou het BEK Zulte-Kruishoutem aan bod kunnen komen, aangezien er 60 ha vrijkomt. Maar dat is natuurlijk afhankelijk van de specifieke vraag. Ook daar is het agentschap Ondernemen bezig om te zien: in welke regio's of subregio's is specifieke vraag naar uitbreiding van bedrijfsterrinen? Ook dit zal natuurlijk meespelen. Je kunt niet zomaar zeggen: er is 60 ha beschikbaar, we gaan die daar aan alloceren. Overigens moet ik u ook melden dat wij in Oost-Vlaanderen over twintig economische knooppunten op provinciaal niveau beschikken. Mogelijk zullen die mensen zich manifesteren op het ogenblik dat die allocatie zich zal voordoen. 'Mogelijk' is hier het understatement van het jaar. Die zullen zich zeker manifesteren. Dus op dit ogenblik is in het meerjarenbeleid inderdaad niet voorzien dat we op korte termijn overgaan tot een planproces voor het BEK Zulte-Kruishoutem. Wij zijn ons evenwel heel goed bewust van de vragen van de betrokken gemeenten, onder meer ook op dat vlak van de optimalisering van de ontsluiting en de aanvraag tot een brownfieldconvenant in het gebied. Ook bijvoorbeeld het energieverhaal evenals de Europese projectfinanciering kunnen opportuniteiten voor de bijzondere economische knooppunten opleveren. In functie van deze opportuniteiten en het verdere verloop van de opmaak van het ruimtelijk economisch beleid evalueren we continu de noodzaak, evenals de mogelijkheden voor de opstart van het planproces. Om positief te eindigen, collega. Tot daar mijn antwoorden, voorzitter.

De heer voorzitter

Dank u, gedeputeerde, voor uw zeer volledige antwoord. Mevrouw De Bal.

DEBATTEN

Mevrouw De Bal

Dank u, de heer de voorzitter. Ik wil kort reageren. Het eerste omtrent de vragen die ik gesteld had over de transparantie bij de PRUP's. Om het voorbeeld van de Oude Briel verder te zetten, ik denk inderdaad niet, en dat is ook niet mijn suggestie, dat we nu op de website moeten gaan zetten: vertraagd, want AWV en WNZ zijn aan het vechten over de financiën. Dat is niet de bedoeling. Ik ben heel tevreden met de tool die wordt voorgesteld om alles holistisch aan te pakken. Dat klinkt heel spannend, ik ben zeker voorstander. Maar ik denk dat we met kleine inspanningen al heel veel kunnen doen. Bijvoorbeeld, nu hebben we een overzicht van de opgestarte PRUP's, als daar gewoon een datum bij staat of een kleine nota van in welk deel van het planproces we zitten. Ik denk dat dat al sterk zou aangeven het werk dat onze administratie hierin steekt, in plaats van het idee dat er nu soms is: er is geen PRUP, er zijn infomomenten en poef, het is vastgesteld. Ik denk dat we met minimale inspanningen veel kunnen doen. Twee, over de windturbines. Een rechtzetting. Ik wil uiteraard niet dat nog eens toegelicht wordt wie wat gezegd heeft, want dat is inderdaad uitvoerig toegelicht. We hebben een goede map gekregen. Het gaat zeker niet over dat we niet genoeg informatie gekregen hebben. Maar wat er duidelijk gebeurd is, is de overlegmomenten die plaatsgevonden hebben, want ik zeg ook zeker niet dat hier onjuiste informatie gegeven wordt, maar er is duidelijk een verschil in interpretatie van wat er gezegd is. Dat heeft serieuze gevolgen gehad. Misschien is dat mijn beroepsmisvorming, te veel filosofie van de causaliteiten lezen, maar als er iets misgaat, dan denk ik dat het altijd goed is om te gaan kijken: waarom is het misgegaan en hoe kunnen we vermijden dat het in de toekomst opnieuw gebeurt? Gedeputeerde, het voorbeeld dat ik aanhaal over de verjaringstermijn van de PRUP's omtrent de weekendverblijven, dat is niet hetzelfde, want het is juridisch. Als ik mij niet vergis, heeft minister Schauvliege in haar motivatie voor de vernietiging verwezen naar tegenstrijdigheid van het PRUP met hogere rechtsnormen. Ja, dat is ook juridisch. Ik bedoel: het is duidelijk dat dat vaak met interpretatie te maken heeft. Ik vind dat het gaat over overleg met Vlaanderen, iets wat voor ons belangrijk is, iets waarvan we zeggen dat we een tussenrol willen opnemen, onder andere met dat niveau, dan denk ik dat we hier lessen uit moeten trekken. Ik hoop dus dat de deputatie dat doet. Dank u.

De heer voorzitter

De heer Van Duyse.

De heer Van Duyse

Dank u voor de snelcursus PRUP's Weekendverblijven die we gekregen hebben. Ik hoor daarin inderdaad weer dezelfde argumenten van 'het zijn concrete criteria die meetellen'. Ik hoor daar dus niets in van de sociale moeilijkheden die we gaan krijgen. Ik overdrijf niet. Ik hoop eerlijk gezegd dat ik een onheilsprofeet ben. Maar we zien nu al in Stekene, en dat zal niet alleen in Stekene zijn, dat meer en meer mensen – en dat zijn geen zwakke, dat zijn geen zweer zwakke, maar dat zijn ontzettend zwakke mensen – die terug vast gaan wonen in een caravan op een camping. Dat is iets wat wij tien jaar geleden hebben kunnen afschrijven in Stekene, waar wij heel wat problemen mee gehad hebben, waarvan we dachten dat het voorbij was. We zien het nu helaas terugkomen. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat deze trend zich niet zal doorzetten, maar ik vrees ervoor. Rond de glastuinbouw. U had mij uitgenodigd om na te denken over de toekomst van de Waaslandhaven. Ik nodig u ook uit om samen eens naar Zuiddorpe te gaan. Dat is maar een boogschuit van de grens en ge moet zelfs niet goed kunnen schieten. Dan zien we hoe de glastuinbouw in Zuiddorpe geëvolueerd is, wat de plannen waren en wat er helaas maar van gekomen is. Ook daar kwam hoogmoed voor de val. Dat is een Vlaams spreekwoord. Daarmee eindig ik. Ik weet niet of ik nu de laatste spreker ben. Ik was wel de eerste. Misschien is de cirkel rond.

De heer gedeputeerde Geert Versnick

Ik kan heel kort zijn, voorzitter. Wat de transparantie betreft, de eerste opmerking van mevrouw De Bal, ze heeft een punt. U hebt absoluut een punt. Daar zou beter op kunnen gereageerd worden, maar ik wil bepleiten dat dit werk in progress is. Omdat er mensen zijn die heel lang in een bepaald patroon, op een bepaalde wijze gewerkt hebben. Eer je iedereen in een nieuwe mindset krijgt om op een andere manier met zaken om te gaan, dat duurt een tijdje. Dus werk in progress, we zijn daarmee bezig.

Het tweede punt dat u opmerkt. Ik breng in herinnering wat mijn reactie toen geweest is. Ik heb toen gezegd in deze provincieraad: ik ben verwonderd, want twee planprocessen die hetzelfde proces hebben doorlopen, die dezelfde adviezen hebben gekregen, hebben een verschillende beslissing gekregen. Ik ben erdoor verwonderd, punt. End of the story, meer zeg ik niet.

Collega Van Duyse, met verdere zaken te tolereren los je ook geen sociale problemen op, collega. Wij hebben de koe bij de horens gevat en gemaakt dat er ruimte werd gecreëerd in de buurt om sociale huisvesting te creëren. Op die manier los je de zaken op. Je lost de zaken niet op door verder te tolereren dat mensen wonen in gebieden waar dat eigenlijk niet de bedoeling is. Je lost de zaken op door voorzieningen te creëren in de buurt, zodanig dat de mensen niet moeten verkassen heel ver weg, maar door in de buurt voorzieningen te creëren waar sociaal zwakkeren terecht kunnen.

Tot slot uw laatste opmerking. U verwijst naar Zuiddorpe. Ik heb u, denk ik, duidelijk aangegeven dat wij hier niet op de Hollandse toer met de Hollandse maat gaan, maar dat dit wel degelijk op basis van een Vlaamse bescheiden, redelijke aanpak is dat we deze problematiek willen aanpakken.

De heer voorzitter

Goed, collega's. U kent de afspraak dat we zouden doorwerken ongeveer tot 18.00 uur. Het is 18.00 uur en een paar minuten. Ik ga de vergadering sluiten. We komen opnieuw samen op dinsdag 1 december. We gaan vrij stipt beginnen en we gaan door tot de finish met onze zaken. Er zal gezorgd worden voor een hapje en een drankje, zoals men dat pleegt te zeggen. We gaan ervoor dinsdag. Voilà, tot volgende week. Ik sluit de vergadering.

EINDE VAN DE ZITTING